SAMLADE

SÅNGER OCH VISOR,

GAMMALT OCH NYTT,

AF

ELIAS SEHLSTEDT.

ANDRA DELEN.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1862.

Innehåll.

	Sid.
Sångmön och Författaren	1.
Till min sångmö	2.
Sommaren och Vintern på Sandhamn	3.
Den gamle lotsen	5.
Poeterna	7.
Min förtröstan	9.
Liten Båtsman	10
Julens ankomst	13
Norrland	16.
Barndomsvännen	18.
Hvad vill man göra?	21.
Till »Henne»	23.
Besöket i Ådalen	24.
Visa	26.
Hopp och Minne	28
Göken	2'.
Tiden	20.
Hjertat och Verlden	32.
Hemkomsten	33.
Vårt lif	35.
Vid hafvet	36.
Landtmannens sång	37.
Den mäktigaste på jorden	39.
Fyrtornet	42.
Sommarqvällen	44.
Våren 1856	45.
Sång för rörliga Tullbevakningen	48.
Vinterfärd	49
Det rätta sättet	51.
Höstbref från Sandhamn	52.
I skogen	62.
Bilden	64.
Tuppen Apollos död	65.
Sockenskräddaren	67.
En Tullinspektors sorgeqväde	70.
Till en Ordspråkshatare	72.
Åsnans lof	74
Gossen och Flickan	76.
Snögloppsvers	79.
Ångbåtsresan	81.
Löjtnanter borde aldrig finnas till	85.
Nordynglingen till Sydflickan	87.
Vänskapen	89
Sjömans-Sång	90.
Vårbäcken	92.
Kyparen	94.
Landet	96.
Skaldekonsten	98.
Läsarpresten	100
Kapten Ruff	102.
Lika mot lika	104.
Samtal med Stormen	106.
Tröst	108
Göken	110.
Våren 1854	111.
Den gamle Landtmannens sång	113.
Förr och Nu	115.
Vid gamla årets afresa	116.
Kärlekens inkast	118.
Sång, Vin och Kärlek	119.
Hvem är hon?	120.
Också en grafskrift	121.
Fiskare-sång	123.
Vårknäpp	126.
Skalden	127.
Visa	130.
Missräkning	132.
Grafskrift	134.
Resan	136.
Poeten	139.

	Sid.
Senhösten	140.
Lifvets haf	143.
Pelles visa	145.
Vid en väns död	148.
Landsvägs-poesi	150.
Månskens-fantasi	154.
Herr Jöns eller Rådmansvalet	157.
Vår- och Sommarnöjen	160.
»Tempora mutantur et nos mutamur in illis»	162.
Hösten 1854	165.
Hemvandringen	166.
En utrikesfarare	169.
Sångens tröst	172.
En vår-morgon	173.
Den första vår-seglatsen	176.
Liten fågel	179.
Skärgårdsflickan	182.
Telegrafen	185.
Sven Petter	188.
En skål i det gröna	191.
Fågeln på Grönskär	193.
Mina minnen	194.
Slåtterölet	197.
Två gubbar på Nobis	199.
En resa till Norrland	203.
Ödmjukast	229.
Vår stad	232.

Sångmön och Författaren.

FÖRFATTAREN.

Nåå! ska vi börja nu?

SÅNGMÖN.

Jaha!

FÖRFATTAREN.

Är det ingenting som hindrar?

SÅNGMÖN.

Nehej!

Till min Sångmö.

Stäm lyran och sjung, mitt poetiska sinne,
Hvad tjenar att knussla med "skaldeförsök"!
Sitt opp på Pegasen, ty tiden är inne
Att tänka till vintern på visthus och kök.
Vår lifstid, om aldrig så glad eller kulen,
Vi måste tillbringa på menniskovis;
Och derför är alltid min uppgift till Julen
Att sälja kalendrar och köpa en gris.

Materiens påhäng man aldrig kan slippa,
Den måste man dras med båd' fjerran och när.
Om blott såsom ande man här kunde trippa,
Nog hade man bra mycket mindre besvär,
En hel hop bekymmer man slapp då för dagen,
Och aldrig blef kassan så helvetes knapp;
Då hade man ej den välsignade magen,
Och väst-tyg och byx-tyg och otyg man slapp.

Min Sångmö, var snäll! Om du tråkig vill vara,
Så skiljas vi åt och jag tar mig en ann.
Du gör mig en tjenst med att tårarna spara,
Men glöm ej att vara så älskvärd du kan.
Förläggarn alltjemt på din glädtighet pockar:
Förtjus, om du kan, recensenternas stam!
Och när jag till Jul för publiken mig bockar,
Se till, att jag icke må komma på skam!

Sommaren och Vintern på Sandhamn.

(Ur en Tullkarls minnesbok.)

Du frågar hvad jag gör Guds långa dag.
Ack! jag har göromål af många slag:
Hvar sommarmorgon, mulen eller klar,
Jag stiger opp, sen först jag vaknat har.
I reglementet står: när tuppen gal,
Man damma skall sin gamla tull-journal.

Trafiken börjar under hojt och rop
Från skepp, som vind beskedligt blåst ihop.
Och i en blink, som fa'en och hans mor,
Af sjökaptener proppas mitt kontor;
Och sjelf jag står, vid sådan segelfart,
Som Carl den Tolfte, *en mot tio*, snart.

Och hvad här bråkas, det kan aldrig tros:
Holländare, spanjorer och fransos
Med språk-förbistring, som vid Babels-torn,
Försöka kollra bort tullinspektorn.
Och engelsmän — gif akt, att stå på tå!
I must speak english, fast det kostar på.

Förnuftigt sitter jag med penn' i hand.
Utaf cigarr-rök syns jag ej ibland.
Och mellan skepparlögner, stoj och spring
Tuggbussar dansa som små troll omkring.

Och så går sommarn. Vintern kommer sen.
Som mygg försvinna skepp och skeppskapten.

Då blir det lugnt och tyst som i en graf.
Ett silfverlock läggs på det djupa haf,
Och stora skälar gå, som man har sagt,
Med frakt af skältran i dess öde trakt.
Mer vet jag ej, oaktadt all min flit,
Ty denna tiden går jag aldrig dit.

Nu är jag stängd, som fisken i en kil.
Till fasta landet har jag tvenne mil.
Och närmsta grannen mellan mig och mån'
Är ryska kejsarn, öster härifrån.
Jag kan deröfver just ej sorgsen bli,
Ty mellan oss fanns aldrig sympati.

Snart öfversnöadt står mitt lilla bo.
Som björn i ide ligger jag i ro.
Och hände, sommardags, för fjesk och språng,
Att äta, det fick bli en annan gång,
Så har jag nu så mycket mera skäl
Att äta opp qvartalet och må väl.

Och skulle jag nu leds det minsta grand,
I nacken slår Apollo mig ibland.
Och skockas moln omkring mig någon gång,
Då slår jag mig på strängaspel och sång,
Tills det blir solsken i mitt bröst igen.
Nu vet du hvad jag gör. Farväl min Vän!

Den gamle Lotsen.

På den ödsliga häll
Satte ödet mitt tjäll
Mellan böljors och bränningars svall.
Nakna klipporna stå,
Och der gror knappt ett strå,
Och med nöd står den tvinande tall.

Här jag föddes, och här
Mellan "kobbar" och skär
Redan manade vindarnas rop.
Och den brusande våg
Var det första jag såg,
Och dess svall har bevittnat mitt dop.

Då blef hafvet mig kärt.
Hvad jag kan, har jag lärt
Af min fader, fast illa jag slet.
Och min skola blef sjön,
Och min lärdom blef bön,
Och dess tröst är det *enda* jag vet.

Uti faror och nöd,
Ofta nära min död,
Var jag mången gång illa till mods.
Men min ande har bedt,
Och jag trott och jag sett,
Att det ges ock en Gud för en lots.

När det glupande haf
Öppnar graf efter graf,
Skall han ut, om ock döden han ser;
Och med blicken hemåt,
När han lossar sin båt,
Vet han ej, om han fäster den mer.

Från sitt husliga tjäll
Mången stormdiger qväll
Rycks han plötsligt ur vännernas famn.
Hans försakan och strid
Fäster ingen sig vid,
Blott att krämarn får skutan i hamn.

Medan blodet är ungt,
Känns ej yrket så tungt,
Men det nalkas en dag, fastän gömd.
Och då brytes hans röst,
Och då kommer hans höst —
Då är lotsen försliten och glömd.

Sjelf jag känner och ser,
Hur mitt lif mer och mer
Mojnar ut, som det stillnande haf.
Ingen känner sin död:
Böljan gaf mig mitt bröd,
Kanske ger hon mig också en graf.

Poeterna.

Förunderliga äro vi poeter,
Ett musikaliskt folk. Med skäl det heter,
Att vi ha snille. Obeskrifligt ömma
Vi spela luta hela da'n och drömma;
Och ljusa dagen se vi midt i natten,
Men i vår hydda fins knappt bröd och vatten.

Förunderliga äro vi poeter,
Ett genomskinligt folk, liksom af ether.
Förgäfves äflas vi att blifva täta:
Apollo-fadern ger oss knappt att äta;
Ty skalder tål han ej med magar tunga:
På nykter mage hör han helst oss sjunga.

Förunderliga äro vi poeter.
Mot molnen sträfva vi liksom raketer,
Och under flygten mellan dem och jorden,
Då är vår själ en klangrik harpa vorden;
Och lifvets sorger dunsta bort på färden,
Och jorden äga vi och andeverlden.

Förunderliga äro vi poeter.
På jorden stundom slutna som paketer,
För verlden är vårt väsende en gåta;
Mjeltsjuka tårar sitta vi och gråta;
Ur hjertats krater såsom glöd de hvälfva, —
Hvarför vi gråta veta vi ej sjelfva.

Förunderliga äro vi poeter,
Ett magert folk, men krigiskt, ty det heter:
För ljuset strida vi, och spänna bälte
Mot mörkrets här: *en skald bör vara hjelte,*
Så vill Apollo; och mot egna öden
Han bjöd oss kämpa: Segren vinns i döden.

Min Förtröstan.

Jag tänker stundom, fast det sällan händer,
Då tidens böljor mot min farkost slå;
Då tänker jag: det går en dag om sender,
Går det ej bra, så går det bra ändå.

Och när mig lyckan stundom ryggen vänder,
Och jag dess onåd ej kan rätt förstå;
Då tänker jag: det går en dag om sender,
Går det ej bra, så går det bra ändå.

När för min blick sig hoppets stjerna tänder,
Blott en sekund och slocknar straxt derpå;
Då tänker jag: det går en dag om sender,
Går det ej bra, så går det bra ändå.

Ty uti allt, hvad mig på jorden händer,
Jag tror och vet att Gud beslutat så.
Då tänker jag: det går en dag om sender,
Går det ej bra, så går det bra ändå.

Liten Båtsman.

Och liten båtsman sade:
"Till sjös skall jag nu gå!"
Och deri rätt han hade,
Ty han gick da'n derpå.

Han vinkade med handen,
Han tuggade och gret;
Hans fästmö stod på stranden,
Bredvid stod hennes get.

De hyfva och de lyfta
I lovart och i lä,
Och Lisa stod och snyfta',
Och geten ropte: *bää!*

Och vinden luften sopte
På höstens vis igen,
Och liten båtsman ropte:
"Farväl min söta vän!"

Och vågen väldigt yrde,
Och högt gick hafvets svall.
Till Lissabon han styrde,
En stad i Portugal.

Snart ibland snö från fjellen
Satt Lisa med sin get,
Men lång blef vinterqvällen
Och tråkig, som man vet.

Då kom på vingar lätta
En liten knubbig gud.
Var tyst, skall jag berätta,
Att Lisa snart stod brud.

Ty Lisa tänkte riktigt:
"Förr'n sommaren står grön,
Kanske att liten båtsman
Är död i Spanska sjön."

Se! öfver dal och klyfta
Den unga majsol ler;
Sin ishjelm bergen lyfta
Från ärrig panna ner.

Och liten båtsman landar
Vid samma kust igen.
Han hissar flagg och standar
Och längtar till sin vän.

Ej anande förtreten,
I land han ila vill:
På samma strand stod geten,
Men Lisa sågs ej till.

Och lika grön stod skogen
Då liten båtsman kom,

Och geten hon var trogen,
Men Lisa var tvärtom.

Och liten båtsman sade:
"Till sjös vill jag nu gå!"
Och deri rätt han hade,
Ty han for da'n derpå.

Julens ankomst.

Julen hör jag redan köra,
Jag en skymt af honom ser:
Mammorna ha glupskt att göra,
Allt skall vändas opp och ner.
Flitigt skuras golf och trappor,
Fisken läggs i lut;
Kassan räkna alla Pappor
Och se sura ut.

Stakar skuras, mattor skakas,
Tvätten skall bli fin och ren,
Stora grisar skola rakas
Och bli korf och skinka sen.
Det skall bakas allt slags "kritter"
Hästar, gris och gås.
Här och der ett degprof sitter
Uppå dörr och lås.

Bröd och bullar skamlöst naggas,
Syltan under prässen trängs.
Ljusen stöpas, ölet fraggas,
Korfven uti taket hängs.
Veden sprakar, stackars skogar!
Pelle dagen lång

Mellan kök och vedbod knogar
Och bär fång på fång.

Ingen snäsa hörs och fnurra,
Matmor sjelf är glad med skäl,
Allt har lyckats. Som en snurra
Allt har godt så hjertans väl.
Öfver laget färsköls-muggen
Fylls åt hvem som vill,
Och åt barnen, redan huggen,
Yxas julgran till.

Men deroppe finns en kammar,
Det är flickornas på vind.
Hela natten ljuset flammar,
Man kan se det här från grind.
Än arbeta de med ifver,
Än de skratta godt.
Utan julklapp ingen blifver,
Derför är det brådt.

Tiden lider, Jul är nära:
Hvem utaf de glada barn
Skall hos Pappa nu begära
Papper, lack och segelgarn.
Dock, den som är mera tapper,
Går förtröstansfull,
Fastän gubben är om papper
Rädd som bara gull.

Men uti en riktig knipa
Vandrar informatorn stum,
Klädd i nattrock och med pipa,
Högst bekymrad på sitt rum.
Julklapps-vers han nödgats lofva —
Det tar merg och hull!
Och den arme får ej sofva
För de Musers skull.

Julqväll nalkas, brasan larmar,
Muntert glam i salen rår.
Grenljus sträcka sina armar,
Julbocken i ordning står.
Allt är fejadt, ljusen tändas.
Bordet fullsatt är.
Barnen jubla, ögat bländas:
Nu är Julen här!

Snö har fallit, hästar springa,
Fjärden ligger blank och hvit.
Slägten samlas, bjellror klinga,
Gamla Prosten sjelf skall hit.
Friska magar, glada möten!
Skämt och raljeri!
Sjelf jag rimma skall för gröten —
Sångmö! stå mig bi!

Norrland.

»Jag mins ett land der tysta stjerneqvällen».

GRAFSTRÖM.

Jag mins ett land, der långa vinterqvällen
I mörkblå bournus stod så hemsk och kall,
Der molnen polkade på höga fjellen
Och nordan brottades med björk och tall.
Der var man glad att krypa under fällen,
Då Bore slog i knuten så det small;
Der isen låg tre alnar tjock på vågen,
Och drifvan stångades med himlabågen.

Jag mins en "ljuslätt" punsch som värmde magen,
Då lappmudd emot kölden ej förslog,
Då solen tordes knappt på hela dagen
Sin näsa sticka öfver nordanskog,
Då ufven tjöt de "vemodsfulla slagen",
Och det var godt att träffa på en krog,
Der man till tröst vid brasan uppå hällen
Åt tunnbröd och surströmming hela qvällen.

Jag mins det gamla Hernösand och dalen
Med Vårdkasberget i den södra vik.
O! står han qvar ännu den gamla salen
Hos Bäckströms med sin lockande butik?

Der mången gång jag såg uti pokalen,
Hur mitt förstånd sjönk under all kritik.
Man derifrån gick stundom oförmögen,
Men gick det bra, så gick man in på *Flögen.*

Jag mins de gamla krogar utan ände,
Dem nykterheten än ej skurit kring.
Man *Stenholms* kände och man *Roslings* kände:
Om *Wieselgren* man kände ingenting.
Hvartut jag sedan mig i verlden vände,
Var Norrlands-punschen bäst på jordens ring. —
Kom broder! kom dit bort till nordanlanden!
Der kan man få en ärlig tår på tanden.

Barndomsvännen.

Tag, o tag min sång!
Minnet än en gång
Flyger till min barndoms dalar,
Der vid elfvens våg
Fadershyddan låg,
Skuggad utaf björk och alar.
Lifvet vänligt glömde i sin morgonglans
Sorgen bort och gaf oss blott sin rosenkrans.
Tag, o tag min sång!
Minnet än en gång
Flyger till min barndoms dalar.

Säkert gläds din själ,
Känner rösten väl,
Fordom hörd i berg och dalar.
I min tanke jag
Skådar dig hvar dag
Och med dig i drömmen talar.
Minnets engel på min undangömda strand.
Visar mig min barndoms bilderbok ibland.
O! då gläds min själ,
Känner allt så väl,
Liksom förr i berg och dalar.

När som våren kom
Var du min, liksom
När vi sågo vintern snöga.
Lyste ängen grön
Och i blåa sjön
Solen speglade sitt öga.
En vår glädje var, då sommarsolen log:
Vår och höst och vinter samma hjerta slog.
När som våren kom,
Var du min, liksom
När vi sågo vintern snöga.

Dock, det går ej till
Alltid som man vill:
Gud har hand om våra öden.
Sjelf han skiftar ut
Efter sitt beslut
Glädjen, sorgerna och nöden.
Emot himlens vilja ingen spjerna kan,
Hvad vår barndom mente, mente icke Han.
Ty det går ej till
Alltid som man vill:
Gud har hand om våra öden.

Hulda engla-själ!
Nu farväl, farväl!
Vake öfver dig Guds öga!
Öfver dal och fjell
Lyse i ditt tjäll
Fridens stjernbild ur det höga!

Lifvets stormar vike fjerran från din stig:
Bed för mig hos Gud, jag bedja skall för dig!
Hulda engla-själ!
Nu farväl, farväl!
Vake öfver dig Guds öga!

Hvad vill man göra?

Att verlden sorglig är, man nog får höra,
Att det är tungt, att nå'nsin hit man födts.
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra?
Man kan väl icke sörja sig till döds!

Visst finns det mycket, som vårt lugn kan störa,
Och ödet är rätt hårdhändt, som man vet.
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra?
Man kan väl icke hänga sig för det!

Att vara mästerman och bilan föra,
Är kusligt nog på denna jordens ring,
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra?
Det är väl bättre det, än ingenting!

Har man en rödsprängd näsa till att föra,
Då skriker man "fy tusan!" med full hals,
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra:
Är det väl bättre, att ha ingen alls?

Har man rödt hår, så får man genast höra,
Att det är högst fatalt och mindre fint,
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra?
Det är väl bättre rödt, än gredelint!

Förtalet tränger skonlöst till vårt öra,
Och ofta nog man klandrar oss i allt,
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra?
Bäst är att tiga och *ta saken kallt.*

Hur man sig ställer, får man tadel höra,
För snålhet än, och än för öfverflöd,
Men hvad sju tunnor tusan skall man göra?
Man är ej riktigt bra — förr'n man är död.

Till "Henne".

Ljufva bild, min hulda tröstarinna,
Du min glädje från min barndomsdar!
Vid din röst mitt hjertas moln försvinna,
Vid din syn står hoppets stjerna klar.

Lifvets solskensdagar äro korta,
Och den tjusning, som vi lefva i,
Snart försvinner. Ack! när du är borta,
Är min vår- och sommarfröjd förbi.

Än en gång de unga björkar buga,
Och för solen öppnas blad och knopp:
Våren kommer, jag slår fönstret opp
Ack! välkommen — *lilla sommarfluga!*

Besöket i Ådalen.

Der stod densamma hyddan ännu qvar,
I skuggan af den mörka furu-skogen
Vid elfven, som, uti min barndoms dar,
Hon fordom stod så vänlig och förtrogen.
Här hade Julia sitt blomster-land,
Här hängde björken öfver fönster-bågen,
Der lekte vi som barn vid elfvens strand
Och slogo "*smörgås*" på den blanka vågen.

Och hennes fader *mins jag som i går!*
Der han på trappan satt i sommarqvällen:
En vördnadsvärd, "*en vis med silfver-hår*",
Som glänste hvitare än snön på fjellen.
Hans lif var ensligt, var en enke-mans,
Hans kropp herkulisk, fastän stödd på krycka;
Hans ålders fröjd var stugan, som var hans, —
Och Julia, hans lefnads bästa lycka.

Skön var hon, der hon växte glad och mild
I skogens land, guld-lockig som Aurora,
Som blyga sippan, der hon växer vild,
En älsklig "*härold för den unga Flora*".
Men ack! som blomman ofta tynar bort,
Då skarpa nordan andas uppå stängeln,
På plågans läger sjönk hon innan kort,
Och grafven gömde snart den hulda engeln.

Den gamle dog af sorg och ålderdom,
Af goda englar till de kära buren.
Och lutande stod hyddan nu och tom,
Och vågen slog mot den förfallna muren. —
Jag såg hur solen sjönk, och hjertats sår
Refs upp då vakan slog i furu-salen.
Jag bröt en blomma, krossade en tår,
Och flydde ur den minnesrika dalen.

Visa.

Stunden bortilar, men icke min smärta:
Doktorn har sagt, att jag har för stort hjerta.
Ack, ja! söta vän!
Kom och känn, kom och känn! —
"Jo jo, men! jo jo, men!"

Går jag på gatan och på promenaden,
Ständigt jag mönstras från hufvu't till vaden.
Då skriks med *en* mun:
"Hvad din näsa är tunn,
Res för Guds skull till brunn!"

Allt jag förbjuds: sjelfva drufvornas näktar,
Morgonens dagg liksom aftonens flägtar.
Om jag blott ser på Mån,
Körs jag straxt derifrån
In i stugan och vrån.

Går jag på *Opris*, der bröderna sitta,
Hinner jag knappast på kyparen titta,
Förrän vännerna
Hytta med näfvarna:
"Du må våga dig sta!"

Vill jag ibland ha en aldrig så liten
Finpomerans till att lyfta aptiten,
Då får rätt och slätt
Jag, på Skåningars sätt,
Smuggla i mig hvar sqvätt.

Och på kalaser, der må jag väl klaga,
Andra få mumsa hvad fan de behaga.
För mig ropas: pass!
Om der ock fanns ett lass
Utaf ostron och glass.

Doktorn har sagt: "ni kan räkna minuten".
Sticker han hit en gång till, kör jag ut'en.
Fullkomligt jag vet:
Om jag dör, gör jag det
Utaf bara diet.

Länge till döds var jag dömd, som J veten,
Derföre har jag nu ändrat dieten.
På nobis jag går,
Lilla *tutingen* får —
Och gudomligt jag mår.

Bättre i dag än i går jag mig känner.
Kuren jag träffat, och derför, go vänner!
Ursägta ni bör,
Om förändringen gör
Att jag — ännu ej dör!

Hopp och Minne.

Hoppet är ett vin som tappas,
För att drickas vid en helg.
Minnet är en dammig hylla
Med en tom champagne-butelj.

Hoppet är en morgonstjerna
Full af ljus och poesi.
Minnet är en sprucken lykta
Med en slocknad dank uti.

Hoppet är en lånad summa
Som man tror skall ge profit.
Minnet är en hökarräkning
Efter vanlig årskredit.

Hoppet är en bjuden sexa
Som man väntar hvar minut.
Minnet är blott hufvudvärken
Sedan dagens fest är slut.

Göken.

Glada sångarbroder, muntra Gök!
Vintern flyktat har från våra stränder;
Våren af "*Poetiska försök*"
Gifvit ut en splitterny kalender.

Bandet är i guld och sammetsgrönt,
Blomstertankar korsa der hvarannan.
Som vignett står tecknadt gudaskönt
Solns porträtt med glorian kring pannan.

Verldsbekant är vårens sångar-chör,
Ännu ingen hörts deröfver klaga.
Sjelf du uppträdt som kompositör
Uti mången skön musik-bilaga.

Och hvem lyddes icke, då du gol,
Erkänd mästare ibland talanger,
Hälften af fagott och altfiol,
Blir du alltid ensam i din genre.

När du sjunger, smyckas som till fest
Skogens djupa dal och höga branter;
Och din sång är vårens dop-attest —
Du den förste bland dess predikanter.

Snart du flyttar, ack! jag vet det nog:
Kort är våren, ögonblicken dyra.
Dröj ännu, och sjung i nordanskog,
Sjung, min vän! jag lägger bort min lyra.

Tiden.

Tiden är visst svår och bitter,
Men så får han höra't ock.
Klagan i hvart gathörn sitter,
Öfverallt ett evigt pock.
Långt som sol och måne skina
Samma klagolåt man hör:
Små inkomster, kassa-pina —
Allt det der rår Tiden för.

Flärden är man snabb att klandra:
"Lyx bör skys af hvar och en".
Men man lefva skall som andra,
Om det gällde hals och ben.
Verlden skulle sig förvåna,
Om man ej som andra gör.
Har du pengar? Nej! så låna —
Allt det der rår Tiden för.

Jemnlikhet och högfärd jäsa
Djupare än hvad det tros.
Lika med en statsråds-näsa
Höjer sig en kryddbo-nos.
Skall ej hvarje småfru stata
Liksom fru grefvinnan gör? . .
Ack! det är så lätt att prata —
Allt det der rår Tiden för.

Ödmjukheten är ett väder,
Hvar och en vill vara främst:
Hvem har sagt, i mat och kläder
Att jag just skall vara sämst.
Hvad gör litet svek och ocker,
Blott man är en stor grossör.
Om ej annat, stjäl man socker —
Allt det der rår Tiden för.

Ack, hur djupt den harm jag känner
Att ej få allt hvad jag vill.
Ja, fatalt det är, go vänner!
Då man klår och bjuder till;
Att ej pengar som potatis
Växa menskan till favör;
Att man ej får allting gratis —
Allt det der rår Tiden för.

Hjertat och Verlden.

Klaga ej, att idel sorg och smärta
Endast trifvas på vår mörka pol!
Drog ej ofta menskans eget hjerta
Kolsvart mantel öfver lifvets sol?

Ty i hjertats spegelglas allena
Speglas verlden ryslig eller mild:
Slår ej hjertat utaf känslor rena,
Se! då svartnar sjelfva solens bild!

Håll mot himlen själens rena spegel,
Låt Guds ande spegla sig deri!
Hissa så med fröjd ditt lefnadssegel,
Drag med mod de dunkla skär förbi.

Snabb är färden öfver tidens bölja,
Herrligt går det, om vår själ är vis:
Hoppets stjerna vill oss vänligt följa
Öfver hafvet till Guds paradis.

Hemkomsten.

I sällskap med en vän.

Der på kullen står min hydda,
Och dess valspråk är: *stig in!*
Gästfrihet är husets krydda,
Och i dörrn står hustru min.

Hjertat uppå blicken kännes:
Vi ett handslag få till mans.
Gubbens vänner äro hennes,
Hennes vänner äro hans.

Se! der hvimla gård och trappa!
Hör du barnens jubel än!
"Ack! välkommen, söta pappa!
Du var snäll som kom igen." —

Hjertans gumma! sätt på vatten,
Skänk oss af ditt bästa thé! —
Nu, min broder! ta mig katten,
Ta vi oss en panacé.

All din frihet här du eger,
Nu blir du till Jul vår gäst.
Är det icke som jag säger:
"Borta bra, men hemma bäst!"

Här är nattrock, här är pipa,
Trefligt hem och glada rum!
Ungkarl! vill du nu begripa,
Att du länge varit dum.

Vännen.

Nu först mig en längtan bränner:
Blir jag ungkarl längre? Nej!
Jag en tös på Wermdön känner:
Jag far bums och gifter mej.

Vårt lif.

Hvad är vårt lif
Med all dess strid och kif!
En blixt som slår,
Ett åskmoln som förgår.

Och glans och höjd
Och lyckans ståt och fröjd:
Allt sopas bort
Af stormen innan kort.

För hjertats sår
Och ögats bittra tår
Finns tröst? — Ack nej!
På jorden fins den ej.

I lifvets lopp
Dock hviskar oss ett hopp
Så underbart:
Det går väl öfver snart.

Hvad jorden gaf,
Det bästa är vår graf:
Hvad godt, hon glömt,
Har himlen åt oss gömt.

Vid Hafvet.

Öfver gyllne fönsterbågen
Himlen drar gardin igen.
Solen sjunker tyst i vågen,
Natten kommer som en vän.

Jord och himmel vid hvarannan
Slumra efter dagens larm,
Och den höge lutar pannan
Stilla intill hafvets barm.

Frid och kärlek dem förena,
Deras slummer ingen stör.
Deras drömmar vet allena
Nattens stjerna ofvanför.

Ho är den som böljan söfver?
Stormens örn, hvem band väl den?
Ack! Guds ande sväfvar öfver
Vattnets dunkla djup igen.

Och de klara stjernor brinna —
Himmel! min tillbedjan tag!
Verldens fröjd och glans försvinna,
Jag har sett Guds anletsdrag.

Landtmannens sång.

Se! dagen gryr. Med solen käns
Hvart väsen pånyttfödt,
Och jordens rund och himmelens
Har våren blomsterstrött.
Med mornad blick och hvilad nog
Jag ilar ut till harf och plog.

Ack! den sin egen hydda har
Att dela med en vän,
Han somnar gladt, när solen far,
Och vaknar gladt igen.
Nyss Anna väckte mig, när sol
Rann upp i sky och tuppen gol.

Mig skänkte himmelen allt hvad
Mitt hjerta saknat förr;
Och ingen, som af hjertat bad,
Gick ohörd från dess dörr.
"Barmhertige!" min bön var den,
"Gif mig en hydda och en vän!

Han gaf mig båda: Se dig om!
Der skymtar hyddan än

Med tak af torf, och skogen som
En mur står omkring den;
Och sjöns kristall, så tätt invid,
Afspeglar hela nejdens frid.

Och Anna älskar mig. Hvar gång
Som dagen släcks och gryr,
Hon ber med mig i lof och sång
Till honom, som allt styr.
Och mer och mer vårt hjerta mins,
Att utan Gud ej trefnad fins.

Så flyr min dag vid plog och bill
Liksom en dans förbi.
När dagen skyms, jag längtar till
Mitt tjäll med engeln i.
När solen slutat har sitt hvarf,
Jag ilar hem från plog och harf.

Den mäktigaste på jorden.

Vår verld är just ett krigiskt fält,
Så långt som solen sprids.
Man här och der slår upp sitt tält
Och rustar sig till strids.
För hvad egentligt slåss vår ätt?
För magen kanske? Mycket rätt:
För den vi ut i härnad dra,
Ty magen vill så ha.

För den vi gå i djupa led,
För den är men'skan träl.
Och hur man pratar mot och med,
I vården om vårt väl
Står magen framför hufvudets:
Potatis mer än böcker sätts.
Det är, gudnås! visst ej så bra,
Men magen vill så ha.

Och kan man icke hemma ha
Allt möjligt godt till hands.
Så skriker han: "gå ut och ta,
Det fins nog utomlands!"
Och furan fälls bland snö och is,
Och skeppen rustas dussinvis

Till Rio, Cap och Panama,
Ty magen vill så ha.

För hans skull skall man liflös stå
För struts och elefant;
För apor oftast stå på tå
Uppå Gibraltars brant.
Hos Ryssen man för väl ej far
För några skålpund kaviar.
Men man får tåla och fördra,
Ty magen vill så ha.

Och sniken är han och gemen
Och nästan alltid *svång*.
Man får riskera arm och ben
Och halsen mången gång.
Ser han ett träd, som plommon bär,
Så ropar han: "ta ner det der!"
Och går det väl, så är det bra,
Men magen vill så ha.

Sjelf går han ej en enda bit,
Nej, ej ett steg, hoc est:
Han bäras skall båd' hit och dit,
Hvar han sig finner bäst.
Och derför blir det hat och gnat,
När man blott har två ben på stat.
Hans valspråk är: *håll i och dra!*
Ty magen vill så ha.

Tänk, om det unnadt blef en hvar
Blott hufvud ha och ben,
Så fick man se, hvad karl han var,
Och hur han stod sig sen.
Men som den dagen aldrig gryr,
Och han är den som verlden styr,
Så tror jag vi få vefven dra,
Ty magen vill så ha.

Fyrtornet.

Ytterst på skärets rand,
Sköljd utaf hafvets svall,
Står du med lyktan i hand
Lugn i ditt väktarekall;
Spejar, med hjessan i skyn,
Vidt öfver hafvets bryn.

Liksom en menniskovän
Älskar du göra godt.
Så har du länge stått,
Så skall du länge än
Tända i seglarens bröst
Slocknande hopp och tröst.

Alltid lika på vakt
Vakar du dag och natt,
Gungar en stolt fregatt
Eller en Gottlands-jakt:
Lika för hög som låg
Trotsar du vind och våg.

Herdarna fordomtid
Gladdes vid stjernans syn.
Så, när stormarnas strid
Kämpas kring hafvets bryn —

Så uti natten än
Gläder du seglaren.

Kastad för vind och våg
Midt i bränningars dön,
O! huru brann hans bön —
Glad då han stjernan såg;
Såg, som i herdarnas natt,
Stjernan och följde gladt.

Omhvärfd af hafvets brus,
Stormens slitande skrän,
Släck ej ditt ledande ljus,
Lys genom sekler hän
Irrande seglaren in:
Trösta, berga och brinn!

Sommarqvällen.

Sig aftonsvalkan sprider
Kring våra tysta tjäll.
Mot vester solen skrider,
Det skymmer och blir qväll.
Hur gyllne molnet flyter
Kring horisontens bryn!
Jag verldens guld ej byter
Mot detta guld i skyn.

Ty i min själ jag tänker
Då jag dess klarhet ser:
Det mer än jorden skänker,
Det hoppets rikdom ger.
Allt guld som efterfikes,
En vansklig lycka ger,
Mot hoppet om Guds rikes
Lycksalighet än mer.

I glans står himlens båge:
Det är uti dess ljus
Som om en skymt jag såge
Utaf "*Guds berg och hus*".
Jag lyfter mina händer,
Jag stämmer sångens ljud,
Och knäböjd ande sänder
Sin aftonsuck till Gud.

Våren 1856.

Hvad skall jag sjunga? skall jag kriget sjunga?
Nej! det har hvarken början eller slut.
Det var en gymnastik med kulor tunga,
Ett syndigt gyckelspel med blod och krut.
Och Östern hånfullt räcker ut sin tunga,
Och giftig ormgadd hväser som förut.
Hvem skall försona en gång broder-morden —
Ty Abels-blodet ropar öfver jorden.

Hvad skall jag sjunga? skall jag sjunga freden?
Åh ja! i brist på ämnen går det an.
Men annars har jag aldrig tyckt om seden,
Att man för roskull slår ihjäl hvarann.
Uppriktigt sagdt! Gud vet hvad man skall med den
En fred, som blott föraktas af hvar man.
Och hvad vann verlden på det hela taget?
En näsa, lika lång som fredsfördraget!

Hvad skall jag sjunga? skall jag sjunga solen?
Nej! Våren har ej någon sol i år.
I snöglopp Flora går och lyfter kjolen,
Och Maj förlägen utan byxor står.
Tillbaka Våren flög mot himlapolen,
Och länge tål det innan göken slår.
Ty lärkan sköts, som Vårens helsning bringar —
Det är ett nidings-skott i Vårens vingar.

Hvad skall jag sjunga? kanske om mormoner?
Den läran är ett snart fördunstadt skum.
Den är ett nonsens ibland religioner,
Och deras prest-sekt mer än vanligt dum.
Jag vill ej kosta på dem några toner,
Polisen är dess konsistorium.
Men presten tiger, det hör just till pjesen —
Polisen dömmer, som har glömt katkesen.

Hvad skall jag sjunga? skall jag jublet sjunga
Af "*lystige Studenters*" glada led?
Till Fyris strand och Odins lund de gunga
Att knyta hand i hand sin brödra-ked.
En länk ännu jag ville ha, J unga!
Om Finlands fått i ringen vara med!
Den ringen vore hel och härligt gjuten —
Men tyst! — man hör oss kanske bakom *knuten*.

Hvad skall jag sjunga? kanske om *kometen*,
Som ryktet vill ha hit en vacker dag;
Som slår oss kanske midt uti planeten,
Och det med jorden blir ett nappatag?
Det är blott prat att skrämma menskligheten,
Det vet ni kanske ej, men det vet jag:
Kometen är blott uppå himlapolen
En transport-båt, som bränsle för till solen.

Hvad skall jag sjunga? *Lifbevärings-saken?*
Nej! låt den frodas i sin skam-natur;
Ty verlden såg väl kanske aldrig maken
Till smutsig fana på en skyller-kur.

Jag vill ej, sångmö! se dig under taken
Af någon sedlöst dunkel jungfrubur.
För resten är det klart för hvar och enom,
Att målet är *kråkvinkligt* allt igenom.

Hvad skall jag sjunga? kanske om herr *Ander?*
Ack nej! han sjunger sjelf, så slipper jag.
Och lycklig är han, ty han slipper klander,
Och kransar får han, så han kan få slag.
Och när han sjunger, går det ej ibland er
Igenom merg och ben ett riktigt drag?
Man skulle kunna drifva med den sången
En liten väderqvarn uti salongen.

Hvad skall jag sjunga? *Dreyschock* eller *Nielsen?*
Två mästare i strängaspel och gom.
Förtjust och gripen hör man Danmarks "*Hilsen*",
Och när han hviskar, hörs det ner till Rom.
På landgången blef Dreyschock litet vilsen,
Och maestron dök i Norrström som en lom.
Men lyckligtvis, så drogs han upp på landet —
Men skada var det uppå Vasabandet!

Hvad skall jag sjunga? om den dyra tiden?
Ja! om det hjelpte, sjöng jag natt och dar.
Man måste ändå ha sin väst af siden
Och ej mot kroppen vara en barbar.
Den enkla goda tiden är förliden,
Och Ryssland stegrat upp sin kaviar.
Jag frågar nu de gamla som de unga: —
Nu är min visa slut. — Hvad skall jag sjunga?

Sång för rörliga Tullbevakningen.

»Kung Ring med sin drottning till gästabud far.»

Frithiofs Saga.

En res-inspektor är en tullnär på stat
Som bär till lurndrejarn ett hiskeligt hat.

Och hästar och åkdon och dräng skall han ha,
Och pengar dertill uti molnena ta.

Och kan han ej pengar i molnena ta.
Så är det Guds lycka om allting går bra.

En res-inspektor har sitt eget distrikt,
Och der skall han åka till dess han får gikt.

Och der skall han åka båd' nätter och dar,
Och se'n får han hvila den tid han har qvar.

Och der skall han åka i djupaste dyn,
Om också det regnar smågubbar ur skyn. —

En res-inspektor borde vara af sten,
Så slapp han få gikt uti armar och ben.

En res-inspektor borde vara af ull,
Så slog han sig ej, om han körde omkull.

En res-inspektor borde vara af bly,
Så fick det fritt regna ur himmelens sky.

En res-inspektor borde vara af guld,
Så slapp han att sätta sig ständigt i skuld.

Vinterfärd

från Stockholm till Sandhamn.

Och jag for öfver sjö och jag for öfver is
På min enbet liksom en Vestgöth.
Den var ljusgul och röd, på sitt pinniga vis
Konstruerad så innerligt söt.

Och jag hade en häst, som var from som en munk.
Af meriter jag såg endast en:
Då han gick, som han gick i sitt vanliga lunk,
Gick han alltid uppå fyra ben.

Och jag hade en skjutsbonde på min karret,
Som jag tyckte en liten grand smord.
"*Hvad han tänkte vet Freja, och skalden det vet*",
Men till mig sa' han aldrig ett ord.

Och jag skulle långt ut till mitt ödsliga skär,
Och det mulnade till mer och mer.
Och jag tänkte: Gud gifve att isen nu bär,
Det annars kanhända bär ner!

Och på Kanholmens fjärd kom en snöby och tjöt,
Och då vet man att riktigt man mår.
Men vi ställde vår kurs, och min skjutsbonde skröt
Att det gick, fast han ej såg ett spår.

Och jag frös som en hund och jag svalt som en varg
Och det fanns hvarken krog eller skjul.
Men det gjort ingenting, om det hjelpt att bli arg,
Men det hjelpte ej ringaste smul.

Och en underlig röst gick mitt öra förbi,
Det var grannens så rosslig och dof.
Men, min Gud! då jag såg på hans fysionomi,
Satt den arma kaninen och sof.

Och jag lade min panna i djupaste veck
Och skrek till: "hvar är vägen, din hund?"
Och han pekade litet åt hvart väderstreck
Och beskref hela himmelen rund.

Så jag sväfvade kring på den villande fjärd,
Tills jag ändtligt kom hem till min ö.
Men det var, unter uns, en sjuhelvetes färd,
Ty jag trodde att jag skulle dö.

Och jag lade i sängen min skälfvande kropp,
Och farväl utaf lifvet jag tog.
Men då morgonen kom och jag vaknade opp,
Fick jag se — att inte jag dog.

Det rätta sättet.

Det är ett bråk i denna verlden
Om sättet till att färdas här,
Och mången tror att lefnadsfärden
Är krångligare än den är.
Det är visst icke lätt att känna
Hvad som i verlden bäst slår an;
Men lifvets mening är väl denna:
Att bjuda till, så godt man kan.

Man lifvets lycka söker fästa,
Fast man ej nyper den så lätt;
Man hoppas alltid på det bästa,
Och sträfvar uppå tusen sätt.
För framgången kan ingen svara;
Men om man ej sitt syfte vann,
Det rätta måste ändå vara
Att bjuda till, så godt man kan.

Skrif *mod* och *kraft* uppå din fana
Och ryck framåt mot Ödets lott!
Och du skall se att lifvets bana
Är ej så svår som du har spått.
Visst har hon sina hårda nötter;
Men man har gjort sin pligt, minsann!
Om man med händer och med fötter
Har bjudit till, så godt man kan.

Höstbref från Sandhamn.

"*Hösten är kommen!*" den ruskiga, tråkiga, kalla, snuskiga och blåsiga hösten. Lycklig den som kan sitta inom fyra väggar med en kudde bakom ryggen och klädd i ullstrumpor!

Hösten är kommen och vindarna gno.
Mamsellerna Ægir ha alls ingen ro,
Storståtliga jungfrur, fastän, som J sen,
De oppnästa äro hvarendaste en.

Neptunus om hösten ej vet hvad han vill;
Kanhända mot rusket att gikten tar till.
Då tåla hans order ej minsta uppskof,
Ty då blir ett väsen i hela hans hof.

Najaderna jagas hvar en i sin stad.
Kanhända ni aldrig har sett en najad:
Till skapelsen är hon en underlig tös,
Som Dalkulla opptill, men bak som en gös.

Neptunus med åran
Och treudden på,
I vredesmod slår han
Tritonerna små.

Sirenerna sjunga
Med däjelig mund
Och locka de unga
Matroser på grund.

Nu tumlas det om i ett vildt raseri
Och gormas att öronen knappast stå bi
Och ingen bit bättre än hela dess svit
Är roddarmadammen fru Amfitrit.

Ni frågar huru hösten är beskaffad härute, om icke hafvet ibland går öfver byggningarna, emedan ni hört så berättas; men detta, kan jag försäkra, är ingen sanning. Visserligen blåser det stundom, så att det går genom märg och ben, så framt icke kroppen är dess bättre ihopfogad men är han någorlunda tät, så har det ingen fara.

För den som nyttjar den besynnerliga hufvudbonad, som kallas peruk, är blåsten härute en stor olägenhet. Jag känner tvenne hedersmän, hvilkas peruker på en gång, under deras badsejour, gått all verldens väg. Den ena blåste opp på telegrafen och förorsakade en villervalla i telegraferingen vid motliggande station. Den andra tog kosan ända till Kanholmarna, der han fastnade på den så kallade "*hvita märren*" och var en tid nära att vilseleda sjöfarande, hvilka ej rätt ville igenkänna det gamla sjömärket. Något vidare känner jag ej om dess öde, annat än att en lots sedermera funnit den på en holme full med mås-ägg.

De båda herrarne, hvilka sålunda förlorade sina toppsegel, nödgades sedan begagna en sorts nödfallsperuker af getragg, hvilka en gammal förståndig gumma förfärdigade

här emot fyra skillingar banko stycket, och hvilka ej togo sig så illa ut. Den andra peruken, som fastnade på telegrafen, sökte väl telegrafisten att rädda; men stormen tog den i samma ögonblick och förde den långt ut på fjärden till Korsön, der fyrmästaren tog honom för en skjäl och gaf honom ett skarpt skott med lodbössan, så att han blef obrukbar. Den nyttjas nu af samma fyrmästare vid rengöringen af speglarna uti Korsö fyrtorn, der han ännu troligen kan beses. *Sic transit gloria mundi:* peruker ha ingen varaktig stad!

Jag har nyligen varit ute på en liten seglats i skärgården för att taga afsked af gamla klippor och skär och önska dem ett godt slut på det gamla året. Vid samma tillfälle tog jag i betraktande en prestgård ända vid hafskanten. Man skall bo der för att riktigt vara gömd — och glömd. Att lifnära sig på ett sådant boställe måtte höra till underverken. Man tänker på fem bröd och två fiskar, då man ser att det får lof att gå för sig. Stackars komministrar! Då jag slog ut mitt segel och reste hem, gjorde jag, vid tanken på komministrar i allmänhet, följande

Betraktelse.

Längst ut på ett stenrös i hafvet,
Der lefver, besynnerligt nog,
Ett lif som är redan begrafvet:
En prest utan egor och skog.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Så ynklig jag aldrig har anat
En prestgård — se här min attest:

En ö, som naturen har danat
Att riktigt utsvälta en prest.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Hur man sig mot ödet bemannar
Och håller sig modig och frisk,
Man ledsnar till närmaste grannar
Att endast ha lefvande fisk.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Här inga sällskaper genera,
Församlingen bor ej på ön.
Här får komministern spatsera
Och språka med vågornas dön.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Att äta väl presten ock tarfvar,
Han ej mer än menniska är.
Man vet väl att Gud föder sparfvar,
Men aldrig så kinkigt som här.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Bland starrgräs och tunnsådda blader
Der vandrar en kossa, min själ!
Får hon ingen hjelp af Gud Fader,
Så svälter hon säkert ihjäl.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Det hela är ödsligt och naket,
Der fins hvarken häst eller dräng,
Och inga *små pullor på taket*,
Och inga små lamm uppå äng.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

I två rum och kök han logerar,
Rätt varmt, om han klär sig i skinn.
Förlåt, om det icke generar:
Var god, erkebiskop, stig in!
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Här får man ej vara sensibel
För himmelens väder och vind.
De bläddra i psalmbok och bibel
Och kyssa på mund och på kind.
Kan någon med litet sig nöja,
Det är komministern i Möja.

Jag begriper ej huru man kan prisa hösten; en fuling, huru man vänder honom, glåmig och utlefvad, ockrar på alla menniskor och ropar oupphörligt: *köp! köp!* Han är tjenstemännens förtviflan och fruarnas ängligaste företeelse; ett skafferi-spöke, som skrämmer dem, hvar gång de öppna dörren till den tomma förrådskammaren; en äppel-tysk med de oförskämdaste pretentioner; en storpuffare för sko- och paraply-butiker; spottar folk i synen, om man ej köper paraplyer, och smutskastar, om man ej köper bottforer; nagelfar hattar och bakbyxor, och skäms ej att handskas med oskyldiga underkjortlar.

"Rönndrufvan glöder"! ja det är mycket sannt; men tag fram druf-sorten, och det fins ej i hela verlden ett så tarfligt *Bacchi-barn*, som skulle kunna höja en enda ton till dess berömmelse. Men hösten smickras, liksom andra rika personer, ofta för underordnade egenskaper. Man kan ej nog berömma de *"gyllene löfven"*, som man annars vet skräpa rysligt i gångar och alleer; de *"svällande körsbären"*, som man får ondt i magen af, och de *"gullgula plommonen"*, som man ej får äta för koleran. Att hösten har ett godt bord, det kan icke nekas, om man notabene vore *bjuden;* men då man skall betala hans läckerheter kontant, och till på köpet i dessa tider så enormt, att "en smörgås kostar mera än hela magen är värd", så uppskjuter jag för min del att lofsjunga honom till bättre tider.

I dag är han mer än vanligt vresig och ogunstig. Föreställ er en himmel som är grå, en jord som är grå, och ett haf som ej syns för bara grå dimma. Allt är *grått i grått;* ett öfversuddadt landskap; ej en skymt af ultramarin, lack- eller kromgult. Hösten är i sitt flor, och vintern i farstun. Fiskmåsarna ha upphört med sitt fiske. Vimplar och flaggor ha försvunnit med sjökaptenerna, som gått i vinterqvarter. Det blir visst yrväder. Då går jag och lägger mig. Man bör inte vara oppe, då det är yrväder. Qvällen blir ruskig. Himlen är gråtfärdig, jorden ängslig, stormen blåser i *"sjunde basun"*, hafvet vrålar, ingen sångmö kan vara ute i sådant väder:

Gapande djupet rörs opp,
Löjan har flytt från land,
Urblekt är Floras salopp,
Frosten står hvit på strand.

Inne stängs get och får,
Måsen i landsflykt går.

Fjerran mot skär och häll
Dånande hafvet slår,
Liksom från ett kastell
Bombernas åska går.
Stormen på klippans mur
Brottas med vresig fur.

Digra af köld och snö
Välta sig molnen hän.
Hör! öfver stormrörd sjö
Raggiga ufvars skrän.
Sannt är hvad sagan spått:
Ufven ej bådar godt.

Fönstret jag klistrat tätt.
Giktsjuk, förkyld och lam,
Sitter liksom ett porträtt
Flugan i glas och ram.
Lifvet är öfverallt
Halfdödt, plundradt och kallt.

Uff! hvad det blåser kallt!
Spar ej på ved, lägg på!
Skyhög går "*Östersalt*",
Bäst under tak att gå.
Bädda mig mjuk en säng!
Skynda, stäng dörren, stäng!

Älskar du vilddjurs tjut,
Mörker och storm och brus?

Nej! — hvem bad dig gå ut,
Sångmö! gå hem, stöp ljus!
Lyran jag riktigt har håg
Byta mot yx och såg.

Det enda som lifvar opp det ödsliga landskapet är en get — tarflighetens sinnebild. Hon har fördjupat sig i botaniska betraktelser, och tycks just nu vara sysselsatt med lösningen af det kinkiga problemet, huruvida det skulle ligga inom möjlighetens gräns att hemta någon föda ur kasserade löfruskor. Födan kunde visst vara bättre; men i dessa dyra tider resonnerar hon ganska förståndigt: "man vet hvad man har, men vet ej hvad man kan få." Der hon nu står, omgifven af en hård natur, återger hon en hemsk men sann tablå af hungersnöd och barkbröd.

På en klippa näst intill står en bock, förmodligen hennes son, hvilken hon tycks vilja skryta med, emedan hon än med välbehag betraktar sin sötunge, än kastar sina blickar opp till mitt fönster, liksom hon ville att äfven jag skulle dela hennes beundran. Men hvem har icke gjort en bock här i verlden! Det kan icke vara någonting att skryta öfver.

Emedlertid tycktes bocken ingalunda dela söta mammas åsigter i afseende på födoämnena, utan roar sig i stället med att klia hornen mot min mangelbods-vägg. Det kunde han låta bli, ty han skafver af färgen. Han tycks ej ha sinne för målning och troligen lika litet för de sköna konsterna i allmänhet. Vore det icke synd att sätta öknamn äfven på en bock, skulle jag kalla honom *Bod*ell, efter han skafver på min *bod*.

Men nu aflägsnar sig geten — kanske stött öfver mitt ringa deltagande för hennes unga bock, eller sanno-

likare derför att hon anar oväder och vill sätta sin person i säkerhet, innan mörkret inbryter. Lika godt! god natt, Anna Stina!

En liten strof ännu skulle jag vilja förtälja om en get, medan jag kommer ihåg, och efter yrvädret ännu ej börjat:

För några år sedan lefde här på stället en gammal gumma, som hette Lisa. Hon hade en get, som var hennes glädje, och som, till erkänsla för den moderliga omvårdnad hon rönte som barn i huset, skänkte henne dagligen både mjölk och kaffegrädde. Men en natt dog geten. Gumman Lisa var otröstlig. Jag kan ej beskrifva hennes bedröfvelse utan att låna ord af Vitalis:

"*Hon åt ej, drack ej, sof ej, och gjorde ej sitt tarf.*"

Sjelfva snusdosan, som annars var hennes tröst och förnöjelse under hennes reflexioner öfver lifvets njugghet, hade nu under sitt lock ingenting lockande; och den lilla blanka kaffepannan, som hon brukade kalla för "*lilla Brunstedt*", och hvilken i åratal utgjort hennes käraste möbel och en fägnad för *ögon, öron och alla lemmar, förnuft och alla sinnen,* stod nu obrukbar, sedan gräddunderhållet af ett oblidt öde blifvit så oförmodadt indraget. Hennes sorg var så mycket större, som hon i sin fattigdom icke egde det ringaste hopp att kunna förskaffa sig en get igen. Och hvad är ett lif utan hopp — och en fattig gumma i skärgården utan get!

"*Men då nöden är störst, är hjelpen närmast.*"

En jovialisk öfveruppsyningsman fattades af den välvilliga tanken att hjelpa gumman Lisa. Han klädde sig i svart frack, hvit halsduk, satte krusflor kring sin halmhatt och företog en humoristisk vandring omkring till

alla härvarande badgäster med sin pappersrulle under armen, innehållande notifikation om dödsfallet samt en vänlig uppmaning att hjelpa Lisa ur bedröfvelsen och göra hennes gamla hjerta gladt och återställdt till den instundande midsommarshelgen. Uppmaningen var affattad i följande poetiska ordalag:

Gamla Lisa uti stugan
Lefver uti sorg och nöd.
Fattig är hon nu som flugan:
Hennes sista get är död.
Låt oss samla,
Unga, gamla!
Att vi till midsommaren
Kunna visa
Gamla Lisa
Att hon får en get igen!

Under sorgtiden hade ingen kafferök synts i Lisas skorsten och ingen snusburk varit synlig i fönstret. Men tiderna förändras. En vacker morgon låg den för henne icke obetydliga summan af tjugu riksdaler på det gamla, alltid finskurade furubordet. Det var en syn, som helt och hållet vände ut-in på det gamla, sorgsna och hopplösa hjertat, så att den glada sidan kom ut — och den hederliga gumman Lisa

Glömde sin älskade get, så mycket en älskling kan glömmas;
Knäppte på locket igen och njöt af den väldiga prisen,
Medan i brännarn på nytt hon svedde den doftande bönan.
Lyckan med solen gick opp och spridde kring åldriga dragen
Glansen af innerlig fröjd, "*som på mossiga grafvar ett solsken.*"

I skogen.

Jag vandrar i skogen bland blommor och barr,
Och är så oändeligt kry.
Jag qväder min visa och röker cigarr,
Och språkar med solen i sky.
Och molnen sig kläda i purpur och gull,
Och skogen af lyror är full.

Och fri som en sparf i Guds gröna natur.
Jag flaxar och flyger och far.
Och vill jag mig ta en hejdundrande lur,
Jag *"hus i hvar buske"* ju har.
Man blir litet dammig och solbränna får —
Men Herre min Gud, hvad man mår!

Du *bokmal,* som klagar dig krämpig och sjuk —
Det tror jag förbannadt så väl!
Ut med dig och vädra din gamla peruk,
Och lufta din dammiga själ!
Då skall du snart se att du blir med hvar dag
En lefvande *"fyr"* liksom jag.

Jag satt hela vintern och läste och skref,
Och skum blef min håg och min syn.
Jag smälte ihop och bokstafligt jag blef
Som torkade nypon om hyn.

Men våren kom hastigt med blommor och sol,
Då flög jag från böcker och stol.

Nu går jag och rullar min kullriga kropp,
Och mår liksom perla i gull.
Jag trasslar mig in uti skogsfruns salopp
Och slår mig bland blommorna kull.
I berg och i backar visiter jag gör
Och raskt kulbytterar utför.

Och ser jag hur hafvet sig rullar mot hamn,
Då väckes min vikinga-håg.
Då önskar jag ta "*gamla mormor*" i famn,
Så kär har jag sjö och våg.
Omöjligt jag kan för mitt lif låta bli
Att sticka min nästipp deri.

I aftonens guld ligger ejdern förtöjd,
Och gungar på böljornas brant.
Och örnen han kretsar i svindlande höjd
Och syns som en sexstyfvers-slant.
Gud vet hvart han tänker så sent sig bege:
Han skall väl till soln på supé.

Men solen har slutat sin himmelska gång,
Och trött uti hafvet hon sänks.
Och bäckarna locka med lullande sång
De nickande blommor till sängs.
Naturen vill sofva, hvar fogel sig "*satt*" —
Sof godt lilla sångmö, god natt!

Bilden.

Hvarthelst jag går, en bild mig troget följer,
Ej kan mitt hjerta skilja sig från den,
När dagen gryr och när mig natten höljer,
Då kommer hon i drömmens verld igen.

Jag sjunga vill, men englabilden svingar
Förbi, och tonen glöms och poesin.
Jag läsa vill, men med små söta vingar
Hon skymmer bort hvart ord i min latin.

Så ser jag bilden dagen och om natten!
Men, ack! en mur är oss emellan satt.
Hon liknar skuggan uti källans vatten:
Jag ser den väl, men kan ej få den fatt.

Tuppen Apollos död.

Apollo dog, som med sin sång
Mig väckt och glädt så mången gång.
Helt plötsligt tog hans bana slut,
Bedröfvad ser familjen ut.
Han biten blef utaf en hund,
Och dog i samma stund.

Han caput för familjen var,
Och skada var det uppå karl.
Hans skick var så, att man blef flat,
En air som en aristokrat;
Och fostrad under Spaniens sol —
Det hördes när han gol.

Guldsmidd och rik var hans kostym.
Ett skaft som Jemtlands jägar-plym,
Och blodröd kam och dito krås,
Och artig var han, det förstås.
Man undrade också ej på,
Hvar höna stod på tå.

Och käck i *kärlek och kabal:*
Det var ej värdt för en rival
Att sticka dit. Då brann som kol
Hans blick, och sporren högg som stål.

På Carl den Tolfte bråddes han:
Han föll, om han ej vann.

"Men bäst han sjöng, och bäst han brann",
För en lönmördare, som han,
Till jorden föll han blek och kall.
Och sen, hvad lär oss detta fall,
Om ej på denna jordens ö
Att tuppar också dö?

Han dör — men skall han ock uppstå?
Det tror jag, gudskelof, ej på.
Då vore himlens sällhet slut,
Man fick ej nattro en minut:
Vid evighetens morgonsol
Han också *evigt* gol.

Alltså, Apollo-bror, farväl!
Du jovialiskt glada själ!
Du lefde — och du sjöng för mig,
Du dog — och då sjöng jag för dig.
När jag fått ditt och du fått mitt,
Så kan det vara qvitt.

Sockenskräddaren.

Lita visa vill jag sjunga, jag — san
Den skall bli af aldra-finsta slag — san.
Det skall Gud min veta,
Sjunga och arbeta,
Det är just hvad jag kan friska tag — san.

Fullt med arbet' hänger i mitt tak — san,
Fogdens byxor, sönderspruckna bak — san.
Han är rik och mägtig,
Men fast han syns prägtig,
Är han, oss emellan sagdt, ett vrak — san.

Lagmans res-rock hänger der af skinn — san.
Det är karl att vara styf och stinn — san.
Högförnämt han statar;
Men som folket pratar,
Lagen kan han vända ut och in, — san.

Dessa svarta kamlotts-västarna — san
Skola passa Herr Adjunkten bra — san.
Aldrig jag som mästar'
Annat sett, än västar:
Byxor har han visst ej råd att ha — san.

Åt Herr Pastorn är jag alltid van — san
Att ta fläckarna ur hans kaftan — san.
Det är klart som dagen,
Det är alltid lagen,
Hvar gång gubben kommer ifrån stan — san.

Den kavaj, som jag nu syr uppå — san,
Den tillhör vår båtsman N:o 2 — san.
Gratis vill jag lappa
Både rock och kappa,
Om han bara ville Ryssen klå — san.

Snäller fästmö har jag här i byn — san,
Blåa ögon, rosenröd om hyn — san.
Död är hennes moder,
Hennes far och broder:
Efter dem hon ärfde fyra svyn — san.

Läsa kan hon nästan i hvar bok — san,
En förståndig menska, qvick och klok — san.
Nyttig öfver måtta,
Om sej som en råtta,
Och så dygdig som ett litet tok — san.

Klockarn nog försåt för henne satt — san.
Men si, flicka hon var ej så fatt — san.
Hon var för belefven,
Klockarn fick dra vefven,
Kär och tokig som en klockarkatt — san.

Bröllop skall det bli af hjertans grund — san.
Då skall hon som jag på bordets rund — san
Skräddaryrket drifva.
Lycklig skall jag blifva,
Som om jag fått hela *Bomarsund* — san.

En Tullinspektors sorgeqväde.

Vid minnet af gamla tullbommen.

Allt skall ändras, så är domen,
Och vår tid ger ej pardon:
Nyss vid tullen såg jag bommen
Bäras bort i procession.
Till mig sjelf jag frågor ställde:
Hvarför slogs den gamle kull?
Jag tog näsduken och fällde
Bittra tårar på hans mull.

Hedersgubbe! så jag sade,
Hvarför dröjde du ej här!
"*O! jag såg ej att du hade
Vingar uppå skuldran der.*"
Länge hörde jag dig hotad
Med förderf af tusen slag,
Men jag tänkte: stark och rotad
Gubben står till domedag.

Men du föll för magtens vilja,
Och från mödan blef du frälst.
Tullen kan man nu ej skilja
Från en gata hvar som helst,

Bomvakt är ej mer af nöden,
Adjö! gå nu hem och sof.
Fri som själen efter döden
Är trafiken gudskelof.

Dock, jag sörjer dig uppriktigt,
Ty från början och till slut
Var du nyttig. Öförsigtigt
Var det, att du dömdes ut.
Ack! kom åter, hädanflydda!
Än ditt värf skall bli berömdt,
"*Jag så troget skall dig skydda,*
Och dig vårda, ack! så ömt."

I mitt bröst det hoppet blommar,
Att du ej är evigt knäckt. —
Kom och gör oss nya bommar,
Söta herr stads-arkitekt!
Jag skall sjunga till din ära
Och dig bjuda på en "*stark*",
Jag skall gerna virket bära
Långvägs ifrån skog och mark.

Till en Ordspråkshatare.

Du bedt mig sjunga. Nå väl! ur armen jag skakar.
Du får ursäkta likväl om visan ej smakar.
Det är min vänskap, som denna gången dig naggar:
Du vet af gammalt, *fins ingen ros utan taggar.*

Att vara nöjd med sin lott är alltid det bästa,
Och sky som pesten all afundskap mot sin nästa.
Hvarandras välstånd vi alltför mycket förtryta:
Det alltid mycket är i en främmande gryta.

Mot andras lycka man jemt sin egen vill byta,
Så tycks ibland, då man ser en gladare yta,
Men ingen känner ens hjertas innersta jemmer:
Den som har skon, känner alltid bäst hvar den klämmer.

Njut som ditt eget af andras gladare öden;
Men vändes lyckan, så vänd ej ryggen åt nöden,
Stöt ingen från dig. Den gamla läran du känner,
Så väl som jag, att *i nöden pröfvar man vänner.*

I denna verlden kan något hvar taga miste.
Att vara fläckfri blir alltid menskan den siste.
Fast man sin vishet alltjemt försöker att skärpa:
En kloker höna kan ock i nässlorna värpa.

Var mån om hemmet och med din gumma förtrogen.
Mot hemmets trefnad välj icke trefna'n på krogen.
Det lätt besannas, det gamla klassiska ordet:
Är katten borta, så springer råttan på bordet.

Uti dispyter, pass på när vreden vill stiga.
Kan du ej annat, försök åtminstone tiga.
Rätt eller orätt — man bör dock aldrig förgäta:
Det rår ej e n *för att det är tvenne som träta.*

Släpp ej en förmån, hvarpå du en gång fått fasta,
I hopp om större den ringare ej förkasta.
Behåll det säkra, och blif den lärdomen trogen:
En sparf i näfven är mer än tio i skogen.

Af verldens barn hör man ganska ofta det frågas,
I sorg och motgång, hvarför af ödet man plågas.
Hvaraf det kommer, det kan jag också förklara:
En tok kan fråga långt mer än klokt folk kan svara.

Ej lika gåfvor har lyckan åt oss förunnat.
Är viljan god, har man likväl gjort hvad man kunnat.
Det kan väl hända att våra sträfvanden stranda:
Si desint vires, voluntas est laudanda.

Till din begrundan jag visan nu öfverlåter.
Jag tror du somnar. Nå, kom en annan gång åter!
Du skall med Guds hjelp ej bli på ordspråk besviken.
Det skadar aldrig *att ha en vän uti viken.*

Åsnans lof.

(Blumauer.)

Du goda djur! uppå hvars hud vi skrifva
Och som oss bära vill!
Nej, längre vill jag dig ej skyldig blifva
Det lof, som hör dig till.

Med dina öron vill man skamlöst drifva,
Ty hånas blef din lott.
Men var du lugn: föraktliga de blifva
På kungahufvu'n blott.

Och hvem som än din långsamhet förklente,
Han är och blir en tok.
Han borde veta, att *festina lente*
Är just att vara klok.

Som söndagsbarn ditt rykte du besannat,
Det var i Moabs grind.
Du såg en engel der en gång, bland annat,
Då Bileam var blind.

Fördragsamheten fick du vid din födsel,
Vid mödor är du van.
Allt tar du lika, guld-last eller gödsel,
Och stryk som bara fan.

Som du, ej mången drager lass af hvete
För sina herrars bord,
Och nöjer sig ändå att ha till bete
Blott tisteln på vår jord.

I allt du tålig och förnöjd dig fogar,
Hur mycket på dig skälls.
Och plågad och förtryckt du går och knogar
I samma gråa pels.

Och glad din tistel letar du bland stenar,
Uppтröttad vid ditt lass,
Då mången, som ej tisteln ens förtjenar,
Får spisa ananas.

Gossen och Flickan.

Gossen.

Ned från sin himmel
Daggperlan buren,
Vaggas af blomman i doftande skåln.
Stjernornas hvimmel
Rundt kring azuren
Lyser i natten de vandrande moln.

Flickan.

Hör! hvad det klingar
Mildt genom natten:
Säkert en engel ur stjernornas chor!
Hade jag vingar,
Flöge jag fatt'en,
Tvang honom blifva min vän och min bror.

Gossen.

Lyssna till lutans
Toner, som klinga,
Flicka! ditt lof utur kärlekens bröst!
Öppna på rutans
Galler och bringa
Nattliga sångarn ett svar på hans röst!

Flickan.

Himmel! hvi lågar
Kinden? hvi faller
Tåren i ögat vid tonernas gång?
Nej! jag ej vågar
Öppna mitt galler:
Gosse! var tyst med din nattliga sång!

Gossen.

Fjärlarna böja
Gyllene vingen
Kärligt kring blomstren i yrande smek —
Virka din slöja,
Natt! öfver tingen,
Att man ej röjer de älskandes lek!

Flickan.

Tyst med din luta!
Klingande slagen
Äro för flickor en tjusande ros.
Fjärlarna njuta
Blomster-behagen,
Men se'n de njutit, de rymma sin kos.

Gossen.

Fåfängt bekymmer,
Flicka! dig plågar,
Dig vill jag älska till grånande höst!
Aldrig jag rymmer,
Evigt jag lågar:
Flamman är evig i sångarens bröst.

Flickan.

Må då så vara,
Gosse! men sakta,
Varsamt och tyst öfver häckarna spring.
Bullra ej bara,
Akta dig, akta,
Väck ej den slumrande verlden omkring!

Snöglöppsvers.

Usch! hvad det är kallt och hemskt vid polen,
Duskigt väder hela året om.
Den som finge sitta midt i solen,
Dit ej någon vinterkyla kom.
Ack! der kunde man legert få vandra
Och dock ej förkylas och bli sjuk;
Slapp som här att trängas med hvarandra
I bottforer, pelsar och peruk.

Solens herrar äro sansculotter,
Derför räcker också solens gull.
Der behöfvas inga lån-förskotter,
Som hos oss för garderobens skull.
Solens damer — hvad som helst jag håller —
Sväfva luftigt i den gyllne sal:
Inga kläder, endast parasoller,
Och för resten ingen mod-journal.

Språket der är endast rim och meter,
Champis fräser i hvarenda elf.
Lagerkrönta sitta der poeter
Gladt och tuta med Apollo sjelf.
Nobisglädjen är gemensam vorden:
Inga hus med krögarskyltar på.
Aftonrodnan, som vi se på jorden,
Är blott flamman af en stor brylå.

Uti solen finnas inga isar,
Kullbytterar ingen snö-lavin;
Inga lyktor och besparings-spisar,
Näfver, tändstickor och stearin.
Ingen regnskur smutsar der ner gräsen,
Hvarje sten är blank och silfverhvit.
Hvad det skulle bli för skratt och väsen,
Om man kom uti galoscher dit.

Ja! af allting har man qvantum satis:
Statsförfattningen är *att må väl.*
Ingen varg kan äta upp mig gratis.
Ingen Ryss kan slå mig der ihjäl.
Ingen fru vill oss till Turken sälja,
Om man klappar om sin husmamsell. —
Mycket mera har jag att förtälja,
Men dermed har jag ej tid i qväll.

Ångbåtsresan.

Jag reste, vet ni, en gång jag
På ångbåten *Roslagen*.
Det var just en gudomlig dag
Och jag var helt betagen.
Förtjust med min cigarr i mund,
Jag steg ombord i *Furusund*,
Sen jag en frukost, stark och sund,
Hos löjtnanten passerat.

Jag följde gammal ångbåts-sed:
Att aldrig sig genera.
Jag på en soffa slog mig ned
För att filosofera.
Och resultatet på min ban'
Blef nu, som sedan hela da'n:
Att *Roslagen* han går som fan.
Det kan ej disputeras.

Kapten berömde ångmachin
Förutan minsta klander,
Jag drack en skål i sherry-vin
För *Hammar* och *Telander*.
Och vinden sjöng och solen brann
Och röken akterut försvann,
Och båten nystade och spann
Sitt silfvergarn ur djupet.

Men sen jag snusat med kapten
Och blifvit hemmastadder,
Jag stod uti salongen sen
Åt tvenne gubbar *fadder*.
Och het och varm på bänk och stol'n
Satt personal'n i middags-sol'n,
Och sjelfva *Randel* med fiol'n
Kom svettig till Norrtelje.

Der gaf jag vackra könets färg
Och fägring all min dyrkan.
För resten såg jag sten och berg
Och tornet snedt på kyrkan.
I kraft af *Malmsten* och af *Huss*,
Här badades för värk och fluss.
Sjelf källarmästar *Elvius*
Stod vattlagd uppå bryggan.

Men båten gick, och en och hvar
I försalongen trädde.
Der åt man lax, så färsk och rar,
Och stickelbär med grädde.
Och ögat ler, och magen mår,
Machinen går, och munnen går;
Och knappt man fått sin kaffetår,
Så kom man in i Wäddö.

Här landet var ett paradis,
Långt mera än dess rykte;
Kanalen dock, *onödigtvis*,
Tillkrånglad, som jag tyckte.

Allt hetare blef solens bloss.
Knapphändig för vår ång-koloss,
Kanal'n bokstafligt tryckte oss
I sina gröna armar.

I lunderna sjöng fogeln glad,
Och gungande stod rågen,
Och sippan neg, och gräs och blad
Sig bugade mot vågen.
En munter gök i björken satt.
Han ropte — jag tog af min hatt.
Och slåtter-folk och hö och skratt,
Och trinda barn, gudsgåfvor!

En färja såg jag tung och trög,
För intet fjesk benägen.
En sväng-bro, stolt och himmelshög,
Steg, artigt nog, ur vägen.
Så tung den var, med stock och sten,
Den drogs blott af en enda en —
Men gumman hade vackra ben,
Så långt jag kunde skåda.

I solen glänste liarna,
Der ängarne de slogo.
Ett ögonblick vid *Ortala* —
Och ett glas punsch vi togo.
Ej mycket väsen *Bruket* gör;
Men gummor sprungo strand utför:
En mängd af grädde, bär och smör
Kröp ner i försalongen.

Men midt emot en prostgård låg,
Visst en ibland de store.
Jag vände straxt till bön min håg:
Att sjelf jag prostfar vore!
Hvad kunde lyckan mera ge?
Just der vid kullen, som vi se,
Jag låge jemt och rullade
Min lilla söta mage.

Sen såg jag en och annan ko
I vassen stå och dricka. —
Nej, det var sannt, på *Trästa* bro
Jag såg en vacker flicka.
På kinden helsans purpur flöt.
Gud signe dig, hvad du var söt!
Men bilden plötsligt, som jag njöt,
Försvann — i ångbåtsröken.

Men qvällen kom och solen sken
Emellan skogens stammar,
Och som en spegel viken re'n
I aftonrodnan flammar.
Jag fyllde magens aftonkraf.
Kapten två skott för staden gaf.
Jag sadlade Pegasen af
Och sof — uti *Östhammar*.

Löjtnanter borde aldrig finnas till.

Det var en tid, då jag var ung och glad.
Då bodde jag uti en liten stad.

En lycka hade der så när mig händt.
Det var straxt efter, sen jag blef student.

Jag i en flicka blef så dödligt kär.
Ni vet hvad det är för ett grymt besvär.

Fast jag var glad, jag ändå gret och led.
Då man är kär, är allting upp och ned.

Om dagen gick jag sofvande omkring,
Då natten kom, då sof jag ingenting.

Jag magrade, blef glåmig, blek och hvit,
Fast jag var hungrig, åt jag ej en bit.

Och hade mygg ej funnits, så min själ!
Jag tror jag riktigt hade svält ihjäl.

Och hade regn ej stundom fallit ned,
Jag tror af törst jag hade strukit med. —

Min sköna, som jag var så kär uti,
Var sjutton år och hette Amelie.

Af elden, som i hennes öga brann,
Jag märkte snart att vi förstått hvarann.

På stadens brygga stodo vi en dag. —
"Stå ej så nära kanten", sade jag.

"För min skull, Amelie! låt bli! låt bli!" —
Men foten slant och flickan föll uti.

"Fräls himmel!" skrek dess moder, som var med,
Och med ett skutt jag dök i djupet ned.

Men i en slup en löjtnant kom i hast,
Och fick med ens i hennes klädning fast.

Han flickan förde, lefvande fast blek,
Till hennes mor som stod på strand och skrek.

Jag samm till stranden med det rön jag gjort
I byxor är det svårt att simma fort. —

Men mamma i sin famn löjtnanten slöt
Och gaf mig fan, fast jag var mera blöt.

Löjtnanten kom i sjunde himlen in —
Och Amelie var icke mera min.

En ed jag svor, så helig som en bön,
Att ej för flickor hoppa uti sjön. —

Men sällan går det som man tror och vill.
Löjtnanter borde aldrig finnas till.

Nordynglingen till Sydflickan.

Kom, flicka, och bebo med mig
Mitt tjäll i norden gömdt!
En tro så ren jag lofvar dig,
Ett hjerta godt och ömt.

Det tjället står bland gran och fur
Vid mörkblå spegelvik,
Mot stormen skyddar fjellets mur,
En forntidskämpe lik.

Tro ej hvad lögnen sprider ut,
Tro ej dess falska ord:
Att rosor finnas söderut,
Men björnar blott i nord.

Mitt hemlands berg sig spegla der
I forsens silfverfall,
Och våren är mer skön än här,
Fast vintern mera kall.

Såg du mitt land i sommargrönt,
Der elfvens silfver rann,
Du tänkte: drömmen skapar skönt.
Mer skönt ej skapar han.

Såg du mitt land i vinterskrud
En stilla norrskensqväll,
Du tänkte dig en kungabrud
Inunder gyllne pell.

Skryt, söder! med din sång, din ros
Och drufvor, bäst du vill —
Jag byter mot din aprikos
Ej bort min vakas drill.

Så kär har solen nordens land,
När söderns land han glömt.
Att, natten om, vid skogens rand
Hans öga vakar ömt.

Kom, flicka! och bebo med mig
Min dal med frid uti:
Min lutas klang skall roa dig,
Du sjelf min sångmö bli.

Der sjunga vi i stjernprydd nord
När sol går upp, går ner:
Ej bättre sällhet ger vår jord,
Än trogen kärlek ger.

Vänskapen.

Tro ej på dina vänner, tro på dig sjelf,
Ty vänskapen sig slingrar liksom en elf.
Ibland din lyckas leende stränder far den;
Men, ett tu tre, så vet du ej hvar du har den.

Oss verlden lurar lätt med sin fagra min:
Tro ej att vänskap fins i hvart vänligt grin!
Välj heldre ibland qvinnor, än ibland männer,
Och akta dig, för Guds skull, för portvins-vänner.

I ljusa solskensdagar din ande gläd:
Då frodas vänskaps-fröet som annan säd.
Men, vill du *trogna* vänner till hjertat trycka,
Bed ödet ge dig fastbref på *ständig* lycka.

Ty mulnar lyckans himmel och sol går ned,
Förgäfves ser du då på din brödra-ked.
Med omvändt anlet' mängden snart för dig skyggar:
Du ser, liksom i hafvet, ett stimm af ryggar.

På vänskapen du trodde. Nu ser du sjelf,
Att du ej seglar mer på dess glada elf.
Dess vatten föll med lyckan. På dig föll lotten
Att öfvergifven stå på dess nakna botten.

Sjömans-sång.

Gunga, mitt fartyg! på böljorna blå,
Fyllen i seglen, J susande vindar!
Allt står på gafvel, det fins inga grindar,
Hafvet står öppet, stick ut, låt det gå!
Vågorna lätt uti solskenet leka,
Frisk står min håg utåt blånande rand.
Tåren dock bränner, jag kan icke neka:
Smärtsamt jag skiljs från mitt fäderneslaud.

Dyrbara vänner jag tagit ombord,
Saknadens tröst på min ensliga bölja:
Vänliga englar på hafvet mig följa,
Heliga minnen från barndomens jord.
Ej fins ett land mera härligt än Norden,
Äran är döpt på dess tallkrönta strand.
Kärlek och Tro finnas aldrig på jorden
Starkare än i mitt fädernesland.

Väl är det härligt, dit böljan mig bär;
Men om ock Södern kan sinnet förtjusa,
Ej får jag höra hur skogarna susa
Väldigt bland snötäckta fjellen, som här.
Ej får jag höra i dalar så gröna
Forsarna larma i norrskenets brand,
Aldrig se himlen i qvällar så sköna,
Som dem jag såg i mitt fädernesland.

Spänn dina vingar, min hafsdrake god!
Smärtan får längre med mig icke gunga:
Sorgen försvinner, då vindarna sjunga
Toner af frihet och glädje och mod.
Redan jag ser, huru fjellarna branta
Smälta tillsammans med himmelens rand,
Vågorna nicka som gamla bekanta,
Följa till vägs från mitt fäderneslaud.

Gunga, mitt fartyg! låt se hvad du kan!
Afgrunder komma väl stundom att blottas,
Stormarna ryta, då gäller att brottas:
Hafvet har krafter som fordra sin man.
Skönt skall du häfda din blågula fana,
Ärad som förr vid hvar fremmande strand.
Kanske, när året har slutat sin bana,
Helsa vi åter vårt fädernesland.

Vårbäcken.

Hvad han växt på några dar!
Himmelsblå och silfverklar
Kilar der en liten bäck:
Det var hin att vara käck!
Tar ett skutt, yr och lätt,
Stänker sippans schalett
 Genomblöt. —
 "Tocke nöt!
 Han kan gerna, munsjör!
 Se sig för." —

Skrattar blott och brådtom har,
Bryr sig ej om hur han far.
Fram han skall med lock och pock,
Stöter hufvu't mot en stock:
Fy, hvad spånor och smolk! —
"Lymmel, ser han ej folk!"
 Släpp mig ut! —
 "Åh! vet hut,
 Och var lagom framfus
 I mitt hus!"

Under ras och äfventyr
Genom äng och dal han flyr,

Hundra gropar i och ur,
Tumlar mot en trädgårdsmur:
Tar jag felt eller hur,
Är det ej farbror Mur? —
"Jo, ditåt."
Åh, förlåt!
"Du är liten men rask,
Puttifnask."

Komma in är ej så lätt:
Kors hvad farbror håller tätt!
Glada blomsterbarn jag hör:
Den som vore innanför!
Men så gerna jag vill,
Ingen port ser jag till.
Släpp mig in,
Farbror min!
"Nå, se så, kila på,
Ja, rätt så!"

Mellan blommorna han far.
Här och der en kyss han tar;
Vill ej stanna här och dö,
Nickar gladt och tar adjö.
Öfver ängar och sand
Når han ändtligen strand;
Under sång
Tar ett språng —
Och det brusande haf
Blir hans graf.

Kyparen.

Kyparn är en Bacchi dräng,
Med sitt förklä' framför magen.
Bittid uppe, sent i säng,
Är hans arbets-tid för dagen.

Först och sist bör han förstå,
Att det supas skall på fisken.
Som en skott-spol skall han gå
Mellan gästerna och disken.

Han bör, om sin syssla mån,
Tåla glåp-ord och chikaner,
Äfven om de komma från
Aldra gröfsta grobianer.

Till försvar han aldrig må
Fram bland salens gäster stiga.
Har han rätt så må han få
Visa tänderna, men tiga.

Utaf glas bör han, som strunt,
Kunna bära fyra paren.
Medvurst bör han skära tunt,
Och bre' tunt på kaviaren.

Vinet händer det så lätt
Att ha styrka af naturen.
Har han sett hur *Mästarn* spädt,
Bör han tiga såsom muren.

Blir han hungrig då och då,
När han ser hur andra tugga,
En bit mat han hugga må;
Men i lådan aldrig hugga.

Hafva kunder något sent
Setat qvar och pokulerat,
Bör han låtsa, allt framgent,
Som om ingenting passerat.

Men om sällskapet då kan
Knappt ta rätt på sina hattar,
Är han lyckligast, ty han
Räknar pengarna och skrattar.

Landet.

Hur platt är stadens glädje ej
Mot landets, frisk och ren!
Och mot en äng af timotej,
Hvad är väl torg och sten!
Jag älskar jorden blomsterströdd
Och solen tidigt tänd.
Den som är utan näsa född,
Må bo i stad och gränd.

Låt stadsbon mura gård och grund
Och portgång och förmak.
Jag byter ej en skuggrik lund
Mot femton tegeltak.
Min silfverbäck, min grind, min häck
Han skrattar åt helt torrt:
Jag byter ändå ej min bäck
Emot hans rännsten bort.

Förnäm är stadens hvardags-ton —
En hvar vill vara stor.
Här är man litet hvar baron,
Om man har häst och kor.
Här vänder ingen mig sin rygg,
Här blir man aldrig klådd.
Jag bönder ser och broms och mygg,
Men aldrig någon knodd.

Spektakel fins i sta'n hvar qväll,
Musik och gas och rök.
Jag byter ej ett helt kapell
Emot en enda gök.
Och frisk är bygdens tös om hyn,
Ej insnörpt i planchett.
Jag byter ej en dans i byn
Emot en hel balett.

Ja, "*bygdens tärna sjutton år*"
Man ser sig mätt ej på.
Hon i pension visst icke går,
Men har förstånd ändå.
Förtjusande och lagom fet,
Och ögat himmelsblått —
Ack, när hon kysser, smäller det
Liksom ett kanonskott!

Du undrar väl att jag till slut
Kan trifvas här så bra.
Men vador ser så präktigt ut,
Och jag vill vador ha.
Som mitt beslut jag tog i dag,
Så har du här mitt svar:
Jag tar min Mats ur skolan jag
Och blir på landet qvar.

Skaldekonsten.

Man frågat mig, hur det går till att dikta,
Och hur jag gör, då jag små visor gör.
Och derför går jag nu att öppet bigta
Och lära ut methoden förr'n jag dör.
Om man blott vet, hur man skall rätt förfara,
Är konsten visst ej något trolleri,
Och litet tokig skall man verkligt vara,
Att tro, att man skall födas till genie.

Att vara inspirerad hör till saken:
Det kan du bli, så ofta som du vill.
Du ser blott till att du är rigtigt vaken,
Men sluter som till sömns ditt öga till.
Ideerna då komma af sig sjelfva,
Du gapar blott och säger ingenting —
Då börjar diktens flod att sjelfmant hvälfva,
Och hjernan snurrar som en broms omkring.

Med snabba steg du golfvets tiljor mäter
Fram och tillbaka, ifrån hörn till hörn,
Och flaxar vildt och mat och dryck förgäter,
"*Till hälften näktergal, till hälften örn*".
Cigarrens rökmoln bilda kolonnader,
Der fantasien svärmar glad och ljus —
Då strömma rim och meter som kaskader,
Och tankar komma såsom stora hus.

Bläck får ej fattas, dito spetsigt skurna
Gåspennor bundt-tals för Apollos son,
Helst sådana, som blifvit klassiskt burna
Af hvita gäss från Lund och Fyris-ån.
Var snabb att fästa hvar poetisk stråle,
Se till att du har ark som hinna till:
På Nyqvarns Bruk hos fabrikören Ståhle,
Der får du hundra alnars långa, om du vill.

I ”*etherns ljushaf*” bör du flitigt bada,
Det Sången ger en friskare gestalt.
I Dikten kan ej litet mörker skada,
Men *månljust* bör det vara framför allt.
På ”*ros och lilja*” bör din Sångmö hvila,
I sol och ”*ambra-doft*” — och se'n ”*med flit*”,
Liksom Tegnér, kan här och der du kila,
”*För sammanhållningen, en bit granit*”.

Låt se'n ditt Opus ut i verlden löpa
Med full förtröstan till Publikens smak,
Och annonsera, att det fins att köpa —
Om du får sälja, blir en annan sak.
”*Ty detta är hos menskorna det stora*”,
Och kanske aldramest hos en poet,
”*Att han kan ega allt och allt förlora*”,
Förutom tron på sin odödlighet.

Läsarpresten.

Ögonlocken heligt sänkas
Att ej se en syndig verld.
Här på jorden får ej tänkas
Annat än på himmelsfärd.
Allting annat skall man låta
Handlöst gå för vind och våg:
Man skall läsa jemt och gråta
Som man i en störtsjö låg.

Läseriet bär som pesten
Smittan öfver land och haf.
Hvarfrån kom väl läsarpresten,
Som man förr ej visste af?
Han beskrifver, så det bränner,
Helvetet och svafvel-ån.
Då han dem så noga känner,
Kanske kom han derifrån.

Hur vi till förnuftet vädje,
Grips det af hans mörka lag.
Han har stulit lifvets glädje,
Och han stjäl den dag från dag.
Ännu inga ränkor spunnits
Såsom *hans* på lifvets ban:
Ingen läsarprest har funnits,
Som ej varit full med fan.

Skapa vill han blott betryckta,
Mörda hoppets salighet,
Och med namn af "*trones lykta*"
Vill han gälla som profet.
Nej! han porten är och trappan
Till förderfvets mörka borg.
Han är född att mista kappan
Och få stut på öppet torg.

Men han vakar, och J sofven —
Svea-folk! gör pinan kort!
Skicka sällskapet till Påfven,
Blott att ligan kommer bort.
Låt oss värmas, som af solen,
Fritt af religionen än:
Rök med enris predikstolen
Och gör kyrkan ren igen!

Kapten Ruff.

Gamle Ruff i själ och sinne
Var en grobian till sjös.
Bilden har jag i mitt minne,
Målad uti Lebensgröss'.

Som en skeppsbog var hans panna,
Näsan som ett dubbelt block,
Och på skuldran satt, förbanna!
Halsen som en *ankarstock.*

Kindens färg var buffel-läders,
Benen stodo jemt i *kryss;*
Håret stod alltjemt till väders,
Munnen som en tänd *kabyss.*

Gamle Ruffen, jemt begapad,
Var ett mål för skämt och gäck,
Magen som ett *lastrum* skapad,
Ryggen som ett *akterdäck.*

Riggen efter skrofvet passad —
Allt var styft och *bogen-opp.*
Bidevind var hatten brassad,
Spetsig som en *gaffeltopp.*

Jemt och samt var näfven knuten,
Knopad som en sjömans-knut.
När han talte, utur truten
Sprang en djefvul hvar minut.

Rapp var gubben uti tågen,
Trifdes aldrig rätt i land.
Många år han plöjde vågen,
Förde skepp från Hernösand.

Men han gjorde sista åren
Ett och annat haveri,
Söp genever, och på våren
Sattes af af Rederi.

Gubben Ruff, af gamla ullen,
Ger sig ej vid första tag,
Köpte krogen bredvid tullen
Och slog opp en vacker dag.

Så af målar'n, känd i orten,
Innan staden visste af,
Hade Ruffen öfver porten
Skylten med *ett skepp i qvaf.*

Krogen döptes ej med vatten,
Ruffen hade bättre ton,
Drack i glädjen — och om natten
Stod han lik i mangelbo'n.

Lika mot Lika.

Romans.

Famlar jag bland mina minnen
Och uppå pulsen dem känner,
Mins jag två älskliga sinnen
Bland mina gladaste vänner.

Helsan på kinderna lade
Rosor så friska och röda.
Glädjen var allt hvad vi hade,
Närde oss eljest med möda.

Täljde vid punsch och pastejer
Dock våra glada sekunder,
Sjöngo hvad Lindblad och Geijer
Diktat i heliga stunder.

Hade gemensamma ställen,
Dem vi besökte med gamman.
Skiljde oss dagarna, qvällen
Förde oss alltid tillsamman.

Vi blefvo *män uti staten*,
Följde ej längre hvarandra:
Rik blef den ena kamraten,
Adlad och hög blef den andra.

Vänskapens låga har brunnit,
Aska betäcker den redan:
Vännerna hafva försvunnit,
Aldrig jag funnit dem sedan.

Så vill jag gömma mig äfven,
Aldrig J finna mig skolen:
"*Lige mod lige, sa' Ræven,*
Vendte sin Rumpe mod Solen".

Samtal med Stormen.

(Sandhamn.)

Vilda storm! med harm jag sitter
Blickande mot hafvets rand,
Hur du ilsken, vred och bitter
Kastar böljan mot min strand.
Vildsint är ditt lynne vordet,
Och för ditt fördömda gorm
Ingen annan kan få ordet —
Usch! du är för otäck, Storm!

Mig din vilda vrede harmar,
Du gör hemgång på vår jord:
Hvarför skriker du och larmar?
Ingen har ju sagt ett ord.
Som en bandhund argt du skäller,
Vänder hafvet ut och in.
Ingen roddarkärring heller
Har en sådan käft som din.

Se, hur Korsö står begrafvet
Midt i skummet med sin fyr.
Som en tragedi är hafvet,
Stormen är dess ouvertyr.

Hafs-örn, djerf i strid och fara,
Svigtar för så skarpa tag,
Skogen kan sig knappt försvara,
Klippan darrar för hvart slag.

Upphör med din skräck och fasa,
Tänk, o Storm! på hvad du gör!
Är det menskligt att så rasa,
Endast utaf misshumör!
Men om buller, blåst och väta
Roa dig, så gå då på.
Det skall fan stå här och träta,
Lungsot kan man få ändå.

STORMEN.

Gå och lägg dig, drummel!
Stå ej här och prata.
Hafvets vilda tummel
Är ej för din själ.
Backstu-hjon vi hata,
Sådant skräp vi rata!
Gå du hem och mata
Getterna, farväl!

Tröst.

Vi vagga lik'dant uppå tidens haf,
Vårt lif samma prägel har.
Hvad såg du för nytt mellan vagga och graf,
Är allt sig ej likt som det var?
En äflan från början, en äflan till slut,
Så är det, så blir det, så var det förut
Alltjemt genom tidernas lopp.

Och såg du omkring dig väl annat än strid
Och oro och jemmer och gråt?
Bekymrena följa, som skuggan, bredvid
Vår vandring troget framåt.
Och brist och betryck kan man se, när man vill,
Men glädje och sällhet de räcka ej till,
På långt när, som sorger och qval.

Dock fins ett och annat, som tröstar likväl,
På lifvets sorgliga hed.
Ty *Hoppet* det lefver i menniskans själ,
En stjerna som ej vill gå ned.
Ty Gud har den sjelf som en fixstjerna satt:
Hon lyser i grafvarnas djupaste natt,
Och släcks ej i stormarnas brus.

Och *Tron* på Gud ofvan molnens rand —
 Var rädd om dess heliga brand!
Att stundom dig räcktes en osynlig hand,
 Det såg du väl också ibland.
Då nöden var störst, då kom hjelpen som bäst.
Och tror du han kom ifrån ost eller vest,
 Han kom dock rätt ofvanifrån.

Och *Bönen*, Guds engel och menniskans vän,
 Den känner du äfven väl,
Hur villigt han flyger och kommer igen
 Med tröst till din brännande själ.
Dit opp fick du aldrig ett säkrare bud,
Förgäfves gick aldrig en suck till Gud:
 Den kommer välsignad igen.

Med *dem* kan du trotsa båd' vind och våg
 Och motgång och jemmer och nöd.
Med *dem* har du glädje och frid i din håg
 Allt intill den bleka död,
Med *dem* du ej bygger på lösan sand:
Du vet, att *Han* lefver, som håller sin hand
 Utöfver det flämtande stoft.

Göken.

Du med ödet är förtrogen,
Och jag tror på hvad du spår.
Söta gök, förtro åt skogen,
Många år jag lefva får!

Elfva, tolf! det har du rätt i,
Fortsätt, jag vill gammal bli.
Tjugu, tretti, sex och *tretti* —
Det var hin till slöseri!

Stopp för tusan, gal med måtta,
Jag din spådom knäfveln ger;
Du har gett mig fyrtiåtta:
Laga dig ur toppen ner!

Lång du vill min lifstråd spinna,
Fyra år ännu du spår.
Du är galen, gök! besinna,
Jag blir öfver hundra år.

Våren 1854.

Hur grymt är icke krig, förblindade nationer!
Hur är dess början väl, dess fortgång och dess slut! —
Jag ropte, då jag såg hur man drog fram kanoner,
Och hela verlden skrek på kulor och på krut.

Är jorden nu för trång att hon ej mer sig låter
Bebyggas som hon gjort i många Herrans år?
Ack nej! hon är nog stor, om ni blott makar åt er,
Och mången icke stod så bredbent som han står.

Är det väl skick och skäl att slå ihjäl hvarannan
Och fylla vår planet med krigets hemska dån;
Kan ni ej trifvas här, så gå då på en annan,
Låt jorden gå i fred och knalla er till Mån!

Der tar ni hvad ni vill, som kan er åtrå reta,
Ty på dess öde klot är godt om land och gull.
Der kan Kossackens häst för ingenting få beta,
Och Turken gratis få sin halfva måne full.

Hvad ni en gång har sagt, ni tycks ej längre minnas:
Den stora freds-idén, hvar tog han vägen han?

Då man som bäst är stämd, *att krig ej skola finnas*,
Är hela jordens folk i lufven på hvarann.

Om jag Gud Fader sjelf en stund blott finge vara,
Jag gjorde visan kort, och slog, förutan skämt,
Er jord-boll uti kras och lät dess spillror fara —
Ni skulle, ta mig fan! ej stå er mer än jemt.

Den gamle Landtmannens sång.

Jag vill åt Gud förtro min lefnads öden
Och göra hvad som rätt och nyttigt är.
Den flitige har alltid nog, då nöden
Med tusen sorger lättingen förtär.
Blott för vår möda vill oss jorden nära.
Med lugn och hopp vill jag min åker så:
Ett fridsamt arbete är lifvets ära
Och Guds välsignelse den lön vi få.

Jag hålla vill de heliga budorden,
I med- och motgång göra hvad jag bör.
När hagelskuren slår mitt ax till jorden
Och eld och brand mitt hus och hem förstör:
Då vill jag äfven nöjd och tacksam vara,
Ej knotande mot Guds beslut och råd,
Men under bön och flit min tro bevara,
Att Gud är god, och hoppas på hans nåd.

Men i den goda dagen af min lefnad,
Då lyckans engel klappar på min port,
Då skörden lyckas, och då frid och trefnad
Utaf mitt hem ett litet Eden gjort:

Då vill jag ej för mig *allena* njuta,
Men dela med mig af hvad himlen gaf,
Och aldrig någon från min tröst förskjuta,
Om jag ej kan hans börda lyfta af.

Till dig, o Gud! min rörda ande beder,
Du vårdat mig och ledt mig underbart.
Nu grånar hjessan, och min sol går neder:
Min ande anar att dig möta snart.
Välsigna mina barn, mitt hem, min maka,[1]
Och lär dem följa hvad din lära bjöd;
Och när du kallar mig en gång tillbaka,
Blif deras fader, deras vän och stöd!

Förr och Nu.

Jag lefver än — dock vill jag dö, och anden,
Med halflyft vinge, står på gränsen re'n
Och ser med längtan utåt helgonstranden,
Bepurprad utaf evighetens sken.
Med lögn hvart blad i tidens bok står skrifvet,
Och lifvet är blott död — men döden lifvet.

Snart verlden knöt med grafven min försoning,
Och idel ljus blef allt som midnatt var.
I grafven såg jag förr en fasans boning,
I verlden blott ett fält, som sällhet bar.
Väl mig! försvunnit har det falska hvimmel:
Nu verlden är en graf — men grafven himmel.

Vid gamla årets afresa.

1855.

Sitt opp, du gamle! du skall ta farväl
Och ändtligt lyfta på den slitna hatten.
Sätt på dig pelsen och svep om dig väl,
Ty det blir svalt att rida midt i natten.
Tro ej du saknas på vår sköna jord,
Sen du satt priset så enormt på födan.
Emjukatjenare! Med andra ord:
Jag skulle klå dig, om det lönte mödan.

Man knappt har kunnat få ett ärligt mål,
Sen krigets fackla öfver verlden flammat.
Hvad godt ha vi utaf Sebastopol,
Som du nu skryter att du har anammat.
Ha vi väl fått det allraminsta grand
Af mat och dryck af hela företaget?
Nej, *Finland*, gubbe! det är magens land,
Och vore *kuku* just vid detta laget.

Hur härligt vore icke lifvet då,
Och hvilket jubel ibland Sverges söner!
Den dyra tiden skulle snart förgå
Och ingen klaga öfver knappa löner.

Ty om ock mången såg ett ondt deri,
Det skulle alltid glädja men'skovännen,
Ty Finland skulle endast Sverges bli,
Blott för att delas mellan tjenstemännen.

Det är ej lätt i hast att komma håg
Hvad storverk du uträttat under året.
Jo! du har släppt ur landet all vår råg
Och satt opp priset på att klippa håret.
Guds hus du eldat, att vår frusna slägt
Mer komfortabelt kan vår Herre dyrka,
Och att odödlig bli som arkitekt,
Du skänkt en skorsten åt Sankt Jacobs kyrka.

Jag ville språka i förtrolighet
Ännu om andra små omständigheter;
Men natten flyr, och tiden, som du vet,
Är alltid kort och dyrbar för poeter.
Din efterträdare nu spiran tar
Och helsas skall i första morgon-väkten
Med en sprittny cantat. — Au revoir!
Sof som du börjat, helsa hem till slägten!

Kärlekens inkast.

"*Fly ej kärlek från min hydda!*" —
Ack, nej! gudbevars för det! —
"*Jag så troget skall dig skydda.*"
Ja bevars! jag vet, jag vet! —

"*När som våren kom, du sade*" —
Ack, jag vet nog hur det var,
Men jag ondt i magen hade,
Kunde evigt ej bli qvar. —

"*Böner, tårar* — intet gäller,
Flyktig är du, hvart du kom." —
Aldrig hör man annat heller,
Samma visa dagen om!

"*Fly ej kärlek från min hydda!*"
Ack, nej! gudbevars för det! —
"*Jag så troget skall dig skydda*". —
Kommer aldrig i fråga!

Sång, Vin och Kärlek.

Jag vill sjunga
Till min lüta,
Och intill mitt hjerta sluta
Allt det sköna, ädla, rena;
Och förtjust deraf allena,
Vill jag sjunga, sjunga!

Jag vill dricka
Must, som glöder,
Ej ur rucklets bål med bröder,
Som i rusets dy blott vada:
Men ur glädjens med de glada
Vill jag dricka, dricka!

Jag vill älska
Lifvets qvalda
Brödra-ätt; men min utvalda,
Hjertats hulda engel vorden,
Henne framför allt på jorden
Vill jag älska, älska!

Hvem är hon?

Nattstycke.

I detta fönster, som du ser,
Dit månans öga knappt törs blicka. —
"Deruppe?" — Nej, en trappa ner!
Der slumrar en gudomlig flicka.
Dess läppars friska rosenpar
Kan hvilkens lugn som helst förstöra. —
"Hvem är hon?" — Ack! hon ögon har,
Som skulle kyrktorn kunna röra.

Hvad syn att denna engel se
Sylfidiskt sväfva bland de unga!
I går, uppå min fars supé,
Hon sjöng, som näktergalar sjunga.
Dess hållning och dess fina vett
Förgäfves skaldekonsten målar. —
"Hvem är hon?" — Se'n jag henne sett,
Mitt hjerta sitter som på nålar.

Dess panna öppen är och klar,
Dess lockar glänsande och rika.
Hon ej allenast skönhet har,
Nej, penningar hon har tillika.
Om du kring hela Sverge vill,
Så kan du ej dess make leta. —
"Hvem är hon?" — Hon är dotter till . . .
Jo pytt! jo pytt! fick du det veta!

Också en grafskrift.

Högfärdig var han, ty han hade pengar,
Och en okufligt rak och kall gestalt,
Och hus och gårdar, ekipage och drängar,
Och räntor och reverser öfver allt.
Af siden tyngdes fönsterkarm och sängar,
Och bordet yppigt var, fast folket svalt.
För allt, utom sig sjelf, förakt han närde,
Blott rikedomen var hans menskovärde.

Hans språk var hemskt, det låg en skräck i orden,
Hans blick var tigerns, då han spänner klon.
För honom intet heligt fanns på jorden,
Och fanns ett heligt, var det hans person.
Hans kassakista var hans himmel vorden,
Hans Mammons-dyrkan var hans religion.
Om mannens väsen var man ej förlägen:
Det skrifvet stod på pannans skylt: *ur vägen!*

Hvar han gick fram, der följde blod och tårar.
Förtrycket var en vällust för hans själ.
Och mången panna, som bekymret fårar,
Om svek och våld kan vittna äfvenväl.
En man som han, hvars lif blott känslan sårar,
Af verlden afskydd, borde slås ihjäl.
Och synden, ack! hvad kunde det väl vara,
Att rensa jorden från en pestböld bara!

Den rike mannen låg uppå sitt sista,
Och om hvarannan hans betjening sprang.
Han skrek att han ej ville lifvet mista,
Tills dödens lia honom slutligt tvang.
Då sista spiken slogs uti hans kista,
Föll än ett slag mot locket, så det sang.
Och folket sprang. Men sagan den blef trogen
Och lefver än i Nord, att faen — — —.

Fiskare-sång.

Från Tyskan.

Ack! fiskare-lifvet!
Hvad glädje, hvad mod!
Hvad godt blef oss gifvet,
Det gaf oss vår flod.
Ej födan vi grafva
I plogarnas fjät;
Vår bergning vi hafva
Af krok och af nät.

Vi söka vår föda
På lif och på död.
Vi dela hvar möda
Hvar fångst och hvar nöd.
I mosslupen hydda
Vår slummer är sval.
Mot solen oss skydda
Gullvide och al.

Der pryda vi tjället
Med blommor ibland,
Och golfvet, i stället
För matta, med sand.

Och gården är hägnad
Och putsad och röjd;
Der ha vi vår fägnad
Och frihet och fröjd.

Der gossarna springa
Med friskaste kind.
I täflan de svinga
Med morgonens vind. —
Då vintrarna fjettra
Den glimmande sjö,
De barfota klättra
I drifvornas snö.

Och flickorna kappas
Vid spiselens fot;
Då bindes och lappas
Den trasiga not. —
Än gno de om qvällen
Till grannarna ut;
Mor väntar på hällen,
Men somnar till slut.

Än fjerran vi fara
På gungande våg;
Då börja de klara
Qvällstjernor sitt tåg,
Och månen ses spegla
I djupet sin bild:
Hur långt vi än segla,
Han följer dock mild

Än stormarna fösa
De böljor med hot;
Knappt döden vi ösa
Med öskaret mot.
Fast vindarna sjunga
I mast och i tåg,
Vi oförskräckt gunga
På skummande våg.

Men Gud, som kan väcka
Den hotande död,
Kan hjelpen ock räcka;
Han känner vår nöd.
Med himlen förtrolig,
Hvem klandrar sin graf?
Den reds lika rolig
I mull och i haf.

Vårknäpp.

Välkommen våren alltid var
På landet som i stad,
Då lärkan nya visor har
Och solen varma bad.
Då vinden smeker kind och lock,
Och glad blir själ och kropp,
Då skuttar jag liksom en bock
Och hoppar tre tum opp.

Hvad lif och lust i solens sken
Af broms och kryp och knott,
Och allt det "*söta packet*" se'n,
Som hals och vingar fått!
Att fjerran hän *Neruda* far,
Det gör mig föga qval:
Ännu ha vi Nerudor qvar
I skog och berg och dal.

Jag ytterst står vid hafvets kust,
Som nyss så stilla låg,
Och ser hur Eol med sin pust
Ger lif åt sjö och våg.
Och Ægirs barn kring skär och ö
De resa hufvudet
Och vicka uppå stjerten lätt
Och trippa *pö om pö*.

Och skeppen gå liksom en plog
Och rista hafvets bryn,
Och skummet står kring nos och bog
Och stänker upp mot skyn.
I vinden präktigt till att se
Sig bugtar *klut vid klut*,
Och stolta magar sätta de
Som kyrkoherdar ut.

I snöhvit skjorta rätt och slätt
Står måsen på sitt grund.
Och gör sin morgon-toilett
Och sköljer sig i mund.
Sitt visthus har han näst intill:
Ack! den som vore mås!
Han spisar gratis, när han vill,
Fast strömming mest, gunås!

Här sjunger jag om sol och vår
Och vet om ingenting,
Då ett tu tre jag omhvärfd står
Af getter rundtomkring.
Förlåt, godt folk! För denna gång
Jag lyran lägger ned:
Min sångmö täflar ej i sång,
Då getter bräka med.

Skalden.

Öfver jorden Skalden går och vankar,
Sänd utaf Apollo-fadren huld,
Och på ryggen han sin lyra kankar,
Tung att bära, ty den är af "*guld*".

Medges, att han är ett litet under,
Häftig, öm och vild till sin natur.
Verlden tror, och det på goda grunder,
Att han är en högst komik figur.

Der, som lifvets vilda tummel sorlar,
Tar han plats och finner sig deri.
Stundom vid en liten bäck, som porlar,
Lyss han till naturens poesi.

Skrattar än åt Bacchi vilda yra,
Gråter ömt vid "*Lifvets Romantik*".
Äter paltbröd, samma stund hans lyra
Tar lektion i "*sferernas musik*".

I sin fantasi han kalkulerat,
Att till soln är blott en liten bit,
Klifver öfver molnen ogeneradt
Och går in till månen på visit.

Stundom faller han ur rätta tonen,
Skrifver lag för konungar och pack;
Gormar, som han sjelf satt uppå thronen,
Slutar med att borsta sjelf sin frack.

Utaf kärlek tidt och ofta fången
Fladdrar han och skyller på naturn.
Hoppet om en liten puss för Sången,
Narrar honom in i jungfruburn.

"*Diamanter*" han ur luften tvingar,
"*Guld och purpur*" tar han i "*det blå*",
Flyger genom skyn på "*gyllne vingar*",
Skäms att visa folk sin paletå.

Ofta glömmer han uppå *Pegasen*
"*Att sig skaffa mynt och eget tak*".
Deraf kommer den utslitna frasen,
Att "*affärer ej är Skaldens sak*".

Ack, så dumt! här ligger ju beviset
Klart och tydligt, att man kan bli flat:
Han på *Börsen* vinner *högsta priset*
Ofta, då grossörn ger upp sin stat.

Tung är ändå för de Skalde-nackar
Deras himmel, fast af "*lyror full*".
Midt i vintern svetten af dem lackar
För ideernas och rimmens skull.

Skönt det klingar väl att "*lagrar skära*",
Afundsvärdt är dock ej Skaldens kall.
Oftast är hans lif, i all dess ära,
Sorgligt, som "*en balsam-poppels fall*".

Visa.

På lätta vingar tiden ilar fort,
Och år och månader skifta.
Men ack! hvad har jag stackars flicka gjort,
Att jag mig ej kan få gifta!
Ack, kära systrar små! hvad tycker ni:
Bör ungkarlslifvet icke utdömdt bli?
Ack, om jag lagar fick stifta!

Jag sett så mången ung och vacker karl,
Som tyckts så ömt på mig blicka.
Men ingen friar, och jag brådtom har,
Ty jag är snart en gammal flicka.
När jag helst tala vill om giftermål,
Då pratas endast om Sebastopol,
Att man förargad kan spricka.

Det är ju faseligt i unga år
Att sitta ensam och klaga.
Apthekarn kan visst vara bra för sår,
Men är för skröplig att taga.
Och Stadsfiskalen kan visst vara rask —
Men Herre Gud, en sådan puttifnask
Kan mig alls inte behaga.

Jag rättnu tretti år på nacken har —
Besinnen, systrar, skandalen!
En fästman skulle just nu vara rar
Och lindra alla hjerteqvalen.
Men kan jag, arma, ingen annan få,
I nödfall har jag två att välja på:
Apthekarn eller Stadsfiskalen.

Till Stockholm reste jag en vacker dag —
"*Min julle lätt uppå vågen*".
Men der fanns många flickor fler än jag,
Och lyckan var mig ej bevågen.
Men jag blef trött att fara land och strand,
Jag reste hem igen till Wermeland
Och slog allt giftermål ur hågen.

Ja, kära gossar! jag nog bjudit till!
Nu kan ni gå der och sprätta.
Om ödet mig till slut nödvändigt vill
På *öfverblifna kartan* sätta,
Så får jag trösta mig så godt jag kan:
"*Ett rysligt påhäng är en äkta man*",
Det har man sagt mig långt för detta.

Missräkning.

I yngre dar jag tänkte att bli prest.
Hvem vet, kanske det hade varit bäst.
Jag hade då fått gå i svart koftan
Och rökt min pipa makligt hela da'n.
Jag vet ej, men det föll mig in ibland,
Jag skulle biskop bli i Hernösand.

Jag hade redan gjort mig opp en plan
Att läsa glupskt — men snart gaf jag det fan.
Jag fick en svåger, som var sjökapten,
Och läsa blef det mycket mindre sen.
Jag trifdes helst på blåa vågens djup —
Han hade en för präktig segelslup.

Och glad jag flög om sommarn fri och lös.
Om vintern satt jag innestängd och frös.
I boken hängde näsan gredelin:
Den tiden fanns gudsgåfvor af latin.
Och till på köpet snäste mig hvar dag
En informator, lika lat som jag.

Men ack, en vår, jag mins: termin var slut.
Gymnasium jag hade tråkat ut.

Hvar lektor snart uppå sin lager sof,
På dess panna låg ett *gudskelof!*
Och Cicero, Ovid och annat rart
På högsta hyllan sattes opp med fart.

Till Lissabon min svåger färdig var:
"Vill du gå med, så gör dig genast klar!" —
Det var en karl, som stod vid sina ord.
Jag gret och snöt mig och gick straxt ombord.
Och vågen fnös i sommarsolens brand . . .
Och nu farväl, mitt gamla fosterland!

Men det blef storm, och jag blef sjuk på stund,
Bad Gud — och satt's i land i Öregrund.
Tillräckligt utaf sjön jag hade känt.
Jag for till Uppsala och blef student.
Blef knöl om qvällen på ett punsch-kalas:
Det var så fasligt, fasligt stora glas.

Men det är många många år sen dess,
Och många gånger har jag haft process
Med lyckan sedan; och hvad helst hon gaf,
Men prest och kräckla — det blef intet af.
Ack, det var synd! jag hade mått så godt,
Och skulle sett så bra ut i kalott.

Grafskrift.

Sof i ro, du gamla sångar-hjerta!
Tiden med dess mångbesjungna smärta
Skall ej tränga inom grafvens frid.
Ej du saknar *lifvets snabba stunder:*
Ack! du har så trefligt här inunder,
Knuffas ej af en orolig tid.

Fast du visste hvad det var att strida,
Lifvet såg du från dess glada sida,
Visor sjöng du för ditt nöje skull.
Du som andra har väl vilsefarit,
Men en hygglig pojke har du varit,
Det erkännes på din döda mull.

I ett godt kalas du trifdes gerna.
Vänskapen dig följde som en stjerna
Huld och trogen utför lifvets elf.
Du var fet, det ville mången klandra,
Men i herrans namn! hvad rör det andra,
Då man haft besvär att tugga sjelf.

Ja, du mådde godt och skötte magen.
Tröstlös gick du ej för morgondagen,

Ty du tänkte under sång och skämt:
"Sämre går nog mången här och larfvar",
Och du såg att himlen födde sparfvar,
Och ditt hopp stod ofvan solen jemt.

Ack! när hjertat brustit, och vårt öga
Flammat ut och släckts, då gör så föga,
Huru stoftet döms, som hädansof.
Fritt må verlden om vårt värde tvista!
Sargar ilskan minnet vid vår kista,
Grafvens folk är döfstumt, gudskelof!

Resan.

Det var vinter, min bror!
Och till Stockholm jag for!

Sjön var isande blå:
Jag tog skridskor uppå.

Fram gick vägen så rak,
Och en vind sköt på bak.

När jag kom till Djurhamn,
Tog jag Pastorn i famn.

Toddy-vatten satts på —
Jag tror visst jag drack två.

Nu jag ansåg för bäst
Att ta släde och häst.

Öfver Wermdön jag for,
Och på Länsman jag svor.

Han bör af sin Baron
Få en ny Instruktion.

Den bör lyda helt kort:
Att ta backarna bort.

Men det börja' bli sent:
Thorsbyfjärd är så gent.

Men jag hörde ett brak,
Såg på skjutsbond' min, bak.

Men der satt kära far,
Och oskyldig han var.

Men i hast blef han blek;
"Här är vaken"! han skrek.

Men jag tog mitt parti,
For en omväg förbi.

Jag ej ville ditåt,
För att slippa bli våt.

Men på Bethsede-krog
En kopp kaffe jag tog.

Ekedahl for jag om
Och till Skurö jag kom.

Väl inbäddad i skinn
Danviks Tull kom jag in.

Allt var tyst, gudskelof!
Hela Tulln låg och sof.

Det var mörkt i hvart hus,
Men på krogen brann ljus.

Och i rännstenens is
Stod på lur en polis.

Och han följde mig ner
Till mitt gamla qvarter.

Men han teg, och jag teg —
Och så gick han sin väg.

Poeten.

Poeten är på guldet arm.
Poeten gerna ler med flickan,
Poetens själ är öm och varm,
Poeten gerna rör på svickan:
Ack! om jag sammanlägger det,
Så tror jag sjelf jag är poet.

Senhösten.

(Sandhamn 1855.)

Djupt uti dimman ligger begrafvet
Landet, så långt man kan skåda förut.
Hösten är kommen. Stormen och hafvet
Drabba tillsammans i vildaste tjut.
Böljornas kampar frustande skena,
Stänka sitt skum emot stjernornas sfer.
Tro mig! det pröfvar, det frestar hvar sena,
Lifvet härute bland "kobbar" och skär.

Här duga inga klemiga kroppar,
Ruff bör det vara i hufvud och fot.
Man borde vara minst utaf koppar,
Kanske i längden man då stod emot.
Här böjes ofta toppen af tallen
Ända till jorden, höflig och mjuk.
Här blåser håret rakt utaf skallen:
Ingen härute kan nyttja peruk.

Vågen är grönögd, svartblå är polen.
Vindarna tjuta i tak-ås och knut.
Solen och månan, månan och solen,
Ingen på länge vet, hur de se ut.

Bräckta som stickor mast-toppar ryka.
Skälhundar titta i vågornas bryn.
Gastarna skrika, skutorna dyka
Än uti djupet och än uti skyn.

Stormfoglar, skrämda, rasta i tågen.
Råstång och segel brista i tu.
Aborrar gapa högt öfver vågen,
Undra och tänka! "hvad helvete nu!"
Vrålande kastas skummande yren,
Sjelfva matroserna blekna som lik.
Qvällen är snö-tjock. ingen ser fyren,
Allt är ett virr-varr i jemmer och skrik.

Lotsen skall möta, tecknet är gifvet,
Klar är på skeppet kastlinan gjord.
Tåget han binder fast omkring lifvet,
Hoppar i hafvet och halas ombord.
Islupen står han ända till hatten,
Glad att han eger sitt torftiga bröd.
Hvit som en is-björn står han vid *ratten*,
Oviss om kursen är lif eller död.

Skeppet är redlöst, honom förutan,
Opp skall han passa båd' akter och för.
Oftast från skeppsbrott räddar han skutan,
Oftast är ovett hans enda dusör.
Dömd ifrån början till mödor och fara,
Jemt skall han slåss mot den eviga sjön.
Heldre skarprättare ville jag vara,
Än ha, som han — fem riksdaler i lön.

Här är vår lefnad ibland rätt eländig:
Hjelplös och arm får befolkningen dö.
Läkare fins ej, och ej *fru Nödvändig*,
Två mil till presten, långt bort på en ö.
Något jag ville väl ändå betala,
Om af de tre fanns åtminstone en.
Blefve jag riksdagsman, skulle jag tala,
Så att det gick genom merg, genom ben!

Lifvets haf.

Det är hos Skalderna en gammal vana
Att likna vid ett haf vår lefnads bana;
Och uppå dem vill man ock skulden skjuta
Att kroppen har fått namn af lifvets skuta.
Men fastän ordet stöter oss för bogen,
Bedröfligt nog! är bilden sann och trogen.

Som andra skutor vi af stapeln löpa
Och våra Redare med namn oss döpa.
Och presentabla stå vi, hvad det lider,
Med topp och tackel riggade omsider.
Allt blir nu ansatt, och allt godset styfvas,
Och in som ballast Cathekesen hyfvas.

Men tiden inne är att gå och lasta.
Till skolornas lastageplats vi hasta.
Lastrummet fylls ur vetenskapens grufva.
Lektorer gå som sjåare och stufva
Forn-klassisk lärdom, prosa och poeter,
Till däcks-last språk och andra rariteter.

Och stolta nu att vi ha fått in lasten,
Betygens vimpel hissa vi på masten.
Konversationens vattenfat nu fyllas,
Och skick och hållning som galjon förgyllas.

Syperba sjökort fantasien ritar,
På hoppets ankar man fullkomligt litar.

Vi lägga ut från land på lifvets bölja,
Och vilda stormar på hvarandra följa,
Ty stiltje fins ej på ett haf som detta.
På lyckans tempel straxt vi kurs nu sätta;
Till hennes guld-kust längta vi så gerna:
Som på en fyrbåk tro vi på dess stjerna.

Men ack! hvem vet ej, hur det gick på färden! —
Det fins så många dolda grund i verlden,
Som Ödets Lotsverk ej behagat pricka.
Förgäfves varsamt vi omkring oss blicka,
Förståndets kompass visar också miste —
Och ofärd kom, förrän vi ordet visste.

Fullkomligt lycklig ingen seglar öfver
Ett haf så nyckfullt. Ingen klok manöver
Kan rädda ifrån lifvets mörka öden.
Men ett jag vet: att sorgerna och nöden
Och stormarna på lifvets haf vi slippa,
Då skrofvet kantrar — emot dödens klippa.

Pelles visa.

Skall jag sorgsen vara?
Nej! emot mig blicka
Annas ögon klara:
Hon så trofast är.
Troget skall jag gömma
Bilden af min flicka,
Aldrig skall jag glömma
Den jag hafver kär.

Väl har Herrgårds-Calle
Bligat smått på logen
Och satt i min skalle
Myror nog, minsann!
Men hon tyckte mera
Om mitt torp i skogen,
Än att kurtisera
Med en glop som han.

Stugan skall bli färdig
Innan löfvet gulnar.
Blott man är ihärdig,
Stort är hvad man kan.
Torpet skall nog duga,
Och förr'n vintern mulnar,

Dela vi vår stuga
Hjertligt med hvarann.

Nästa ny det smäller,
Om ej skam kan trolla.
Glömt har jag ej heller
Att ge bok och ring.
Löfte gaf oss "*Nåda*"
Att på herrgåln hålla
Bröllop åt oss båda
Rakt för ingenting.

Arbetet nog skänker
Hvad vårt lif behöfver,
Alltid så jag tänker,
Alltid så jag fann.
Bli vi sedan flera
Sörjer jag ej öfver,
Gud kan göra mera
Än en annan kan.

Skall jag sorgsen vara?
Nej! emot mig blicka
Annas ögon klara:
Hon så trofast är.
Troget skall jag gömma
Bilden af min flicka,
Aldrig skall jag glömma
Den jag hafver kär.

Ty med själ och öga
Älskar hon sin Pelle;
Och då bryr mig föga
Hela verldens lopp.
Om all verld J böden
Uti Annas ställe,
Heldre då i döden
Gaf jag andan opp.

Vid en väns död.

Nyss i kretsen af de kära
Satt den *hädangångne* qvar,
Och hans lif var idel *ära;*
Redbarhet hans rikdom var.
Men vi lärt oss här i skolen
Lifvets lexa utantill:
Allt är vansk̀ligt under solen,
Döden kommer när han vill.

Och han kom, och handen lade
På hans bröst, och vingar band
På hans skuldra — och den *glade*
Flydde till de frias land.
Der är godt och skönt att vara;
Dunklet skymmer ej hans syn.
Från sin post han flyttat bara
Till en högre ofvan skyn.

Men hans rum i våra leder,
Skall det fyllas snart? — O nej!
Silfverhårig tro och heder
Glömmas af hans vänner ej.

På den graf, som honom söfver,
Minnet dock af hvad han var,
Se'n hans stoft vi skoflat öfver,
Dröjer som en stjerna qvar.

Det är sorg uti hans boning,
Der som glädjen trifdes förr.
Döden känner ej förskoning,
Se'n han klappat på vår dörr.
Barn och Maka! tårar bränna
På Er kind; — ja! gråten ut!
För vårt hjerta vi ej känna
Någon bättre tröst till slut.

Landsvägs-poesi.

På en vinterfärd mellan Stockholm och Upsala.

Farväl, du gamla Stad, farväl, Nortull!
Jag far ifrån Er, för mitt nöje skull,
Som fogeln glad, som sluppit ut ur buren.
Farväl, Sankt Erik, målad uppå muren!
Du ser mig ut att vara några år,
Och litet flat — att du i porten står.
Ett visst medlidande för dig jag hyser:
Tulln vaktar nog sig sjelf — gå in, du fryser!

Stallmästargården nu förbi jag styr,
Ett ställe, fullt af punsch och äfventyr.
Kappköringen går nu som bäst på isen,
Och folket trängs och sneglar på — polisen.
Är vädret stekhett, regnigt eller kallt,
Polisen är, som luften, öfverallt.
Den har, som jag, här ingenting att göra.
På vädjo-banan ämnar jag ej köra.
För mig att åka si så der "*på Herr*",
Det lönar ej med en gästgifvar-märr.

Jag heldre vill i ögnasigte taga
Det härliga, det mångbesjungna *Haga*.

Och skulle jag få välja plats att bo,
Uti dess park jag slog mig ned i ro.
Men som det säkert ej sig låter göra,
Så är det kanske klokast — att vi köra.

Jag *Kyrkogården* här till venster ser,
En folkrik stad, som byggs allt mer och mer;
Och länge står ej någon tomt der öde.
Sin egen *byggnads-ordning* ha de döde:
De bygga nedåt, icke ofvantill,
Djupt, skuggrikt, mystiskt äfven, om du vill.
För solen, såsom vi, ha de ej sinne:
Från *andra sidan* ha de dagen inne.
Och se'n de flyttat in, hvar i sin graf,
Stängs dörren till — och se'n hörs ingen af.
På dödens gåta man förgäfves stafvar.
Farväl, J döde! Frid med edra grafvar!

Bredvid förgängelsen och dödens blund
Står lefnadsfriskt det gamla *Hagalund*,
Med Bacchi drufvor, flätade kring pannan.
Bindmössor ser jag skymta om hvarannan.
För dem jag känner, då jag far förbi,
För ögonblicket, ingen sympathi.

Farväl, *Frösunda!* Du är "*kändt i orten*".
Det mesta, som man ser af dig, är porten.

Lings graf till höger här vi ej förgäte,
Och för hans själ det kära *Annelund.*
Jag ville blott, att såsom egen grund,
Hans enka fått det till sitt enkesäte.

Järfva Värdshus, tomt och naket,
Är dock vidt och bredt bekant.
Här stod glädjen högt i taket
Fordomdags, och det bastant.
I det ädla drufvoblodet
Döptes mången törstig själ.
Nu är stället ej på modet —
Derföre, farväl, farväl!

På den brända tomten grodde
Fröjd och gamman fordna dar.
Elis Schröderheim der bodde,
Och då vet man, hur det var.
Järfva nu är i sitt Nedan,
Det var andra tider då.
Elis borta längesedan —
Derföre, kör på, kör på!

Aj! jag tappade min vante!
Nej, här fick jag honom fram!
Hoppsan! gamla "Rosinante"!
Hejsan! gamla häst-madam!
Färden kan jag icke skylla,
Den gick raskt och hurtigt, *ptrro!*

Här är det för gräl och fylla
Vidtbekanta *Rotebro*.

Landsväg liksom sjöväg suger,
De ha tycke af hvarann.
Uppå *Märsta* ätas kan,
"*Om man matsäck har, som duger*".

Jag låg uppå *Alsike*
Och frös, ty det var kallt.
Jag aldrig kännt dess like,
Det bet mig öfverallt.
Då natten var förliden,
Var kroppen öm och svår.
"Jag mins den ljufva tiden,
Jag mins den som i går".

Farväl! i hast jag sade
Och gaf *Alsike* fan.
Rätt glad att blott jag hade
Sex fjerdingsväg till sta'n.
Jag knappast kan omtala
Min fröjd i denna stund. —
Nu är jag i *Upsala*,
Och hungrig som en hund.

Månskens-fantasi.

Jag stod på höjden utaf Djurgårds-stranden,
Då dagens oro ändtligt somnad var.
Och stilla voro sundena och landen,
Och på *kung Bellmans* byst sken månen klar.
Så måtte han sett ut, då han om *striden*
På *Rostock* sjöng med inspirerad själ.
Han hade mage då, och något i den —
Men byster ha ej magar nu för tiden,
Så var det säkert fordomdags jemväl.

Min ungdom föll uti de solskensstunder.
Då Bellmans-sången ljöd mer frisk och skär;
Då *Axel Raab*, en tolk utaf dess under,
Lät verlden glömma sorger och besvär.
Hvad norden evigt vill: en skald som känner
Sin egen kraft, stod åter fram med glans.
Och fan kom lös bland kärringar och männer,
Tegnér bars upp af alla sångens vänner,
Och verlden blef förtjust att Esaias fanns.

Att "*mannen hör från början till de fria*",
Ett non plus ultra var i harpolek.
Hvar pojke önskade sig en *Maria*,
Och slogs som *Axel, stödd emot en ek.*

Tegnér satt lif i minnet af vår ära
Och våra bragder i de fordna dar.
På ryggen såg man *Frithiof Ingborg bära*,
I Frithiof alla flickor blefvo kära,
Och snart hvar symamsell en *Ingborg* var.

Då sjöng *Stagnelius* med lif och anda,
Men mest mot molnen riktades hans håg.
I *solen* såg han ständigt sin *Amanda*,
På jorden knappt en städerska han såg.
I mörka drömmar sig *Vitalis* söfver,
Att han en *ensling uti öknen var*.
Han hade dock sin tös att dikta öfver,
En sötnos, det förstås, en skald behöfver,
Och *Laura* jemt han uti kjolen drar.

Nikanders hjerta af förtjusning skälfde
Vid drömmen om Hesperiens gyllne strand.
Han stora tankar i sitt hufvud hvälfde,
Och *Runesvärdet* vägde i sin hand.
"Framåt!" han tänkte, och tog vandringsstafven,
Och hänryckt flög i gamla Romas famn.
Han sjöng och brann — kom åter öfver hafven,
Begärde bröd, och fick en *sten* på grafven,
Som *Akademien* högg uti — hans namn.

Gif plats, gif plats! *Carl Fredrik Dahlgren* nalkas,
En frisk fysik i sångens glada lund.
Hör hur han sjunger, hur den skälmen skalkas,
Och binder rosor omkring Bacchi sprund.

Och *vind* och *vårbäck* tumla om hvarannan,
Med *flickan* leker *Zephir* gladt och sött.
Han sjunger molnen från den rynkta pannan,
Man vill ha mer, man hugger tag i kannan,
Och qval och sorg — allting blir rosenrödt.

J höga skuggor, ädle sångarfäder!
Jag afsked tar af edert visa lag.
Kanhända snart, om det blir hyggligt väder,
Jag söker opp ert samqväm som i dag.
Men ack! man har så mycket fläng på jorden,
Så länge kroppen går och larfvar här.
Jag måste nu till bålarna och borden
Till *Klingbergs*, på en sexa bjuden vorden,
En sak, som J försmån — men som är oss så kär!

Herr Jöns eller Rådmansvalet.

"Till torgs, till torgs!" budkafveln går
I rådstu-sal.
Uti vår stad nu förestår
Ett rådmans-val

Och många borgare de gå
På egna ben;
Men mången dras af hästar två,
För tung för en.

Herr Jöns han rakar bort sitt skägg,
Dess färg är grått.
Till frukost tar han ett par ägg:
Det smakar godt.

Och dricker sen, som han är van,
Sitt porter-krus
Och gläds att kunna, fram på da'n,
Stå mot ett rus.

Ty att bli rådman är hans mål:
Hans hopp är tryggt;
Och derför har han nu en bål
På förhand bryggt.

Förnöjd han knäpper sin syrtut
Och färdig re'n
Han nacken slår mer styf bakut
Och ordar se'n:

"Adjö, min fru! nu vandrar jag:
Ställ glas kring bål'n!
Vi få väl halfva sta'n i dag
I rådmansgåln."

Men frun hon skrek så glad och säll:
Min hjertans du!
Låt se, att gumman din i qväll
Är rådmansfru!"

Men Jöns stod, allt som valet skred,
Långnäst och qvald.
Hans närmsta granne, som var smed,
Blef allmänt vald.

Att Jöns båd' svettades och frös
Ej undras på.
Då han kom hem, var elden lös
I hvarje vrå.

Frun hoppar som ett retadt höns
I dörr'n och svär:
"Du kallas icke blott, du är
En riktig Jöns."

Hon skrek, allt som dess harm tog till,
I gråt och gnäll:
'Nu kan du gerna, om du vill,
Bli sme'ns gesäll."

"Ty bättre passar du till dräng,
Än skipa lag.
Och köp dig fort en enmans-säng,
Det råder jag!" —

Och följden, om mitt herrskap tror,
Blef slutligt den,
Att Jöns gick flat på sitt kontor —
Slog dörr'n igen.

Vår- och Sommarnöjen.

Fråga icke om vi tycka om'en!
Våren är oändligen välkommen.
Länge nog ha vi fått gå och sukta:
Hela verlden skall nu ut och lukta.

Själen legat hop sig. Tung och dåsig,
Bör han ut och låta blåsa på sig,
Och för att få ut de gamla vecken,
Hängas ut på alla väderstrecken.

Lockande är vårens fria himmel.
Öfverallt ser man bestyr och hvimmel,
Glada anleten och nya moder,
Roddarbåtar, fulla med kommoder.

Staden har ej annat än förtreter.
Landet har så många rariteter:
Gräs och blommor, hvarmed Flora stökar,
Och så mycke, mycke, mycke gökar.

Derför flytta både små och store.
Stockholm blir som aldrig Stockholm vore.
Fönsterna stå pigorna och rita
I ett raskt maner med simpel krita.

Der står en med kritan och med sudden.
Hvar bor hennes herrskap? *Blockhusudden.*
Åter en; men hennes bor på *Klubben*...
Kors, min Gud! hon spetsar har på stubben!

Under vintrarna tar kroppen skada,
Man får lof att lufta sig och bada.
Och i söder, öster, norr och vester
Alla stränder hvimla utaf *gäster*.

Furusund och *Dalarön* med flera —
Saltsjö-bad anses liksom för mera —
Rättnu räcker sjön ej för tilloppen
Utaf herrskap, som skall tvätta kroppen.

"Tempora mutantur et nos mutamur in illis."

"*Jag densamme som förr på den böjliga pipan har spelat*",
Herdars qväden och Bacchiska värf, "fiskmåsar" och små-
plock",
Ack! jag åldras alltre'n: det sprittande blodet, som dansat
Lifvets sköna galopp och sjöd som fräsande "champis",
Saktas allt mer och mer och isas af kylande Tiden.
Tiden är lömsk, man vet icke af förr'n lifvets galeja
Glidit från hoppets förtrollande strand, allt längre och
längre,
Ned till den kyliga kust, der minnena spöka i qvällen.
Ack! hvem har ej med harm känt tidens flägt i karpusen
Rifva den "flygande lock" och strö deröfver sitt "silfver",
Medan vi visas med hån ur ungdomens yrande kretsar?
Ensam jag åldras dock ej, jag ser mina ungdomsbekanta,
Unga som jag en gång och fria från lifvets bekymmer,
Öppna som himmelen sjelf och friska som landtliga djeknar,
"Smärta gestalter med lockiga hår och med rosiga kinder",
Nu förbytta till form — otympliga, svåra gestalter,
Prostar med magar i skyn — det enda som höjt sig mot
himlen,
Fromma som bräkande får, domkyrkor till skick och till
hållning,

Möta min ängsliga blick och sätta mitt hjerta i darrning;
Skrifvare, magra som strån, thesslikes med kinder som
näfver,
Fordom studenter som jag, nu skrumpna med hiskliga
smalben,
Ströfva som hamnar omkring och lura på gödande tjenster;
Flickor, älskliga mör, som fordom i hvirflande dansar
Prydde min ungdomsverld och spridde deröfver sitt sol-
sken,
Femtonkantiga nu, förbytta till grymma madamer,
Stå de på lifvets strand, som "*harpor vid Babylons elfver*".
Men det är Tidens sätt att kufva vår syndiga ande:
Menniskan yfs af sitt lif, och ungdomen är hennes hög-
mod.
Högmod går alltid för fall. Det är derför som årena
komma
Skickade på oss att svalka vår geist med sitt kylande
pulver.
Dock jag sörjer ej ungdomens flygt, jag mår mycket
bättre,
Önskar den icke tillbaka igen; jag ger den min slängkyss,
Glad, att jag är der jag är, på mitt ensliga, sandiga
Sandhamn,
Här är mitt lefnadsmål: "*det är vändningspunkten af
lifvet*,
Ty om jag går litet till, så faller jag bums uti hafvet.
Hafvet kan visst vara bra, men jag har ingen lust att
mig dränka,
Trifves för väl på min Ö, ty här är mitt Tusculum
grundadt.
Här skall jag lära mig getternas språk och dikta Idyller,

Ända till dess jag blir ledsen och trött. Då tar jag
min lyra,
Slår den i spillror mot Östersjöns strand och ber till
Apollo:
"*Parce, pater, puero! post hæc non carmina fingam.*"

Hösten 1854.

Förbi är sommarns glada dag,
Och dödt är Floras hof.
Farväl, min sångmö! gör som jag
Och lägg dig nu och sof.
Jag afsked af min lyra tar:
Farväl, min glada gäst!
Och som jag inga ämnen har,
Så är det kanske bäst.

Jag tänkte när som våren kom:
"Var käck och oförsagd:
Nu blir att sjunga året om
Om krig och bragd på bragd."
Jag trodde redan i April —
Så stort lät allting då —
Ej hafvet skulle räcka till
För bragderna derpå.

Till sång stod jag med lyran klar,
Krig andades hvart ord.
Och re'n en "*trum-marsch*" påtänkt var
Att dundra öfver Nord. —
Men Flottan har gått öfver stag,
Ty hemma är dock bäst.
Och derför spar jag mina slag
Till bragderna härnäst.

Hemvandringen.

Hvad! Det snögar!
Se på hatten!
Stora högar!
Det var katten!
Usch! så'nt väder
Förstör kläder.

Utan näsa
Vore knuten!
Hjelper läsa?
Nej, håll truten.
Håll om magen,
Drag opp kragen.

Intet stoppar,
Hatt och skyggen.
Nu det droppar
Nedåt ryggen.
Drifvor ökas,
Gator krökas.

Skall jag vända?
Död och pina!

Jag bor ända
I Kathrina.
Kors hvad backar!
Svetten lackar.

Midt i djupa
Rännsten klef jag.
Hufvudstupa
Fyrbent blef jag.
Ligg och spotta!
Hit och skotta!

Jag anklagar
Bums polisen.
Fins ej lagar?
Jo, i spisen.
Låt bli snafva!
Opp och trafva!

Kors, nu tror jag
Jag ser huset.
Jo, här bor jag,
Hit med ljuset!
Lys i trappan,
Tag mot kappan!

Aldrig maken
Fanns till väder.
Lägg på haken,
Hit med kläder!

Död och fasa!
Ved och brasa!

Bättre mår jag
Innesluten;
Aldrig går jag
Utom knuten.
Hör så'nt väder!
Sätt på fläder!

Hin må titta
Ut i yran.
Bättre sitta
Här med lyran
Lungt och spela
"*Sela!*"

En utrikesfarare.

"Portugal, Spanien,
Stora Brittanien."

Seglet är hissadt!
Rätt har du gissat:
Till Australiens guldkust jag far.
Uppå dess stränder,
Hvart man sig vänder
Rikaste guldsand i pytsar man tar.
Der öfver polen
Jemt skiner solen;
Gud vet om inte det skiner ett par.

Der kan man ligga
Raska och pigga
Året i ända på baraste mark.
Ingen man nekar
Hugga sig stekar,
Sparris och sallat i kålgård och park.
Drufvor der glöda
Illene röda,
Knäckebröd växer på träden som bark.

Aldrig hvarandra
Menskorna klandra:
Göra och låta är hvars och ens sak.

Ingen der undrar,
Fama ej dundrar,
Huru man lefver i skrubb och gemak.
Der kan man resa,
Gå och *kinesa*
Utan uppsigt hvarken fram eller bak.

Der fås bekanta
Högst intressanta,
Utan att knappast gå utom sin knut.
Har man en *flamma*,
Aldrig dess mamma
Hänger i hälarna hvarje minut.
Der kan man möta
Flickor så söta,
Genast begynna att leka *titt-ut*.

Prest och magistrar,
Knekt och ministrar
Toge man säkert derute för troll.
Glansen af titlar
Ingen der kittlar:
Der vill man ha sitt förstånd i behåll.
Ingen bär stjerna,
Ingen sin hjerna
Bråkar med riksdags- och tings-protokoll.

Aldrig man fryser,
Huttrar och ryser,
Aldrig en Nordan kring knutarna far.

Ack! i de länder
Hackas ej tänder.
Evigt sig spegla i böljan så klar
Lummiga öar.
Aldrig det snöar,
Aldrig tulubber och lappskor man har.

Aldrig man törnar
Der emot björnar.
Prygel af skolfux, löjtnant och korpral
Aldrig man smakar.
Ingen skomakar
Ympar uppå oss liktornar och qval.
Aldrig man möter
Någon som nöter
Skjortveck och frack, krinoliner och schal.

Hurra, kamrater!
Guld till dukater
Friskt skall jag vädra med spaden i hand.
Bygga mig stuga,
Drufvorna suga,
Kullra i solsken och gyllene sand.
Vill det ej smaka,
Far jag tillbaka
Hem till min gröt och mitt fädernesland.

Sångens tröst.

Jag lifvets yttre fröjd försakar
För diktens inre, ljusa verld,
Der ingen sträng cherub bevakar
Dess gröna lundar med sitt svärd;
Der vårens silfver-bäckar flyta
Vid näktergalens afton-drill; —
Der vill jag blyga blommor bryta —
Och kransar ge åt hvem jag vill.

När yttre verlden vill förskjuta
Och inga blommor unna mig;
Då skall jag frid och kärlek njuta
På diktens varma blomster-stig.
Då stormen går kring berg och dalar
Och lyckans gyllne lust-gård stängs;
Mig sångens stilla fröjd hugsvalar
Och sjunger orons barn till sängs.

En vår-morgon.

Vid en liten bäck som bullrar
Ligger jag förnöjd och glad,
Och min lilla corpus kullrar
I ett riktigt rosenbad.
Fjärilar och sländor leka,
Glänsande i morgonsol'n.
Muntert mig på näsan peka
Sippan och violn.

Liten talltrast står och bockar
Med sin flöjt på lummig gren.
Vinden fattar mina lockar
Och friserar om tupén.
Västen öppen, barmen naken,
Utan hatt och paletå —
Det gör ingenting till saken,
Det ser ingen på.

Fritt må vindarna mig lufva,
Fritt må jag bli brun om hyn!
Hufvudet på gräsets tufva,
Benena rätt opp i skyn!
Jag natur'n vill njuta bara
Ända i dess djupa grund.

Låt mig glad och tokig vara
Blott en liten stund.

Orren spelar på sin lyra,
Ekorr'n uti björken gnor.
Mjukatjenare, herr Myra!
"Får jag lof att säga bror?"
Ingen under att du stånkar:
Släpp den här och gå din kos!
Säg, när denna stock du kånkar,
Hvem du tjenar hos?

Virtuos på kam och giga,
Göken gal i granens topp.
Liten knubbig Nyckelpiga
Svänger sig i röd salopp.
Hvar bor du, min lilla tärna,
Hvem har jungfruns kappa sytt?
Hvart kan hon som längst sig ärna?
Fick jag svar? jo pytt!

Nej! nu börjar solen titta,
Allt för nitisk i sitt kall.
I din skugga låt mig sitta,
Söta gamla farbror Tall!
Endast för att se på våren
Har jag hit i skogen gått.
Farbror är väl bra till åren,
Farbrors hår är grått!

Kraftfull tycks ändå hvar sena,
Fastän håret blifvit tunnt.
Men låt bli! hvad skall det tjena
Kasta ner så mycken *strunt*.
Är det farbror sjelf som måttar?
Är jag kanske till förfång?
Kors! jag tror att farbror spottar
Tuggbussar, fi donc! —

Ack, natur! när får jag möta
Dig igen med lif och själ?
Ty jag måste hem och sköta
Mina pligter nu, farväl!
Jag ditt glada sällskap saknar
Under dagens bråk, min vän!
Nästa morgon, då jag vaknar,
Kommer jag igen.

Den första vår-seglatsen.

Ila och kila, min ekbygda båt!
Länge jag legat i land nu och rotat.
Vind är nord-ost, *bidevind* har jag skotat;
Sträck ej på fockskot, hal an, det gör åt!
Syns der ett berg? Nej, ett isblock, som hittar
Vägen i Östersjöns brusande flod.
Ser ni ej skjäl'n, der i *lovart* han tittar!
Lägg'en på skall'n med det vingade lod!

Tog det? jo pytt!
Hufvut han vred:
Ladda på nytt!
Nu dök han ned.

Våren har ännu ej isarna smält,
Lapptals de komma från Bottniska viken.
Skjälarna, ledsna vid fiskarnas riken,
Segla på dem som kaptener så snällt.
Solskenet vänligt de bestarna söfver,
Ungarna leka med mödrarna gladt;
Spräckliga hafs-örnar sväfva deröfver,
Äntra ibland deras våta fregatt.

Skjälen då far
Djupt ned till Ran.
Örn sitter qvar
Snopen som fan.

Gossar, pass på! det ser mörkt ut i skyn,
Stormen i seglena ilsknare hviner,
Vågen slår öfver: ös, edra kaniner!
Vräk er i *lovart*, håll opp emot *byn!*
Fockskot har sprungit, gör *klart till att vända*,
Håll bara *fullt*, vi ha *Grönskär* *) förut!
Ligg ej i *lä*, det går rakt öfverända:
Ös bara friskt! Är ni rädda? Åh hut!

Nu tror jag mest
Kölen är lös.
Tag din *sydvest*,
Ös bara, ös.

Här ha vi *Grönskär*, och här ha vi strand.
Det var hin håle hvad hafvet kan vräka!
Nu börja molnena också att läka:
Himmel och haf ta hvarandra i hand.
Gossar! ej längre med öskaret bråken:
Pumpa förslår ej, ty båten är läck.
Här står fyrmästar'n, och här ha vi *båken*,
Här få vi kaffe, kanske med "*avec*"*!*

Kors, sådan il!
Hafvet det rök.
Nu, kapten Pihl!
Ge oss en *gök!*

*) Den yttre fyrbåken vid Sandhamn.

Se'n dra vi hemåt med glädje och mod.
Stormen har lagt sig och luften är rensad.
Allting är klargjordt och båten är länsad,
Himlen har *lättat* och vinden är god.
Andra må fritt uppå landbacken vandra,
Krångla med stutar och beta sin ko! —
"*Hafvet är godt, det må du ej klandra,*
Frihet och glädje på hafvet bo".

Gossar, sätt ut!
Seglena loss!
Ladda och skjut!
Tack nu för oss!

Liten fågel.

En liten fogel är jag, som sitter uppå qvist,
Naturen ger mig kläder och spis.
Fast ingenting jag eger, jag lider ingen brist,
Och lefver för ett sjungande pris.
Mitt lif är fritt och gladt under himmelens tak,
Och sängen min är löfrik och sval:
Min kammare är skogen och dalen mitt förmak,
Och ängen är min grönskande sal.

I första morgonväkten, då solen kör sitt spann,
Jag lyfter på min gröna gardin,
Och sjunger mina sånger, så många som jag kan,
Och stämmer in med bromsar och bin.
Och tjädertuppen spelar sin basfiol så käck,
Och eko svarar trakt ifrån trakt,
Och oförvägen hoppar en liten silfverbäck
Och stupar kullerbytta i takt.

Och ängarna och träden de binda krans vid krans,
Och allt med guld och purpur är strödt.
Och vestanvinden läspar och bjuder opp till dans,
Och liten sippa niger så sött.
Från masken, der han kryper, till kon som går i bet,
Allt andas fröjd i vårsolens gull.
Men menniskan, det kräket, Guds afbild, som man vet
Hon suckar jord och himmel blott full.

Gud vet hvad henne fattas — ja, himlens herre vet!
Men alltid som en tosing hon gått.
Jag är visst blott en fågel, men nog förstår jag det,
Att aldrig hon var nöjd med sin lott.
Nu har hon rest med ånga en tid med välbehag,
Men rättnu räcker ångan ej till.
Nu är hon obelåten, och *flyga* vill som jag;
Men gudskelof! jag tror hvad jag vill.

Ty skulle hon få vingar, Gud styrke då vårt hopp,
Om hon i luftens rike fick rå.
Då ref hon sönder solen, och månan åt hon opp,
Och vore lika misslynt ändå.
Ty envis som den onde hon ingen ro sig ger,
Om hon ej jemt har bråk och förtret.
Ja, om en engel stege i skor och strumpor ner,
Så blef hon aldrig bättre för det.

Att menniskan är häftig syns på fysionomin.
En konstig röst hon också har fått.
Hon ger ibland en hals, som om knifven satt uti'n,
Om henne minsta motgång har nått.
Då är förståndet borta. Om underverk hon ber,
Och blir i hast gudfruktig af tvång.
Men kommer då ej hjelpen i rappet alltid ner,
Så blifver hennes näsa så lång.

Hon måste vara född med en konstig fantasi,
Och underlig är ock hennes drägt.
Ty allt hvad trasor heter hon spökar ut sig i,
Att största oxe springer förskräckt.

Det lönar icke mödan att hålla några tal
Om nästet som hon kallar för *stad.*
Der går hon melankolisk och skapar sjelf sitt qval,
Och aldrig ser hon ut riktigt glad.

Ja, stackars kräk, hon glömmer naturens enkla lag,
Och derför har hon sorger och brist.
Gud vare tack, att jag är en liten fågel jag
Och kan få gunga glad på min qvist.
Jag menskans flärd och dårskap rätt ofta skrattar åt,
Men ömkar mig också mången gång.
Mot hennes drömda lycka och hennes lumpna ståt
Jag byter ej min frihet och sång.

Skärgårdsflickan.

Vänligt öfver morgondimman
Solen väcker skog och äng,
Sofver aldrig öfver timman,
Stiger aldrig sent ur säng.
Foglar qvittra, vindar hviska,
Örnen far på härnads-tåg;
Måsar, ute för att fiska,
Vittja våg på våg.

Med sin bytta uti handen,
Skurad i hvartenda nåt.
Vandrar flickan ner till stranden,
Skjuter ut sin lätta båt.
För att mjölka skall hon fara,
Och vid årans raska gång
Sjunger hon, och bergen svara
Gladt på hennes sång:

Ila, min åra!
Våg, var mig huld!
Lys i min fåra,
Sol utaf guld!
Då vågorna nicka,
Så gläds jag deråt:

Fastän jag är flicka,
Jag älskar min båt.

Lustig är färden.
Fjerran och när
Speglas i fjärden
Öar och skär.
Och klipporna skina
I morgonens brand,
Och *kossorna* mina
De vänta på strand.

Vänta, jag kommer,
Raskt går det fram!
Jag skall se om er,
Getter och lam.
Snart ser jag er springa
Emot mig till sjön.
Re'n skällorna klinga
Derborta på ön.

Ila, min åra!
Våg, var mig huld!
Lys i min fåra,
Sol utaf guld!
Då vågorna nicka,
Så gläds jag deråt:
Fastän jag är flicka,
Jag älskar min båt. —

Bäst hon sjunger, solen sprider
Sina strålar blekt och matt.

Öfver djupet stormen rider,
Himlen svartnar som en natt.
Flickan, ännu glad i hågen,
Raskt och modigt brister ut:
"Jag har kämpat förr mot vågen
Och nått strand till slut."

Sagdt! Men plötsligt barmen skälfver:
Länge pröfvad åra brast.
Hela hafvet skyhögt hvälfver,
Båten kantrar i en hast:
Vräker emot öde stränder,
Skummet öfver bogen sjöd —
Flickan, blek, med knäppta händer,
Satt på kölen — död.

Telegrafen.

Pratmakare till profession,
Och rapportör för land och haf!
För dig jag höjer sångens ton,
Du gamla Telegraf!
Du stängt din dörr, ty från i dag
Min postgång är för året slut.
Men, lika godt! jag pratar jag,
Sen du har pratat ut. *)

Jag kan omöjligt hålla mund.
På läpparna bo sång och skämt.
Som jemt jag har min *skaldestund*
Så stå de öppna jemt.
Jag vet ej sjelf hur det är fatt,
Men tungan går som bara hin,
Och ord och tankar flyga gladt
Som flugor ut ooh in.

Jag måste sjunga hvad jag ser
Och hvad jag möta kan i hast.
Min plats ej många ämnen ger:
Jag tar hvad jag får fast.

*) Telegraferingen upphörde för året d. 1 Dec.

Här fins ej ens potatisland
Att sjunga om — men skjäl och tran
Och berg och haf och sten och sand,
De fins som bara fan.

Och derför, när jag går, som nu,
Kring berg och backar med min sång
Och träffar på en man som du,
Straxt hejdar jag min gång.
Det är just ingenting jag vill.
Jag granne är, och på den grund
Jag veta vill hur det står till,
Och prata bort en stund.

Herr Telegraf! man frågat mig
Hvarför du slutat med din vakt.
Men hvad jag säger nu till dig,
Är oss emellan sagdt.
Att du slöt opp, var illa gjordt.
Så länge skepp kan komma fram,
Du med din post fortfara bordt —
Det var båd' synd och skam.

Väl kunde du ha hållit ut
Åtminstone till nyårs-qväll:
Hvad var det för ett ynkligt prut
Blott för en bagatell!
Det var väl ändå någons fel.
Men så går det all verlden kring:
Man silar mygg, men en kamel
Den sväljs som ingenting.

Här språkar jag tills jag blir hes.
Af allt här fins är torrt och kallt:
En vacker utsigt, det medges!
Men det är också allt.
Jag kan nu längre ej stå här,
Det blåser ju så oerhördt. —
Ursäkta att jag gjort besvär,
Och att din lur jag stört!

Då våren kommer, träffas vi!
Sof godt uppå din klippa kal.
Om du *elektrisk* kunde bli
En gång som din rival!
Men ack! det blir du ej, min vän,
Du är och blir, trots tidens kraf,
En klumpig optikus mot den —
Adjö! herr Telegraf!

Sven Petter.

Sven Petter han gick för sin fader att stå.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han ville ge besked hvad hans hjerta låg på.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Men gubben satt träget och band på sin not.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han hade knappt tid att ta son sin emot.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Sven Petter han gick fram till spiselns häll.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"På herrgåln jag slutat mitt dagsverk i qväll."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Jag är nu så lysten att blifva suldat.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Till Ryssen jag har ett så brinnande hat."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Lyttnanten på herrgåln och bror hans kadett,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
De slåss så guds-innerligt på bajonett."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"En kan riktigt höra uppå deras tal,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Att ingen nu längre kan bli neutral."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Ja, riktigt uppå Carl den Tolfte de brås,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Ty hela deras själ är att Ryssen skall klås."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Min helaste hjertblod den hoppar i mig.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Till vår'n tros att Sverge har brinnande krig."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Men gubben han blängde och ropte: "hvasa?
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Jag tror, ta mej fan! att du inte mår bra."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Nej, far, jag kan aldrig i verlden må bra,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Om ej emot Ryssen jag pliten får dra!
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Och bössan han tog, der på väggen hon hang,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"På axel gevär!" skrek han till, så det sang.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Men gubben han kunde ej sonen stå mot:
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Han så-stången tog och sköt undan sin not.
För hi och för hej, och för hej hej hej!

På så-stången slog han liksom ett gevär:
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"Du narrar mig, pojke! så gammal jag är."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Fast sextio år, blir jag ung i hvar led!
För hi och för hej, och för hej hej hej!
"Blir 'ofre'n till vår'n, tror jag sjelf jag går med."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"Men jag är för gammal: gå du som är ung!
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Och slåss som en karl för ditt land och din kung!"
För hi och för hej, och för hej hej hej!

Sven Petter knappt hört så förståndiga ord,
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Han började trumma på bänkar och bord!
För hi och för hej, och för hej hej hej!

"I morgon", han skrek, "till lyttnanten jag går.
För hi och för hej, och för hej hej hej!
Till honom jag ger mig med hull och med hår."
För hi och för hej, och för hej hej hej!

En skål i det gröna.

Sångare alla! glädtigt nu helsen
Våren med sångens gudomliga ton!
Vintern har riktigt fått uppå pelsen,
Grusad är re'n hans försilfrade thron.
Ångrande tårar gråter den stränge,
Hejdar förgäfves solgudens spann;
Hårdhändta herrar herrska ej länge —
Vintern är nordens Christian Tyrann.

Våldet var alltid fäst vid hans spira.
Påbud han hade som baraste hin:
Ylle, om magen skulle man vira,
Hufvud och axlar stoppa i skinn.
Källvatten tordes knappast man smaka,
Jemt fick man elda och passa på spjäll.
Ständigt man skulle bränderna maka,
Sitta i lamp-os från morgon till qväll.

Knappast man tordes gå utom knuten:
Isbark och snöglopp ständigt det föll.
Ville man trotsa, fick man på truten,
Sjelfva Guds sol uppå afstånd han höll.
Dito på sjöar bojor han lade;
Hemskt från hvart tak hängde mördande spett.

Mulen och kulen, aldrig han hade
Ringaste tecken till mennisko-vett.

Efter hans pipa ingen nu dansar,
Rättnu man andas kan som förut.
"*Våren är kommen. På sina kransar*
Ängarna binda." Våldet är slut.
Nu kan man hänga pelsen i skrubben,
Lappskor och muddar på vind bära opp.
Sjelfvaste Flora dansar i stubben,
Fläktar i vinden sin blomstersalopp.

Våren är kommen. Glädjen och sången
Följa som eviga englar hans spår.
Sofven I, Skalder? Fram med basongen!
"*Lärkorna sjunga: nu är det vår!*"
Sorgen i hjertat ligger begrafven,
Smärtan, den otäckan, känner jag ej.
"*Upp genom luften, bort öfver hafven*"
Hör man ej annat än *hipp och hurrej.*

Orren i skogen spelar och blundar —
Man kan bli tokig. Hit med kantin!
"*Vikingasäten, åldriga lundar:*"
Sverge, din skål uti skummande vin!
Du är gudomlig, vår-smyckad vorden,
Hör hvilket jubel kring berg och kring dal!
Maken till gumma fins ej på jorden —
Svea! din skål ur min fyllda pokal!

Fogeln på Grönskär.

Lilla fogel! sjunger du ändå!
Fast du flugit vilse, kan jag tycka!
Inga lundar finnas här att få,
Gräs och blommor inga dalar smycka,

Öde rymder, haf och sand och sten
Ser du rundt omkring dig, der du sitter;
Stackars liten! ingen lummig gren,
Blott en naken flaggstång för ditt qvitter!

Måsar skria hela dagen lång,
Ingen lärk-sång klingar och förtjusar:
Vinden sjunger blott sin vilda sång,
Hafvets rullbas genom rymden brusar.

Lugn du sitter, lyssnar ej derpå.
Fastän stormen i ditt strängspel griper,
Ack! du sjunger lika gladt ändå —
Lycklig du, som ingenting begriper!

Mina minnen.

Ack, jag var också ung en gång,
Och hjertat fylldes opp af sång,
Och jag sjöng glada visor,
Romantisk, glad och lagom blek,
Jag ansåg lifvet som en lek —
Den tiden stod jag på aptek
Och skälldes för Provisor.

Jag bredde plåster, gjorde thé,
Mixturer, pulver och gelé
För frossa, värk och feber.
Jag plåstrade ibland på sår,
Var het som tända eld i blår,
Strök cedro i mitt blonda hår,
Och luktade kobeber.

För mig ej större nöje fanns
Än dans — ty fordomdags var dans
Ännu ibland talanger.
Kitaj och frack var tidens drägt.
Jag bjöd morseller och konfekt,
Tog skutt att damen blef förskräckt
För mina battemanger.

Så flög min ungdomstid förbi
Bland piller, burkar och charpi,
Och sång och piruetter.
Jag blef en viss seigneur till slut,
Brändt hår, såg ej så illa ut —
Ren skjorta, krås och fin surtout
Och veckade manchetter.

Aptekarn sjelf, helt frisk och sund,
Föll der han stod en morgonstund,
Som han tog på sig västen.
Det blef ett väsen och ett skrik —
Man pratade om arsenik.
Gud vet! nog bars han ut som lik
Och togs om hand af presten.

Jag såg apteket stå i pris,
Tog enkan på aptekar-vis,
Och köpte bröllops-kläder;
Blef gift och rik, och lyckan log.
Jag husbond-väldet genast tog —
Men frun blef arg, fick slag och dog
Och gick till sina fäder.

Så är all jordisk lott, gudnås!
Jag sörjde rysligt, det förstås,
Det nyss begynta smeket;
Blef melankolisk dag från dag,
Och pillret gjordes ej i lag —
Jag köpte mig ett hemman jag,
Och sålde bort apteket.

Jag blef landtbrukare med fart,
Men tung och missnöjd lika snart,
Jag sorg och oro kände.
Ej växte rågen som sig bör,
Och hö't blef knappt och dito smör. —
Men Läsare! var god och hör
En afton hvad mig hände.

Jag tog min häst, för att få tröst,
Och åkte isledes en höst —
Men det blef sista lisan.
Jag körde ned i fullt galopp.
Med draggning sökte man min kropp.
Förgäfves — jag kom aldrig opp,
Och det var slut på visan.

Slåtter-ölet.

I solens sken bland blommorna och gräsen
Jag låg en afton rullande mitt väsen.
Lucalliskt mådde jag i solens strålar:
Det var ett slåtter-öl med sång och bålar.

Matronor sutto fryntliga och tjocka
Uti olympiskt lugn och drucko mocca.
Men vi som gubbar voro, vi oss satte,
Som hade mer förstånd, omkring en "knatte".

Och gladt och muntert ungdomen sig roar,
Och bjudna voro många Stockholms-boar.
Der sprangs och sjöngs, det var ett lif på holmen,
Och skratt och spratt och kullringar i volmen.

Och svetten lackar, sommarsolen gassar,
Och ungdomsskaran hjelper till och lassar.
Och öfverst sist sig hela flocken sätter,
Som på en kulle lefvande buketter.

Ni kan ej tänka hvad vi gubbar mådde,
Och hvilken trefnad uti laget rådde;
Och skämtets pilar slungades och stucko:
Och skrattade så att vi nästan sprucko.

Och många skålar drucko vi för staten,
För *samvetsfrihet*, *tullfrihet* på maten.
Då kom en prest svartmuskig som en neger,
Just som vi drucko *tryckfrihetens* seger.

Herr pastorn ej om våra skålar tyckte.
Mot vår förtjusning han i härnad ryckte.
Och som vi drucko hvarje skål i botten,
Blef presten arg och rysste på kalotten.

Och full af nit och koppar-röd som solen,
Han skrek, som om han stått på predikstolen,
Så väl mot första som mot sista skålen —
Men gudskelof, vi hade tömt ur bålen!

Om "Bacchi barn", de älskliga och fria,
Han messade till slut en litania.
Då utbröt skrattet, och det var naturligt
Att presten fick på nosen — men figurligt!

Och som hin håle varit med i spelet,
Tog glädjen hatten och gaf fan krakelet.
Och festen slöts med skålarna och faten,
Och ung och gammal skyllde på prelaten.

Två gubbar på Nobis.

1856.

Rättnu det gäller
Tulubber och skor —
Kallt så det smäller
I knutarna, bror!
Blank som en bricka
Mälaren står.
Klang, låt oss dricka,
Gutår!

Präktigt är föret,
Fast stormen har yrt.
Köpte du smöret? —
"Nej, det var för dyrt:
Nitton riksdaler,
Det frestar i år
Våra qvartaler,
Gutår!"

Priserna stiga
Alltmera, hvad tycks,
Hålla sig piga
Är riktigt en lyx.

Rättnu med viska
Tjensteman går.
Hustrun får diska.
Gutår!

Gissa hvad veden
Kostar i hast.
Jag fick förleden
Gårdag en last.
Har du ej inne
Din ved för i år? —
"Aldrig en pinne.
Gutår!"

Hur är med ölet?
"Jo, det står vid lag."
Lycka att mjölet
Skeppas hvar dag.
Ännu man kryssar —
En last kom i går
Från våra Ryssar.
Gutår!

Smakar ej vinet? —
"Jo, präktigt, gutår!"
Sjönk magasinet? —
"Ja! det sjönk i går,
Råttor och kattor,
Och mjöl — man påstår
Sexhundra mattor.
Gutår!"

Molnen sig skocka,
Det är hvad jag vet.
Landtmän bli tjocka
Och tjensteman bet.
Tjena och buga
Och tiga han får,
Ramarna suga.
Gutår!

Riksda'n skall pröfva
Hvad länge är kändt,
Att vi behöfva
Femti procent.
Det blir en töjning,
Får se hur det går:
Vår lönförhöjning!
Gutår!

Godt! det mig gläder.
Då kan man bli mätt,
Få rum och kläder,
Och hustrun bli nätt
Och fin och struken.
I väggen jag slår
Den gamla peruken.
Gutår!

Riksda'n är bister
I sina förslag:
Vi bli gardister
Snart du och jag.

Vid någon flygel
Rättnu man står. —
"Då få vi prygel,
Gutår!"

Hvad lider natten? —
"Jo, midnatt, min vän."
Tar du till hatten? —
"Jo, saken är den:
Tolf glas in summa,
Jag mer ej förmår." —
Helsa din gumma,
Gutår!

En resa till Norrland.

"Mitt bläckhorn aldrig var en Urdarbrunn,
Med visdom full, ej en Castalisk källa,
Utur hvars ådror diktens vågor välla,
Fast ord i mängd jag plägar ha i mun.
Men nu en led Neptun bland vattuandar,
I gyttjan råder af mitt svarta haf,
Och sänder opp med pennan bara draf,
Der strödda rim, men ej reson sig blandar."

TÖRNEROS.

Farväl, J Mälarstränder!
Farväl, du kungaborg!
Jag bugar mig och vänder
Min rygg åt gränd och torg.
Farväl, J torn och murar,
Hoteller, punsch och is,
Tornväktere och lurar,
Skarpskyttar och polis!

Till gamla fosterjorden
Jag far på sjö och våg,
En liten tripp åt norden:
Till Norrland står min håg.
Der tjusa land och vatten
Mig än som fordomdags.
Der ser jag sol'n om natten
Och hugger mig en lax.

Passagerarne äro redan ombord efter ett vidlyftigt "mun- och handgemäng" med sina vänner och bekanta. Landgången är intagen, kaptenen står på kommandobryggan. Ångbåten skrapar med foten, liksom då man tar afsked. Nu kilar han i väg; adjö! adjö!

Röken hvirflar, solen brinner,
Gudaskön naturen ler,
Och med vännerna försvinner
Skeppsbrokajen mer och mer.
Mången saknad ögat tydde,
Sista hviftningen är gjord;
Och med den mot stranden flydde
Mången slängkyss öfver bord.

Då jag såsom resenär kommer ombord på ett ångfartyg, erfar jag samma känsla som då jag får ett par nya byxor, innan jag hinner sätta mig in i de nya förhållandena. Detta var emellertid snart gjordt. Jag kände mig hemmastadd, utsåg genast min favoritplats för resan och höll ungefärligen följande tal till undertecknad:

Min lilla snälla gubbe!

Du har nu permission att resa till Helsingland eller hvart du behagar. Se nu framförallt väl om din kropp och låt din själ följa med, ty han kostar ingenting. Han kan vara dig till nytta vid många tillfällen, och han kan sjelf ha nytta af resan. Låt honom sitta i sitt gamla "fönster" och se sig omkring. Han tycker om vackra stränder, gröna trän, solsken och vackert väder, och gör för öfrigt icke afseende på annat än ett "hyggligt bemötande". Att bo i en frisk kropp är hans största njutning

och förnöjelse. Akta dig derför för sjösjukan, som är hans förskräckelse. Blir du sjösjuk, så tag några droppar ether eller Hoffmans droppar på en sockerbit, lägg postpapper på magen, se glad ut och akta dig för graflax. Du har väl ingenting glömt vid inpackningen? En författare har sagt, att en inpackning till en resa är en "förbannad *quadratura circuli*, en kalkyl med oändliga bråk, som icke afspisas genom någon *analysis infinitorum*, när man skall ha med sig nästan dubbelt så mycket som man tycker sig ha rum för". Kom ihåg, en resa på fjorton dagar till Norrland är ingen småsak. Du har väl med dig dina vattentäta stöflar för att begagna vid laxfisket, dina bolstervarsbyxor, ifall du tar notis om tjärubränningen, en större nattmössa, som du kan dra öfver ögonen för midnattssolen. Florshufvor kan du få deroppe — för den fördömda myggen. Res nu med öppna ögon och ej med blindfönster. Låt se att du vet någonting, då du kommer tillbaka; och framför allt, min lilla snälla gubbe! låt se:

Att icke du reser som denna,
Jag menar din kappsäck, min vän!
Låt se, att din *flytande* penna
Gjort gagn, då du kommer igen.

Vi ilade förbi de mångbesjungna Djurgårdsstränderna, de väldiga ekarne, med sina präktiga, men dammiga och oborstade löfrustningar, poetiska villor och prosaiska brädstaplar.

Farväl, glada Djurgård! med löjen och lekar,
Musik, positiver och sång!

Förtjusande trastar i lummiga ekar.
Farväl, tills vi träffas en gång!

Farväl, gamla *Blåport!* ditt namn är ej ringa,
Novilla förtar dock din glans.
Farväl, Hasselbacke! din hamburgerbringa
Är skön, som din *sötpomerans*.

Farväl, fader Bellman! låt bröderna njuta
Sin punsch vid cigarrernas bloss.
Må gerna de sitta förtroligt och tuta,
Blott ej med löjtnanter de slåss.

Och J, alla ställen med rosiga minnen,
Till eder för ångbåtens skull
Jag hinner knappt nicka, förrän J försvinnen —
Och här ha vi Blockhusudds Tull!

Tullhuset behöfver rappas. Ekborn står i salsfönstret och tar sig en pris snus, hvilken han med en aldrig felande beräkning med tummen och pekfingret för till den skaldiska näsan.

"Ej Fredrik den store har gjort, hvad han gjort
Om icke han snusat beständigt."
Farväl, gamle kantor i Apollos tempel!

Fjäderholmarna susade och snusade vi förbi med väl tända cigarrer och en hel mängd afbröstade snusapparater.

"Bäst vi gå, så lukta vi", sa' käringen, gjorde sin dödsbetraktelse.

Kennst du das Land? det är *Lidingön*,
För skörd och skönhet utskriken.
Här fiskas strömming så fet och skön,
Här har jag *vänner i viken.*
Att er förgäta
Långt borta vare:
På *Hersby* Z.,
På *Elfvik* Stahre,
Farväl, farväl!

Och skepp och jakter på *Wärtan* gå
Och skärkarln sitter och knogar,
Och *Höggarn* ligger på bölja blå
Och speglar lummiga skogar.
Och fåglar drilla
Och vågor välla
Kring Hellstens villa,
Isola bella.
Farväl, farväl!

Granholmen.

Här såg jag fordom blott sten och ris
Nu ser jag ängar som bära.
Här är ju riktigt ett paradis:
Åt Granholm heder och ära.
Han sått och sållat,
Hvad gör ej fliten!
Han lundar trollat
Utur graniten.
Farväl, farväl!

Bogesund. Står som ett stort dufslag öfver skogstopparna. Dess höge patron lärer likväl icke vara någon duf-unge.

Der ligger *Waxholm* liksom en haj,
Som slukat badande gäster.
Fem gubbar ser jag på stadens kaj,
En kommendant och två prester,
Den der med hatten
Min gamle frater,
För toddy-vatten
Gör apparater.
Farväl, farväl!

Då vi passerade fästningen gick jag ner i min hytt för att vara i säkerhet, i händelse af någon skjutning. Sedan jag genom kaptenen förvissat mig att ingen fara var å färde, begaf jag mig åter på däck, då jag på stranden vid Badhuset hade den äran att bland andra mindre framstående personer se min vän bokhandlaren Brudin i en välmående ställning stå som en väldig foliant ibland *miniatur-almanackor*. En herre, som tröttnat att meta, for hem i sin lilla båt. Om han hade någon fisk kunde jag ej se; men han var utstyrd i grågul hatt, grågul rock, grågula benkläder och grågult ansigte. Ett fruntimmer anmärkte, att han såg ut som han varit gjord af häftplåster.

— — Hem seglar fiskarn med vinden så frisk.
Se huru båten vaggar i vågen.
"Fan vara fiskare!" ropade någon.
"Jag", skrek en annan, "vill ej vara fisk."

I Kodjupet hedrade jag en större fisksump med följande sång:

Jag helsar dig, fredliga flagga!
Du sump med din hiskliga bom.
Fort opp med aborrarna vagga
Att fröjda Stockholmarnes gom.
Men bli dina fiskar för tunga
I solbaddet, tänk på din risk:
Med stenar i masten dem gunga,
Och gör dem till lefvande fisk!

Jag gick ner i min hytt, sträckte mig på soffan och utbröt i min förtjusning:

Är det ej skönt att skala landet kring
På permission så här en fjorton dagar,
Ta lifvet lätt och göra ingenting,
Och slippa tänka, om man så behagar.
I stan man lemnar tjenst och fjesk och spring
Och går ombord med några rena kragar.
Och lugnast, det förstås, man sedan far
Med en försvarlig kassa — om man har.

Jag ligger här uti min vackra hytt,
Der ångmachinen ruskar om min mage,
Är nöjd och glad och liksom ung på nytt,
Och lekfull som en kalf i *Balders hage* — — —

Jag hann icke längre, förrän ett bud kallade mig på däck, der en skål skulle drickas för en lycklig resa. Trälhafvet hade vi passerat. Det förekom mig liksom jag

passerat Styx och befann mig i en annan verld. Trakten var mig helt och hållet obekant, ända till dess jag fick sigte på

Furusund.

Plaskande ställe för folk, som Stockholm har kuggat på
mergen!
Sommarn skall gälda, förstås, helsan som vintern förstört.
Vattnet dock hjelper er ej och solens strålar ej heller:
Sluta med nattvak och dans, sluta med punsch och kalas!

Pelle! se om dina får och gör några fler promenader.
Annars du byggt som en karl, rensat, torfhackat och plöjt.
Bacchus bott sämst på din mark. Ditt antiqvariska värdshus
Dömde jag längesen ut, ty jag är gudarnas vän.
Derför det gladde min själ att gubben fått boningen pyntad:
Bacchus är ändå vår tröst både till lands och till sjös.

Tullhuset pryder sin plats, tullstadgan ser jag i fönstret.
Ofvanpå den, som jag tror, ligger bror Johans peruk.
Tullchefen ser jag ej sjelf, han gästar som bäst Haparanda:
Gubben är nu såsom förr solens och stjernornas vän.

Ett fruntimmer hade den artigheten att traktera oss med musik, och sjöng med en särdeles god röst några stycken vid pianot. Några herrar spelte kort, andra drucko sodavatten, somliga läste, somliga rökte, men större delen af sällskapet gjorde ingenting.

Öregrund

stod vänligt på sin udde och viftade åt oss med två

väderqvarnar. Detta var sista viftningen i skärgården. Mjuka tjenare! mjuka tjenare!

Svart-Klubb.

Här nös kapten. En äldre dam uttydde den märkvärdiga händelsen såsom ett godt förebud. På afstånd mullrade åskan, "Jofurs nysning", som af andra passagerare ansågs såsom ett dåligt omen. — Nu ringde matklockan.

"Nos numerus sumus et fruges consumere nati."

Vi åto en förträfflig gammal ost. Några af sällskapet påstodo att det var kronan bland alla ostar, hvarföre det föreslogs, att han under resan borde kallas Gammal Ehrnkrona.

Djurstens Båk

passerades och hafvet emottog oss med pukor och trumpeter. Vågorna växte. Båten rullade.

"Då steg från underjordens floder
Ej döden, men hans yngre broder,
Det bleka vanvett opp" — — — nej, mitt herrskap! det var väl värre! det var sjösjukan, som steg ombord och gjorde villervalla bland passagerarne i alla vrår och vinklar. Somliga smögo sig "tysta som Egyptens prester" in i sina hytter, för att hvar och en på sitt vis söka göra opp med den ovälkomna gästen. Somliga tuggade på trädpinnar såsom ett preservativ. Andra höllo flytande föredrag vid relingen, och få sluppo helskinnade undan. Natten blef som den kunde.

En morgongryning.

I Östern re'n Aurora står och niger
På gyllne trappan af sitt sofgemak.
På molnens kullar hon med blommor stiger
Och smyckar himlens violetta tak.
Jag mycket mera ser, fastän jag tiger,
Ju mer hon lyfter purpurstubben bak.
I min förtjusning ingenting nu felar,
Då vågen dansar, vestanvinden spelar.

Och solen träder opp ur gyllne vatten
Och lätt vår farkost gungar i dess brand.
Rorgängarn står liksom en gud vid ratten
Och styr vår lilla verld med säker hand.
Det är så tyst ännu som midt i natten,
Blott machinistens eldtång hörs ibland.
Salongens folk, sig likt i alla väder,
Är morgonsömnigt här — som uti städer.

Dock tyst! här kommer, väckt af vågens fragga,
En brukspatron, liksom ett litet hus.
På däcket fram han rullar som en vagga,
Peruken glänser uti solens ljus.
Med blåhvit näsduk, lyftad som en flagga,
Han vädrar vind och våg och bjuder snus.
Vi Svenskar, vana med hvarann att krusa,
Bli först bekanta, då vi börjat snusa.

Vid brända bönans kända ångor stego
Salongens folk på däcket innan kort,
Och mangrannt snart vi bugade och nego
Och drucko näktar af gudomlig sort.

Min sångmö, språksam medan andra tego,
Från sorlet smög sig nu i tysthet bort,
Och nickande försvann i ångbåtsröken —
Hon litet folkskygg är, min lilla fröken.

Ett herrligt väder på morgonqvisten. Inloppet till Gefle vackert och solbelyst, med täcka villor på lummiga stränder och en mängd vackra fartyg, speglande sina ståtliga former i den blå vattenytan.

"Solen glimmar blank och trind,
Vattnet som en spegel."

Man besåg staden, der man hade den sorgen att se ett sjelfsvåldigt och ymnigt ogräs på gatorna och torgen och kring sjelfva landshöfdinge-borgen. Fattades bara getter för att se riktigt idylliskt ut!

På en tafla i Rådstugu-farstun lästes följande:

"I detta rum skola varma hjertan, kloka hufvuden, främja Svea Rikes och Gefle Stads båtnad; näringar finna sin trefnad, handel, på redlighet grundad, utvidgas genom idoghet; svenska kölar med svenskt gods bestämmas till aflägsna stränder, hembragdt ymnighet räcka bröd åt medborgare, utsprida rika frukter kring stad och land."

På en annan tafla:

"Främling eller inföding, eho du äst, uslingen är menniska som du. Du kan blifva usling som han. Förföljd af nöden och sjelfva lifvet, flyr han till dig. Flyr du för honom, finner dig samvetet, finner dig domaren."

I en af strand-alleerna fann undertecknad en lapp af ett sönderrifvet bref med följande innehåll:

— — *"Kära du! vore jag landshöfding, vore det ingen nöd. Gud välsigne dig och din familj."*

En bekant träffade jag, som jag hade svårt att igenkänna för hans oförlåtliga magerhet. Han såg ut som ett opp- och nedvändt utrops-tecken, och jag fruktade att hvarje vindflägt skulle slunga honom till marken, hvarför jag alltid höll mig på litet afstånd.

Sin hållning rår han ej mera för,
Han raglar liksom för dryckjom fallen.
Som pepparkorn i en klimp af smör,
Så sitta ögonen djupt i skallen.

Jag tror att Shakspeare har rätt:

"Naturen stundom illa mår, och lättas
Af vilda utbrott. Jorden
Plär ofta plågas af en sorts kolik,
Som kommer sig af väder, innestängda
I hennes sköte." —

Emellan Gefle och Söderhamn regn, blåst och mycken sjösjuka! Damer i krinolin ta sig ej bra ut på däck vid dylika tillfällen. All sjösjuka har en framåtlutande ställning, blåsten å andra sidan har något för mycket upplyftande.

Staden Söderhamn är från stora sjölandsvägen osynlig och representeras af *Stugsundet*, försedt med värds- och tullhus. Ingenting märkvärdigt. Resan fortsattes i samma regn och blåst, tills emot aftonen ovädret tystnade och vi möttes af ett annat natur-odjur, *Tjockan.*

Tjockan, alla sjömäns fasa,
Lägrar sig nu rundtomkring.
Storm och böljor, hur de rasa,
Är mot tjockan ingenting.
Tjockan frestar tålamodet,
Ingen kunskap räcker till!
Med kompassen och med lodet
Står förståndet still.

Död och pina! hela timman
Står man ju på samma fläck.
Skutan uti tjocka dimman
Stoppad är som i en säck.
Det kan reta sjelfva stenen
Att man famlar som en blind.
Sur som ättika, kaptenen
Står och vädrar vind.

Dock vill ingen vindfläkt kula,
I machin hörs ej ett knäpp.
Vackra könet, som det fula,
Sitter tyst och hänger läpp.
Alla märken tyckas lofva
Att vi här få ligga still.
Bäst att gå till kojs och sofva:
Styr bäst fan ni vill!

Anblicken af Hudiksvall är särdeles vacker. Söndagsmorgonen var också herrlig, och en söndag är dessutom alltid vackrare än en annan dag; ty han snyggar opp sig, tvättar och kammar sig sorgfälligare och snyter sig i ren näsduk. Skinnförklä'n och arbetsbyxor stanna hemma.

Arbetaren går med käpp, nattkappa och cigarr. Ansigtet glänser af förnöjelse.

En mängd hundar anmärkte jag i Hudiksvall utan nosgrimmor och munkorgar: lefve friheten! alla hundar borde utrotas från jorden. Rådstugu-tornet höjde sin spira mot de flygande molnen som en kolossal rättika. Lossning och lastning fortgick under gudstjensten. En ångbåt har alltid brådtom. En vagn rullade in på däck; derefter en stor och tjock prest, mörk som Erebus, med en rygg, som påminde om tabula nigra. En herre med en stor snusburk embarkerade äfven jemte tvenne löjtnanter, eller som de kallas af någon författare, "*mekaniska trycken på helvetesmachiner*".

Ångbåten är åter i gång. Viftningarna lika med dem, jag såg i Stockholm. Frisk kultje, som öfvergick till en liten storm, hvilken förjagade all matlust. Norrlands-bergen lyftade sina blå hjessor här och der mot skyarna. På eftermiddagen aftog blåsten, fartyget gick stadigare, glädjen återkom med glam och sång och punsch.

Klang! en liten visa uppå hafvet
Kan ej skada, gubbar, eller hur?
Känns ej allt elände som begrafvet,
Då man kommit storm och faror ur?
Hvarför bryggs vår lilla bål? J frågen,
Och jag svarar med pokal i hand:
Bacchus är vår hulda far på vågen,
Som vår hulda pappa uti land.

Vi ha sett i dag, hur stormen brutit
Lejonmodet i de ungas hop.

Vi ha sett, hur filosofen sutit
Grå och vis, i hemska ulriks-rop.
Mången kind ha vi i dag sett tecknad
Med förskräckelsens och smärtans min.
Mången skönhet ha vi sett förbleknad
Sjösjuk stå på knä i krinolin.

Se! nu ljusna hafs- och himlabrynen,
Sakta tystna bränningar och brått.
Neptun, nyss så grym och grön i synen,
Blidkats af de offer som han fått.
Vågen svallar lätt mot skär och hällar,
Sol och glädje lifva själ och kropp.
Se! der blåna Norrlands skog och fjällar:
Lefve Norrland! klang! och botten opp!

Sundsvall, herrligt till sin belägenhet och märkvärdigt i sitt framåtskridande. Ingenting småfnaskigt och *för sig sjelf*, utan lif och anda och företagsamhet i stort; icke för ögonblicket, utan för framtiden. *Heder och vördnad!* lycka och framgång! Farväl, farväl!

Natten var herrlig, fartyget gungade på silfvervågor. Månan sken som en nyklufven Edamer-ost.

Skulle nu krypa till kojs allt lif i den gungande arken.
Damerna redan förut på sömnens vänliga armar
Vyssats af böljornas sång i drömmens förtrollande riken,
Medan vi, skapelsens herrar, på däck med blossande snuggor
Rökte vår *länsman* till slut och sögo Ostindiska stumpar.
Troligt af bristande rum, man såg en mängd krinoliner,
Större och mindre till vidd, som fullt i gångarna hängde,

Satta af hyttornas folk som ryssjor för ströfvande manfolk.
Månan, *min åldriga vän*, med tysta fjät som en brandvakt,
Fångade nattliga moln, och än med försilfrade saxen
Stack i vår ångbåtsrök, och rädd om himmelens knutar,
Trodde att elden var lös och högg sprutskyldiga böljor
Vaksamt med flammande blick, som en kyrkstöt, i slumrande nacken.
Hof så en väldig patron mot skyn sin rossliga stämma:
"Gubbar! att natten är när, påminner mig slocknade snuggan,
Askan jag strött på böljornas rygg och längtar till kojen,"
Sade — och rullade ned och försvann i den tysta salongen.
Alla vi gjorde som han; och tyst öfver fuktiga däcket
Smög sig hvar lefvande själ på guttaperka-galoscher
In i sin vaggande hytt, och långskepps snart på madrassen
Söfde, hvar en på sitt vis, sin filtomslutna lekamen.

Sömnen blef dock icke långvarig. Jag drömde att jag var inklämd i en kokos-nöt, utan att begripa huru jag kommit in eller huru jag skulle komma ut igenom ett så knapphändigt hål. I min ångest vaknade jag och fann mig ganska välbehållen i min trefliga hytt. Månan sken genom det lilla fönstret, der jag likväl till min stora förtrytelse upptäckte ett dansande myggpar, sjungande i månskenet och outsägligt lyckligt. Jag förstod nu hvad som stört mig i min sömn. Detta och hvad som sedan hände, försökte jag att uttrycka i följande

Romans.

Hulda måna, jag kan inte sofva,
Då du tittar genom fönsterrutan.
Sömnen flyr mig, denna gudagåfva;
Hård är kojen, hård är hufvudputan.

Qvalm och hetta min fysik betunga,
Och två myggor surra kring på täcket.
"Skäms ni ej att bitas och att sjunga:
Ut på dörr'n, ty ni har plats på däcket!"

Som en skarpskytt jagade jag båda
Ut på dörr'n från fönstret och gardinen.
Men i hettan slog jag utaf våda
Arm och ben — af vattenkaraffinen.

Och nu blef, se'n myggen slutat sticka,
Sista villan värre än den första:
Nekande två stackars kräk att dricka,
Fick, till straff, jag hela natten törsta.

Hernösand: med herrligt läge, god hamn, prydlig kyrka, vacker och väl vårdad promenadplats, en öfverflödig ångsåg samt en ohygglig mängd ytterst fula och missprydande sjöbodar, hvilka dock komma att borttagas — om tusen år.

Att komma till en stad midt i natten, är högst fatalt, äfven om det är, som nu, ens egen födelsestad:

Undertecknad på sin faders gård.

"Hur skönt ler solen!" Nej, kring skogens toppar,
Står natten än och sveper sin salopp.
Från moln till moln den bleka månen hoppar,
Så har han husvill gått i seklers lopp.
I sömnens famn de Hernösandska kroppar
Ge föga hopp att nånsin vakna opp.
Jag fåfängt öfverallt mig framåt lutar
Att läsa "*Rum för resande*" på knutar.

Här är mitt barndomshem: en krog vid vägen
Är fordna hyddan på min faders strand.
Husvill i natten står jag nu förlägen
Vid porten med mitt hattfodral i hand.
Ack, det är sannt, det fins en gammal sägen
Att ingen är profet i eget land,
Dock bättre är det, hur man än må prata,
Att sofva på en krog, än på en gata. —

Och öfver porten stod i färgbokstäfver
Stadskällare — nå, likagodt det är.
En suck i djupet af mitt bröst jag qväfver
Och bultar på och nattlogis begär.
Ett lurfvigt hufvud sig ur fönstret häfver,
En gentleman, som ej vill ha besvär.
"Här fins ej rum", han skrek, stolt som en pascha,
"Om ock ni vore sjelfva *Torre-Arsa*."

Ack! bästa herre, låt er dock beveka,
Fins ej en enda skrubb, det vore fan!
Då ni ej skäms att rum för natten neka,
Hur hutlös är ni då på ljusa dan? —
Då börjar han åt himlahvalfvet peka
Och visa mig åt fanders "*norr i stan*".
En stockholmsbo, mitt herrskap, kan ni tänka,
Att så behandla, köra bort och kränka.

Dock vill jag först bese de ställen kära,
De barndomsvänner, dem jag älskat så:
Min gamla brunn, der ofta jag var nära
Att hufvudstupa utur verlden gå.

Ack! här jag kokat knäck med ingefära
I detta rum, som månan skiner på.
Här kan jag hitta öfverallt och blunda:
"*Allt är som förr, blott jag är annorlunda.*"

Är allt som förr? Hvar är den långa raden
Af skjul och bodar med sin hönsgård bak;
Och strand och bryggor med de sköna baden
Och tupp och flaggstång, himmelshög och rak?
Ack, öfverallt har yxan gått och spaden
Och jemnadt är mitt gröna källartak.
Mitt arma hjerta! Du är grymt bedragen:
Kom låt oss fly, ty jag får ondt i magen.

"Min kärlek gäckad
Min gård är bränd.
Min ära fläckad,
I landsflykt sänd."
Min hjertblod isas
Vid slik chikan,
Att bort jag visas
Långt "*Norr i stan.*"

Ångermanelfven är Norrlands titt-skåp: det ena vackra landskapet efter det andra! Tvenne ångbåtar, *Sollefteå* och *Angur*, kila ömsevis oppför och utför elfven med passagerare från östan och vestan, som komma hit för att titta. Bäst är också att nu passa på, medan det fins något vackert qvar att titta på, ty ångsågarna arbeta och pusta natt och dag för att göra de skogbeväxta Ångermanlandsbergen lika med Skinnarviksbergen. Danskar och Norrmän med spekulativa trähufvun ha slagit ner sina skandinaviska bopålar här och der i buskarna.

Under den allmänna förtjusningen ombord öfver de herrliga landskapen somnade en tjock och väldig patron *med handen under örat* och armbågen stödd mot relingen. Jag påminde mig hvad någon författare har yttrat: "*Lifsflamman qväfves, ja, till och med släckes stundom — genom för mycket talg.*"

En mängd förtjusande ställen passerades: Sanda, Utansjö, Åbord, Sandö, Bollsta, Kramfors m. fl. Jag råder läsaren, att så fort tiden medgifver resa dit och bese alla dessa ställen, hvilka jag nu ej har tid att beskrifva, emedan jag egentligen är blott ute för att titta och ej för att plottra och skrifva. Hvad som är *obeskrifligt* vackert, är dessutom omöjligt att beskrifva.

Nylands Lastageplats, der ångbåtarna äfven lägga till, ser skräpig ut med förfallna bryggor och en tarflig tullpersonal, ligger omkring 6 mil från Hernösand och är en upplagsplats för de ofvanför liggande ångsågarnes afkastning. Tre arbetsmyror, Elfkungen, Händig och Flink släpa timmerflottor till sågverken. Det ser mycket arbetsamt ut, cch jag vill ej vara i deras kläder, om jag fick alla ångsågarne till skänks emellan Nyland och Hernösand, hvilka lära vara icke mindre än 7 stycken.

Här säger Ångermanelfven till de större, djupgående fartygen: "Hitintills skolen J gå, men icke vidare; här skola edra stolta kölar lägga sig." Elfven blir nu mera kort om hufvudet, vresig och orolig och börjar småputtra.

Hammars gamla marknadsplats, som jag ser till venster, är för mig en gammal ungdomsbekant. Just i den der *nipan* har jag stått på hufvu't många gånger.

Herrliga elf! Från sköna barndomsdagar
Mins jag din våg och dina berg och land.

Här har jag gått i blomsterrika hagar,
Här har jag fått min första stut på strand.
Saken var den: det marknad var i Hammar,
Ensam i båt jag lade ut på svaj.
Ingen pardon då pappas vrede flammar —
Minnet är trofast. Det svider ännu, aj!

Sedan, min Gud! hvilka minnen som titta
Fram ur hvar buske i gärdsgård och grind.
Der uti backen jag brukade sitta
Hänryckt i *Axel* med tårar på kind.
Der just i stugan, det kan icke klicka,
Der du ser pojken i volmande hö't;
Der blef jag kär i en femton års flicka —
Herre min Gud, hvad den Ulla var söt!

Och der midtöfver, der skogen sin hjessa
Höjer just öfver, der båtarna ro;
Der bodde fordom en tjock patronessa:
Vida bekant var då *Sågverket Loo.*
Der uti ökstock jag svärmande rodde,
Sköna aborrar jag tog med mitt spö.
Der åt jag krusbär, så mamma min trodde
Att jag i hast skulle spricka och dö.

Holms Säteri med stort laxfiske passerades under regnväder. Vi spisade förträffliga smultron. Att äta bär, är detsamma som "*att bära i sig*".

Sånga-brunn, en mineralkälla, ligger i grannskapet; i fordna tider mycket berömd för sitt undergörande vatten. Några brunnsgäster med hvita ansigten och svarta para-

plyer visade sig på stranden der ångbåten lägger till. Här vankades punsch och cigarrer under ett kort och brådstörtande persilje-snack med gamla vänner.

"*Vin och vänskap smaka godt,*
Då de gamla blifvit."

Längre än till Sollefteå gå ej ångfartygen, ty der ofvanför börja de "*skrattande vattnen*", som Indianerna kalla de strida forssarna och vattenfallen. Sollefteå är herrlighetens rike. Bruket har satt sig i en tvetydig säkerhet emellan två skyhöga *Nipor*, mot hvilka man af barmhertighet skulle vilja sätta några stöttor. På andra sidan elfven bor den celebre Nils Strindlund i *Skjedom*. Jag kommer ihåg en strof till en annan riksdagsman, som också längesedan slutat med politik, riksdagsbestyr "*och tocke der*".

Gamle, trägne riksdagsmyra!
Är nu riksdagsbråket slut?
Jo, det kostar på att styra,
Och derefter ser du ut.
Fri och glad du var som vinden,
Och ditt anlet som en ros:
Nu i gulgrått skiftar kinden
Som ett äppelmos.

Kyrkan är storartad och ligger på en höjd jemte den ståtliga prostgården. För flera år sedan var jag i samma prostgård på en delikat middag, hvarefter man solade sig i gröngräset och betraktade den undersköna nejden, under det en fogel sjöng:

Vore jag prest i Sollefteå,
Prost, det förstås, med en dugtig mage,
Kappa och krage
Skulle jag bära med gamman då.
Ligga i solskenet, med mina får —
Lefva som englar och njuta naturen,
Skuggad af furen,
Björklöf och rönnbär som nu, gutår!

Hör huru elfven larmar vid strand,
Se, hvilken tafla, som mången gripit!
Prostfar! du knipit
Skönaste prostgåln i Ångermanland.
Gästfrihet fins här och lärdom djup.
Klingande harpor och fryntliga miner,
Till och med viner:
Allt fins i prostgåln — men inte en sup.

Hågesta är efter mitt tycke den vackraste punkt, hvarifrån man kan ta en öfversigt af den förtjusande Sollefteå-dalen. Med ett glas punsch och en cigarr, som ni kan vara säker om hos den gästfrie värden på stället, kan ni i ett af salsfönstren betrakta en solnedgång, hvars make målarmästar Marcus Larsson aldrig drömt om. Man kan ej nog betrakta de skogiga höjderna, den larmande forssen, de stupande *niporna.*

Hvilken skön och herrlig dal!
Mellan skogar, berg och kullar
Elfven rullar
Mörkblå, skummande och sval.

Stockar kila i dess lopp,
Emot forssen stångas laxen!
Största kaxen
Flög en aln ur vattnet opp.

Smägtande i solens brand
Fålen uppå branten betar.
Gossen metar
I en öka ner vid strand.

Titta ned åt handelsbo'n
Damm och hästar i en röra:
Bönder köra
Jern åt *Graninge*-patron.

Ser du qvällens purpurfärg,
Hör du käglorna i dalen?
Landsfiskalen
Slår en pott med Zetterberg.

Ekot hörs från häll till häll,
Ängarne stå blomsterprydda:
Hvar vår hydda
Låt oss bygga här i qväll!

Ingen längtar härifrån.
Norrlands-punsch vi i oss tratta,
Alla skratta:
Hurra gubbar! ser ni mån?

Den norrländska gästfriheten behöfver jag ej omnämna: den är känd i Europa, Asien, Afrika samt Mesopotamien. Den är egendomlig för landet liksom åkerbären. Den är som solen på himmelen, som *kringlan i bagarbon.* Lefve Norrland! Och härmed afslutar jag denna intressanta resebeskrifning. Jag återvände till det gamla Stockholm, försedd med en väldig graflax, tretton syltburkar samt *tunnbröd* och mesost. En visa fabricerades en morgonqvist på Bottenhafvet under väldiga slingringar och annat otyg:

Friskt det blåser, mörk är himlens bryn — san.
Hela hafvet grymtar som ett svyn — san.
Jag ser ingen botten,
Bränningar och brotten
Stå som telegrafer opp i skyn — san.

Herr kapten står sjelf så trygg och van — san.
Men för detta tacke honom fan — san.
Han på sjön är blifven
Född och mantalsskrifven
Och stått sjöexamen uti stan — san.

Rorsman räds ej heller vindars tjut — san.
Som en mullbänk står hans sjömanstrut — san.
Allt som skutan rullar
Mellan hafvets kullar,
Rullar bussen styr- och babord-ut — san.

Het om öronen liksom en brand — san,
Machinisten har vårt lif om hand — san.

Vi förstå hvarannan:
Sköter han ej pannan,
Stoppar jag machin och går i land — san.

Vågen kommer som ett berg på stup — san.
Man kan nog förgås på mindre djup — san.
Herrarna bli mjuka,
Damerna bli sjuka:
Bäst gå ner och ta sin frukost-sup — san.

Jag kom helbregda till mitt hem, det haf-omgjordade Sandhamn, det ohyggligaste *Blåsut* på hela jordklotet, åtminstone om hösten;

Ty om jag sticker näbben utom hus,
Så ser och hör jag endast hafvets brus,
Och rundt omkring är luften vädersjuk,
Och tung som en Tessinsk allonge-peruk.
Ej kan man gå på klippans hala brant.
Jag sitter inne som en arrestant.
Om också ut man sig med käpp beger,
Man utaf stormen vändes opp och ner;
Och sitter icke halsen bättre fast,
Så är man af med knoppen i en hast.
Man fryser jemt, ty här är ständigt storm.
Två Gottlandströjor är min uniform.
Som vindens tjut och hafvets blott man hör,
Så bör man ha ett sjökaptens-humör.
Ty räds man vind och våg det minsta grand,
Så blir man sjösjuk, fast man står på land.

Mjuka tjenare!

Ödmjukast.

Lefva vill jag några år,
Fast jag grå är vorden,
Nota bene om jag får
Stanna här på jorden.
Skall jag dö, fast jag ej vill,
Har jag svårt att ligga still;
Får jag lefva lite till,
Tackar jag ödmjukast.

Verlden är ju ganska bra:
Kung och undersåten
Kan ej någon bättre ha,
Om han är belåten.
Men om också en cch hvar
Missnöjd packar in och far,
Bara jag får stanna qvar,
Tackar jag ödmjukast.

Sverge är dock bäst af allt
Ingen bättre skapar.
På vårt jern af bästa halt
Sjelfva England gapar.
Skogar vi gudsgåfvor fått,
Pengar uti rågadt mått:

Får jag hälften på min lott,
Tackar jag ödmjukast.

Stockholm uti Mälar-vrån
Högst i rang jag ställer.
Sådan stad ej fins i mån
Och i sol'n ej heller.
Hvilken Djurgård, hvilka torg!
Jernväg fram till Göteborg,
Ericson, som haft försorg,
Tackar jag ödmjukast.

Här är lif och fläng och skump,
Aldrig fred man håller,
Dyker uti Gjörckes sump,
Skrifver protokoller.
På kalas jag oerhördt
Gått i frack med sidenskjört.
För allt hvad jag sett och hört
Tackar jag ödmjukast.

Att jag här hört Jenny Lind
Fröjda själ och öra,
Att jag från teaterns vind
Fått Neruda höra.
Att jag Hjortsberg sett på scen,
Sett Museum bygdt af Kléen;
Att jag sett Pepitas ben,
Tackar jag ödmjukast.

Sök, min vän, bevis och skäl,
Ett är ändå gifvet:
Att se glad ut och må väl
Summan är af lifvet.
Rädd att visan blir för lång,
Slutar jag för denna gång.
Den som läser denna sång,
Tackar jag ödmjukast.

Vår Stad.

Vår stad, vår stad, vår hufvudstad!
Ljud högt, o dyra ord!
Ej fins ett land, en brunn, ett bad
På någon geografisk grad,
Så älsklig som på Svea jord,
Vår hufvudstad i Nord.

Vår stad är treflig, skall så bli,
Om trefnad du begär.
Ej far en fremling här förbi,
Han stannar, tänker, han som vi,
Att denna stad bland skog och skär
En *kuku*-stad dock är.

Hur älska vi ej *Norrströms* brus
Med gös och uttrars språng!
Vår *Strömparterr* med popplars sus,
Kaskader med elektriskt ljus,
Allt, allt fins här i punsch som sång,
Som *rört* oss mången gång.

Här spörjs ej afund eller strid,
Här tycks hvar en ha nog.
Man pengar har och godt om tid,
Och ingen fäster sig ens vid,

Om man i samqväm som på krog
Tog mer än man fördrog.

Hvem täljde våra nöjens tal,
Som denna stad bestod?
Hvarenda dag middagar, bal,
Teatrar, vattenlednings-sqval,
Concerter, sexor, lust och mod
Och lejon — i hvar bod.

Och hvarje dag, som här förflöt,
Enformig aldrig var.
Än ses en skarpskytt med musköt,
Än en armé af Smålands-nöt,
Parader, lifgardist, husar,
Trumpinnar och standar.

Här fins så mycket smått och godt,
Som lyckan oss beskärt.
Hvad ha vi ej för kungaslott!
Museer, stoder ha vi fått.
Vårt *Opris* är beundransvärdt
Att vara dyrt — men kärt.

Ej fins ett folk i något land
Så skyddadt såsom här,
Tornväktarn med sin lur i hand
Bevarar oss för eld och brand,
Och ropar ut hvad klockan är,
Att lindra vårt besvär.

Och fördes vi till månans glans
Att bo uti det blå,
Och bjödos vi till soln på dans,
Och ingen punsch och krog der fanns;
Vi skulle hit få brådtom då
Att hufvudstupa gå.

O, stad på tvenne sjöars strand,
Som Birger Jarl har byggt!
Här fattas oss ej minsta grand.
Polisen har vårt väl om hand,
Och Drätselkommission ej skyggt
Att hålla rent och snyggt.

Du stad för både själ och kropp,
Stå stark i sekler mång'!
Du är mitt ljus, min fröjd, mitt hopp:
Tag ej min visa illa opp!
Jag *klyfver näbb* för sista gång,
Om du försmår min sång.

VÅRT LAND OCH FOLK.

Skildringar af Sverges Natur och Innebyggare,

i uppsatser på vers och prosa, ur äldre och yngre författares arbeten, samlade och med anmärkningar försedda

af

MARTIN SCHÜCK.

Om planen och ändamålet med detta arbete uttalar sig förf. i förordet till detsamma:

"Ofta hör man, ej utan skäl, den klagan uttalas, att vi Svenskar, medan vi äro angelägna att lära känna främmande länder och folk, ej särdeles lägga oss vinn om att erhålla kännedom om vårt hemland och dess innebyggare. Önskan att söka väcka en annan rigtning i detta hänseende har framkallat föreliggande läsebok, hvars stycken handla uteslutande om Sverge och Svenska folkets natur, lynne och seder. Boken torde, så hoppas utgifvaren, blifva för skolan nyttig vid sidan af den geografiska läroboken, samt derjemte en lika nöjsam som upplysande hemläsning."

Vid valet af de i boken upptagna stycken har utg., så vidt det med strängt vidhållande af det föresatta syftemålet låtit sig göra, sökt att välja uppsatser af våra mest berömda författare. Sålunda visar registret på 1:sta delen, bland de mer än 40 olika författare, sådana namn som *Geijer*, *Strinnholm*, *Agardh*, *Tegnér*, *Nicander* och *Stagnelius*. Och i allmänhet har utg. sökt välja författare och uppsatser, hvilkas framställning är populär i den mening, att den icke allenast är klar och lättfattlig, utan äfven väckande och fosterländskt lifvande.

"*Vårt Land och Folk*" utgifves i 3 delar, af hvilka den 1:sta innehåller *Sverge* (inledning till hela verket), *Lappland* och *Norrland*. 2:dra delen, innehållande *Svea Land* och *Stockholm*, utkommer i början på året 1863, och den sista delen, *Göta Land*, någon kort tid derefter, och är utg. sinnad att efter samma plan framställa uti några senare arbeten, våra *Historiska minnen och personligheter*, äfvensom *Sverges Konst och Vitterhet.*

Den utkomna 1:sta delen (226 sidor stor 8:vo) kostar i bokhandeln 2 R:dr R:mt.

På ALB. BONNIERS förlag har utkommit

Theaterstycken af Fr. Hedberg.

I. Originaler.

HIN ONDES GÅFVA. Komedi i 3 Akter . . . Pris: 50.
MIN VÄN LÖJTNANTEN. Komedi med sång i 2 Akter. 2:dra uppl. — 50.
NÄR MAN INTE HAR PENGAR. Lustspel med sång i 4 Akter — 50.
NYÅRSNATTEN PÅ MOSEBACKE. Tillfällighetstrolleri i 1 Akt med sång. 2:dra uppl. — 35.
VALBORGSMESSO-AFTONEN. Hvardagsbilder ur folklifvet i 4 Akter med sång — 75.
TOMTEGUBBARNE. Nyårsskämt i 1 Akt med sång . — 35.
MIN HUSTRU VILL SÅ HA DET. Lustspel i 3 Akter med sång , ... — 50.
HURU TIDEN FÖRÄNDRAR Dramatisk skizz med sång i 3:ne perioder — 50.
"PÅ KÄRLEKENS VINGAR!" Lustspel med sång i 3 Akter — 50.
HAN RESER FÖR ATT ROA SIG. Lustspel med sång i 5 Akter — 50.
NYÅRS-KOMMITÉN. Skämt med sång i 1 Akt . . — 25.
SLUTBALEN. Nyårsmönstring med sång i 1 Akt . — 25.
SLUTBALEN N:o 2. d:o d:o d:o i 1 Akt . — 25.
MAJKUNGEN. Tillfällighetsstycke med sång i 1 Akt — 25.
KRÖNINGSFESTEN. d:o d:o d:o i 1 Akt — 25.
FRUN AF STÅND OCH FRUN I STÅNDET. Lustsp. i 3 Akt. — 75.
ALDRIG FÖR SENT. Dramatisk nutidsmålning i 4 Akt. — 75.
TILL TINGS! TILL TINGS! Nyårsmönstring med sång i 1 Akt . , ... — 50.
BLOMMOR I DRIFBÄNK. Komedi i 4 Akter . . . — 75.
ANNA-STINAS ILLUSIONER. Lustspel i 4 Akter . . — 75.

II. Bearbetningar.

TRE FÖR EN. Vådevill i 1 Akt af Erik Bögh. Fritt öfversatt och lokaliserad — 50.
DOKTORN OCH APOTHEKAREN. Komisk operett i 1 Akt af Stephani. Fri öfversättning . . . — 50.
EN HUFVUD-PASSION. Lustspel i 3 Akter, efter Kotzebue — 50.
HERRE! VAR SÅ GOD OCH TAG BORT ER DOTTER. Lustspel efter Franskan — 50.
ETT STOCKHOLMS-GENIE. Efter Erik Böghs "Geniet fra Odsherred" — 50.

SEHLSTEDT

SÅNGER

OCH

VISOR